Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « №56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 02.09 – 06.09.2024ж.

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 02.09.24ж**	**Сейсенбі 03.09.24ж**	**Сәрсенбі 04.09.24ж**	**Бейсенбі 05.09.24ж**	**Жұма 06.09.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №2*** ***Дид ойын: «Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** *Мақсаты: Түстерді айырып, топтай алады.*	***Картотека №3*** ***Дид ойын: «Жыл мезгілдері»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгідері туралы және мезгілдерінің атауларын (қыс, көктем, жаз, күз)атай алады.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын: «Заттық фриздер»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау арқылы қоршаған орта жайлы өз ойын айта алады.*	***Картотека №7*** ***Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** *Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде айта отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын: «Үй жануарлары»*** *Мақсаты: Балалар үй жануарлары мен төлдерін ажыра біледі. олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан.				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Достар бірге жүреміз* *Бірге ойнап күлеміз* *Бірге балық аулаймыз* *Міне біздер қандаймыз*	*Жарық болсын күніміз* *Жарқын болсын үніміз* *Елін сүйіп ер жетер* *Біз болашақ гүліміз*	*Күнмен бірге тұрамыз ,* *Құспен бірге ән саламыз* *Қайырлы таң! Ашық күн!* *Көңілді біз баламыз.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөнгеленгеншеңберді.*	*Қолалысып, қәне, біз,* *Достасайықбәріміз.* *Айтарым бар сендерге,* *Тез тұрыңдаршеңберге.* *Қандайжақсыбіртұру,* *Достармененбіржүру!* *Қандай жақсыдос болу!*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио:*** *Тыңдаңыздар, тыңдаңыздар, жаттығудан қалмаңыздар, сіздерді өсіріп, күш беретін денсаулықты сақтаңыздар. Ой балалар бұл кім айтып тұрған? Бұл ақпарат жүргізушілер тілшілер ғой. Ендеше спорт залға барайық.* ***Дене шынықтыру(11.00-11.25) (м.ж.б)*** *«Достасайық бәріміз». сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек.* *Қортынды: Шапалақ, бір-бірімен құшақтасу.* *Достар бірге жүреміз* *Бірге ойнап күлеміз* *Серуенге бірге шығамыз* *Міне біздер қандаймыз* *Ғажайып сәт:* *АҚТ технологиясымен жұмыс.* ***Менің сүйікті бұрышым.Шығармашылық ортада жұмыс.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.* *1.Алжапқышты үлгі бойынша қиып алу.* *2.Әр түрлі гүлдерді қию* *- қайшынымен жұмыс жасауда қауіпсіздік* *ережесін түсіндіру.* *Қиылған гүлдерді дайын алжапқышқа жапсыру.* ***Ой қозғау.*** *-Алжапқыштың түсі қандай?* *-гүлдердің түсі қандай?* ***Дид ойын: «Сыйлық»*** ***Тәрбиеші:*** *Біз алжапқышты дайындап жапсырдық, енді*	***Қызығушылықты ояту*** *Көңілді әуен бұрышынан көңілді музыка.* *Ой балалар бізді көңілді әуен бұрышы шақырып жатыр, билеп бару.* ***Сұрақ-жауап.*** *Көңілді әндер айтқанда қандай көңіл-күйде боламыз.Біз балабқшада не туралы әндерді үйрендік. Ойыншықтар, Балабақша. Біз көп достарды қайдан табамыз.Балабақшадан. Ендеше достар туралы ән үйренейік.* ***Музыка (09.30-10.15)*** **(м.ж.б)** ***Хореография (11.00-11.30)*** **(м.ж.б)** ***Дене шынықтыру(15.40-16.05) (м.ж.б)*** *Тәрбиеші көмекшісінің даусы. Маған кім көмектеседі. Тігіншіге хабарласу керек болып тұр. Тәрбиеші: Балалар біздің апайымыз неге көмек сұрап жатыр екен, сұрайықшы. Көмекші апай: Менің ыдыс жуғанда киетін алжапқышым көнерді, енді маған жаңа алжапқыш керек.* *Балалар апайға алжапқыш жасап береміз бе? (жапсыру)* ***Қызыл телпек:*** *- Сәлеметсіңдер ме, балалар! ме алыс жақтан, ертегілер елінен келдім.*	***Сылдырмақ үні.*** ***Шеңберге шақыру.*** *«Әдемі жүрекшелер» (қызыл қағаздан қиылған)* *Бір-бірімізге жүрек жылуымызды сыйлаймыз* ***Сурет (09.50-10.20)*** ***Қазақ тілі (11.05-11.35)*** ***Өлең оқу. «Ойыншықтар» Н. Әлімқұлов.*** *Біздерде бар қуыршақ,* *Бұзау қозы құлыншақ* *Ойыншықтар тыңдайды,* *Емес олар ұрыншақ.* *Қуыршақтар ұйықтайды,* *Айтқанымнан шықпайды* *Бұзау, қозы, құлыншақ,* *Маған қабақ шытпайды.* *Өлең не туралы айтылған?* ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Сұрақ-жауап.*** *-Қандай ойыншықтар көріп тұрсыңдар?* *-Ойыншықтар неден жасалады?* *-Неден жасалған ойыншықтар қатты болады?* *-Қандай ойыншықтар жұмсақ болады?Неліктен?* ***Ой қозғау.*** ***Топқа бөлу.*** ***1-топ. Дьенеш блоктарымен жұмыс.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылда?»*** ***Шарты:****Блоктардан ойыншықтар құрастыру.* ***2-топ. Миға шабул*** *Сұрақ- жауап.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Музыка (10.25-10.50)*** **(м.ж.б)** ***Дене шынықтыру(11.00-11.25) (м.ж.б)*** ***Қуаныш смайлктерін балаларға таратып беру.*** *Балалар сендерге көңілді болған ұнай ма? Ендеше бүгін бізде ерекше күн болмақ, себебі бізге ертегілер елінен сықырлы поезд Желаяқ келе жатыр екен.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар, сендер ертегіні жақсы көресіңдер ме? Ендеше ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Онда ертегілер еліне барайық.* *Поезд: (видео роликтен көрсетіледі)* *Саламатсыңдар ма, балалар! Мен ертегілер еліндегі Желаяқ поездымын. Ертегілер еліне барар жолымыз ұзақ, жаяу барсаңдар шаршап қаласыңдар бәріңіз поездға отырыңдар әндетіп барайық.* *Тыныштық сәті: Ертегілер елі өте ғажап, айнала толы әдемі түрлі - түсті гүлдерге, жап жасыл ағаштарға толы керемет. Ал енді терең тыныс алып көзімізді ашамыз. Біз ертегілер еліндеміз.* *Қандай ертегілерді білесіңдер?*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Ғажайыптар әлемі бізге сыйлық дайындап қойыпты..*** *сыйлықты тауып көрейік.* ***Қазақ тілі (10.00-10.25)*** ***Түстер бойынша топтарға бөлу.*** ***Дид ойын: «Өз түсіңді тап»*** ***Шарты:*** *Түстерді тапдап алады.* *Төрт түсті топтарға бөлінген балалар бөлмені аралап жүріп, өздерінің қолдарындағы дөңгелектің түсіне байланысты жасырылған конвертті тауып алып, ішінде не (барын байқайды. Жасырылған конверттің ішінен әдептілікке (байланысты мазмұнды суреттер шығады.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технол жұмыс.*** ***1 суретті әңгімелеу*** *Суреттен бір қыз баланың таяқ таянған қарт кісіге қамқорлық көрсетіп, көшеден өтуге көмектесіп тұрғанын көріп тұрмыз. Бұл қыз өте қайырымды екен. Біз де осы қыз сияқты қайырым боламыз.* *Түйіндеу.* *- Тамаша, балалар! біз*

	апайымыз тігіншіге апарып оны тіктіріп алсын *Жасаған жұмысты корзинаға салып көмекші апайға беру.* *(Нәтижесін көрсету, шынайы түрде тіктіру)* ***Сергіту сәті: Музыка әуенімен.*** ***Тақпақ «Тігінші»*** ***Автор: Мылтықбай Ерімбетов*** *Түрлі-түрлі матаны,* *Көйлек етіп жатады.* *Барлық адам біледі,* *Киім тіккіш апаны.* *Жіптің – қызыл, ағы бар,* *Жасыл, көгі тағы бар.* *Бір көйлектің өзінен,* *Түрлі өрнек табылар.* ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** *мамандықтар туралы фото альбомдар қарау.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Тосын сәт: Аудио дыбыс.* *Ой, ой, ой, енді не істеймін, енді не істеймін, шашылып жатқан суреттерб бояул көрсету. Балалар бұл кім деп ойлайсыңдар? Дұрыс суретші. Суретшінің салып жатқан суреттері бір себептермен шашылып бөлінің қалыпты, жинауға көмектесейік* ***Дид ойын: «Суретшіге көмек»*** ***Шарты:****Суретшінің шашылған суреттерін жинап құрастыру. Суреттерге ат қою.* ***Ой дамыту.*** *Балалар суретте не байқап тұрсыңдар.* *Суреттің екінші бөлігін суретші бояп үлгермеген*	*Сендерге қызықты тапсырма алып келдім Орындайсыңдар ма?* ***Миға шабул*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* ***Жұмбақ жасыру*** *Диқанның тұқымын* *Шашпай тек кетпейді* *Қарны тоқ, қайғысы жоқ* *Мысық қуса жетпейді.* ***Тышқан*** *2.Тауықтар қорқып жасқанған* *Құлағы артық басқа аңнан.* ***Түлкі*** *3.Орғыған қорқақ, көзі қыли* *Қыспен жазда екі түрлі тон киеді.* ***Қоян*** ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Аю, бақа,қасқырдың даусы жазылған аудиодан сұрақ-жауап.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар бұл жануарлар қай ертегі түрлерінде кездеседі?* *Ертегі қалай аталады?* *Жарайсыңдар балалар,* ***Үйшік ертегісі*** *Қызыл телпекпен қоштасу.* ***Ой дамыту.*** *Үйшікте қандай жануарлар бар?* *Үйшік ертегісінде жануарлардың арасында не болды.* *Достық деген не?* *Ертегі желісін оқи отырып көрсету, түсіндіру.* ***Сергіту сәті:*** *Алаңда үйшік* *Есікте құлып*	*Ойыншықтар неден жасалады?* *Қандай ойыншықтар тез сынады?* *Қандай ойыншықтар ауыр болады?* *Қандай ойыншықтар жеңіл болады?* *Сыни ойлау арқылы жауап* ***3- топ. Шығармашылық топ. Дид ойын: «Қандай түс?»*** *Шарты: Берілген ойыншықтарды бояу.* ***4-топ. Мнемотехникамен жұмыс.*** *-Мнемокесте арқылы ойыншықтарға сипаттама беру. Өз ойын айту.* ***«Бірлік шеңбері»*** ***Көркем сөз*** ***Қ. Мырзалиев.*** ***«Ойыншықтар»*** *Іші толған бөлменің,* *Ойыншығым мол менің.* *Босқа тізіп қоймайық,* *Келе ғой, дос ойнайық.* ***Сұрақ-жауап.*** *Ойыншықтар не үшін керек екен?* *Ойыншықтармен қалай ойнау керек?* ***Зерттеу бұрышы*** ***Тәжірибе: «Кішкентай ғалымдар»*** *Үлкендеу табақшаға су құйып, оған доптарды салу арқылы доптардың жеңіл екенін балаларға көрсетіп, түсіндіру.* ***Сұрақ-жауап:****Балалар доп жеңілме ауырма, және суға*	*Кейіпкерлерді атайықшы?.* *Кенеттен боялмаған Әтеш пайда болады. Ол көңілсіз екен, мұңайып тұр. (роликтен көрсетіледі)* *Мынау не?* *- Балалар әтештен сұраңдаршы неге ол көңілсіз? Кім оны өкпелетті, ренжіткенін білейік.* *Әтеш: - Сәлеметсіңдер ме балалар,* *Балалар бірінші мынау мен туралы ертегіні көріп, мен туралы әңгімені тыңдасаңдар, барлығы түсінікті болады, сұрақтарыңның жауабы сол жерден табасыңдар.* ***Әтеш және бояулар ертегісі*** *Мені бір суретші бала салды, содан ол мені бояуды ұмытып кетіпті. Содан мен аулаға серуендеуге шықсам, барлығы маған күле бастады. Кішкентай балапандар да күлді. Содан алдымнан бір күшік шығып, ол таңырқап маған қарап тұр екен. Мен ол күшіктен сұрадым. Күшік неге таңырқап қарап тұрсың? Күшік ой сен неге аулада боялмаған түріңмен жүрсің? Мен күшікке сенбей аулада жатқан көлшікке барып суға қарасам, расында мен боялмаған екем. Бәрі түсінікті болды, барлығы не үшін күлгендері. Содан мен көңілсіз отыр едім қасыма*	*көп жақсы істерді жасай білуге үйренеді екенбіз.* ***2 суретпен жұмыс.*** *Екінші суреттен табиғат аясында ағаштарға су құйып, гүлдердің түбін қопсытып жатқан бір топ балаларды көріп тұрмыз. Балаларға бірлесіп жұмыс істеген ұнаған сияқты. Олар өте көңілді. Біз де осы балалар сияқты айналамызға, табиғатқа қамқорлық көрсете аламыз.* ***3 суретпен жұмыс*** *Бұл суреттен сүйіспеншілігі мол, бір-біріне ыстық ықыласпен, аялы сезіммен қарап отырған дастарқан басындағы отбасы мүшелерін байқадық* ***4 суретпен жұмыс.*** ***«Мен де жақсы бала боламын»*** *Мақсаты: балаларды жағымды істерге жұмылдыру Мысалы:* *- Мен де атама орнынан тұруға көмектесемін.* *- Мен де ініммен ойыншықтармен бөлісемін.* *- Мен де үйдегі гүлге су құямын.* *- Мен де ата-анамның айтқанын тыңдаймын.*

	Қане суретшіге тағыда көмек керек. ***Дид ойын: «Әдемі суреттер»*** *Суреттердің екінші бөлігін бояу.* *Дайын суреттерді ретімен жинап корзинаға салып, суретшіге беріп жіберу.* ***Мен суретші боламын,*** ***Бәріңді де саламын.*** ***Марапатқа ие болып,*** ***Бірінші орын аламын.*** ***Аудио дыбыс:*** *Ой балалар не деген керемет балаларсыңдар, мен қатты уайымдадым, енді міне көңілдімін. Көгілдір экраннан көңілді суретшіні көрсету.* ***Шапалақ. Осы көтеріңкі көңіл күймен серуенге шығайық.***	*Сәулетті үйшік тым жақсы* *Үйшікте кім бар тіл қатшы* *Тук, тук ,тук* ***Сюжеттік рольдік ойын «Театр әлемі»*** *Ертегіні бет перде киіп сахналау.* ***Балалардың әрекеті.*** ***Бақылау.*** ***Топтық жұмыс «Менің сүйікті бұрышым»*** *Балалар бізде өзімізге арнап үлкен достық үйін құрастырайық.* ***Дид ойын: «Достық үйі»*** *(Үлкен ватм қағазының беріне пішіндерден үй құрастыру)* *Үйдің құрлысы неден тұрады.* *Қандай пішіндер қолданамыз?* *Қандай түсті үйлер ұнайды?* ***Топтық жұмыс.*** *Енді осы құрастырған үйімізді сол бетке жапсырып іліп қояйық. Пішіндерді жапсыру.* ***Үйді іліп көрсету.*** ***Ситуациялық сұрақ:*** *Ой балалар біздің үйімізге бір нәрсе жетіспей тұр, не жетіспей тұр деп ойлайсыңдар.* *Әрине үйіміздің жан-жағы бос тұр.* ***Балдарды топқа бөлу.*** ***1-топ** үйдің төбесіне күн суретін салу.* ***2-топ** үйдің жан-жағына*	*батама, батпай ма?* *Осыны біліп көру үшін қазір біз сендермен тәжірибе жасаймыз: допты суға салайық. Қане, қараңдаршы доп суға бата ма, жоқ па? Батпайды екен. Қалай ойлайсыңдар неге, батпайды?* *Балалар қараңдаршы доп су бетінде жеңілме әлде ауырма?* *Балалар: Жеңіл* ***Қортынды:***Доп су бетінде жеңіл болады.* *Ішіне ауа толтырылған.Сондықтан ол ұрсаң секіреді,тепсең қашады.* *Сонымен доп қандай ойыншық түріне жатады?* *Жеңіл, сондықтан суға батпайды.* ***Сергіту сәті: Музыкамен*** ***Кім доп туралы тақпақ біледі?*** ***Доп туралы тақпақ жаттау.*** *Добым менің, добым менің,* *Өзің неткен көңілді едің.* *Зымырайсын,құтындайсың,* *Бірақ менен құтылмайсың* ***Доппен ойнаған ұнай ма?*** ***Серуенде доппен ойын ойнаймыз***	*күшік келді.* *Енді мен не істеймін, аулада қалай жүремін?- дедім мен күшікке* *- Әтеш сен қорық па, сас па, сен балаларға бар, көмек сұра оларда бояулар көп солар саған көмектеседі - деді күшік. Мен сөйтіп балалар сендерге көмек сұрап келдім, менің бірақ арманым бар, мені әдемі етіп бояп беріңдерші?* *- Балалар сендер Әтештің оқиғасын көрдіңдер, әтешке қандай көмек керек екенін айтыңдаршы?* *- Дұрыс айтасыңдар!* *- Балалар біз сиқырлы ертегілер елінде емеспіз бе?* *- Әтешке көмектесеміз бе?* *- Әрине, көмектесеміз. Біз бояуларға айналуымыз керек, ал ол үшін басымызға әр түсті бояуды білдіретін, бояу бас киімін киіп алайық. Ал енді боясақ бояйық, менің сиқырлы себетім бар, сол себетте бояулар бар, қазір бояуларды алып әтешті бояймыз. Әтештің арманын орындаймыз.* *Балалар сендер бояулар бар себетті көріп тұрсыңдар ма? себетіміз қайда? Айналамыздан іздеп көрейікші. Міне сиқырлы себет.*	*- Мен де өз ойыншықтарымды шашпаймын.* ***Ғажайып сәт*** *Мына ғажайыптар әлемінің бізге дайындаған бірнеше сыйлықтары бар екен.* *- Бұл Бояу, кітап, пішіндер.* *- Балалар, бұл сыйлықтар бізге қандай көмек көрсете алады?* *Ой балалар мына жерден карта тауып алдым. Картадағы аялдамалардан қандай суреттерді көріп тұрсыңдар?* ***1-бет. Табиғат көрінісін бояу.** Ол үшін бізге не көмектеседі. Әрине бояу. **Дид ойын: «Кішкентай суретшілер»*** ***2-бет. Тақпақтар әлемі деп жазылған.** Ол үшін бізге не көмектеседі? Кітап. Біз үйренген тақпақтарымызды айту керекпіз. **Дид ойын: «Ақындар»*** ***3-бет. Әр түрлі үйлер құрастыру**.Бізге пішіндер көмектеседі.Әр беттің тапсырмасын орындау.* ***Дид ойын: «Құрлысшылар»*** ***Қортынды балаларды мадақтау***

		талдардың суретін салу, ***3-топ*** *гүлдердің суретін салу.* ***Үйді ілу.Шапалақ қуану.***			
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №13*** ***Аула маңындағы көліктерді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға көліктер туралы , жүргізушілер туралы кең мағлұмат беру.*	***Картотека №14*** ***Ауа- райын бақылау*** ***Мақсаты:*** *Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.*	***Картотека №17*** ***«Күз көрінісін бақылау»*** ***Мақсаты:*** *Күз ерекшеліктерін айыра білуге ; күннің салқындауы, жаңбырдың жиі жаууы, жапырақтардың сарғаюы, адамдардың жылы киінуі туралы түсінік қалыптастыру.* ***Қим ойын:Допты қуып жет*** *Добым, добымдомала, Балшыққа сен жолама. Бүлдіресіңқолымды, Жеккөреміноныңды.*	***Картотека №11*** ***Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.*	***Картотека №2*** ***Күзгі жапырақтарды бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету.*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№4 1. Ояну*** *Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттанып ойнайық.*	***№5 1. Ояну*** *Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.*	***№3*** *Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылып бір алайық.*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шығып бір алайық.*	***№81. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық*

					Төсектен біз тарайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидойын? «Сөйлемді жалға»*** ***Мақсаты:*** *адамның белгілі бір кәсібіне байланысты сөздер мен сөз тіркестерін пайдаланып сөйлемдерді аяқтай білуге дағдыландыру.* *Аспаз ... тазартады (балық, көкөністер, ыдыс-аяқтар ...)* *Кір жуушы ... (орамал, төсек-орын, халаттар ...) жуады.* *Тәрбиеші таңертең балалармен ... (жаттығулар жасайды, таңғы ас ішеді, сабақ жүргізеді ...)* *Қыста аулада сыпырушы ... (қар күректейді, аумақтарды тазартады, жолдарға құм себеді ...) т.б.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1-топқа жұмбақ*** *Өскен шашты жаратпайтын,* *Қайшысы бар жалақтайтын.* ***(Шаштараз)*** ***2-топқа жұмбақ*** *Қалпағы ақ қарасаң,* *Дәрігер емес, бірақ ол.* *Дәм мәзірін қаласаң,* *Алға ұсынып тұрады ол.****(аспаз)*** *3-топқа жұмбақ* *Жол қозғалысы ережелерін біледі* *Оның досы бар – бағдаршам.* *Бағдаршаммен жүреді,* *Ережесін жаттаған*	***Көңілді шеңбер «Дос болайық бәріміз»*** *Армысың досым,* *Кел, маған қосыл.* *(Қолмен шақырады).* *Алақанға салып алақан,* *Шеңберге бірге тұрайық.* *(Қолдарын ұстайды).* *Жер шарындай айналып* *Әлемге жарық, ұқсайық.* *(Айналады).* *Қолымызды көтеріп,* *Күннің нұрын алайық.* *(Қолдарын көкке созады).* *Ортамызда күн нұры,* *Құшаққа оны алайық.* *(Құшақтасады).* *Барлығы хормен:* *Шаттанамыз бәріміз,* *Өміріміз көңілді.* *Мәңгілік достықпен* *Мақтанамыз бәріміз!* ***Ыстық орындық әдісі.*** *Бір балаға орындыққа отырады. Сол балаға дос туралы сұрақтар қояды.* *– Сенің досың кім?* *– Сен кіммен дос болғың келеді?* *Ойын бұрышындағы сурет альбомдар қарау.* ***Көңілді жаттығу «Достар»*** *Музыкамен* ***Дид ойын: «Досыма арналған гүл»***	***Ғажайып сәт.*** *Есік қағылады. Топқа бауырсақ кіреді* *Сәлеметсіңдер ме, балалар, мен атам мен апамнан ойнап жүріп адасып қалдым, сендерден көмек сұрап келдім.* *- Балалар, бауырсақ ертегісін білесіңдер ме?* *- Бауырсаққа кімдер кездеседі?* *Сендер бауырсаққа көмектесу үшін осы кейіпкерлердің әр түрлі тапсырмалары бар екен.* *Сол тапсырмаларды орындасаңдар ғана бауырсақ атасымен апасын таба алады.* ***Ой қозғау.*** *Бауырсаққа бірінші не кездеседі.* ***1. Қоян.*** *Қоянның тапсырмасы.* ***Дид ойын: «Ойыншықтар сөйлейді»*** *Ойыншықтарға сөйлем құрау.* ***2. Қасқар: Дид ойын: «Кім жылдам»Шарты:*** *Ойыншықтарды көрсеткенде олардың аттарын жылдам айту керек.* ***3. Аю:****Маған мына*	***Дене шынықтыру(15.40-16.05)*** ***Жұмбақтар сыры.*** ***Тәулік бөліктері.*** ***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады»*** *Тәулік бөліктері туралы.* *Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады* *балалар?* ***(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын.* ***(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге* *шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез?* ***(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті- қолды жуып* *Төсекті жинап тазалықты сақтап,* *Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез?* ***(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез?* ***(Кеш)*** *-Ал енді балалар, тәулікті ретімен атап көрейікші.*	***Дид ойын: «Жасырынған пішіндер»*** *Ойын шарты: Суретке қарап,затттардың қай бөлігі қай пішінге ұқсайтынын табу керек.* ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Гүл ұшып гүлге қонады,* *Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек)* *2.Қарайып ұшты қарғадай,* *Бармаған жері қалмады-ай.* *Жерге түсті, ін қазды,* *Аяғымен тырмалай. (Қоңыз)* *3.Таңертеңнен ыжылдап ж-ж-ж,* *Гүлден-гүлге қонақтап.* *Тынбай ұшар, Бал жинар.* *(Ара)* *4.Шырылдаған дауысы* *Естілер тек жазда: шыр-шыр.* *Шөп ішінде секіріп,* *Шыр-шыр еткен жәндікті* *Білесің бе, балақан? (Шегіртке)*

	(Жүргізуші) *Әр топ өз жұмбағы бойынша осы мамандықтардың құралдарын мүсіндеу.* ***Сюжеттік рольдік ойын:*** *«Жүргізуші», «Аспаз», «Шаштараз»*	*Балалар біз доспыз бір-бірімізге гүл жасап сыйлайық.* ***Шығармашылық бұрыш*** *Картонға салынған гүл суретінің үстіне ермексазды жағу арқылы түрлі-түсті гүл мүсіндеу.* ***Түсіндіру:*** *Ермексазды алақанда жұмсарту, созу, жағу әдістерін үйрету. Бақылау, қадағалау. Дайын гүлді бір-біріне сыйлау.*	*корзинама ойыншықтарды жапсырып беріңдер, осы корзинамен құлпынай теруге барамын, достарыма көрсетемін. Жапсыру.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ.****Сары корзинаға допты жапсыру* ***2-топ****.Қызыл корзинаға шелекті жапсыру* ***3-топ.****Көк корзинаға машинаны жапсыру.*	*Таңертең, күндіз,түс, бесін,кеш, түн*	
Балалармен жеке жұмыс	***Тақпақ жаттау.*** *Мен дәрігер боламын,* *Бәрін емдеп жазамын.* *Адамдарды құрметтеп,* *Бәріне ие боламын.*	***«Менің досым» Тақпақ*** *Күнде бірге жүреміз,* *Бірге ойнап күлеміз.* *Бірімізге –біріміз* *Көмектесіп жүреміз.*	***Тақпақ : Ойыншық*** *Іші толы бөлменің* *Ойыншығым мол менің,* *Босқа тізіп қоймайық,* *Келе ғой, дос, ойнайық*	*Карандашпен үйдің суретін саладыру*	***Ойын: «Түстерін сәйкестендір»*** *Шарты: суреттегі түрлі түсті үйлерге пішіндерді түстеріне қарай орналастыру. Балалар пішіндерді түстерін ажырата отырып үйлерге орналастырады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				

Серуен	***Картотека №13*** ***Аула маңындағы көліктерді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға көліктер туралы , жүргізушілер туралы кең мағлұмат беру.*	***Картотека №14*** ***Ауа- райын бақылау*** ***Мақсаты:*** *Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.*	***Картотека №17*** ***«Күз көрінісін бақылау»*** ***Мақсаты:*** *Күз ерекшеліктерін айыра білуге ; күннің салқындауы, жаңбырдың жиі жаууы, жапырақтардың сарғаюы, адамдардың жылы киінуі туралы түсінік қалыптастыру.*	***Картотека №11*** ***Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.*	***Картотека №2*** ***Күзгі жапырақтарды бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиеші:Тасеменова .В.С.

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: № 10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 09.09 – 13.09.2024ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 09.09.24ж**	**Сейсенбі 10.09.24ж**	**Сәрсенбі 11.09.24ж**	**Бейсенбі 12.09.24ж**	**Жұма 13.09.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №2*** ***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра алады.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын:*** ***«Қай жануар артық»*** ***Мақсаты:*** *Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Ойын шарты:*** *әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады.*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары*** ***Ойын шарты:*** *балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жарқырап күнде ашылды,* *Айналаға нұр шашылды.* *Қайырлы күн!* *Біз көңілді баламыз!* *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*Күлімдеген күн мейірімді!* *- Кіршіксіз ақ қар мейірімді!* *- Таза мөлдір су мейірімді!* *- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар!* *Жарқырады қаламыз,* *Жайнай түсті даламыз,* *Қайырлы таң балалар!* *Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** ***Ойын: «Ақ қоян». Шеңберде*** *Ақ қоян-ау, ақ қоян,* *Орныңнан тұршы,* *Бетіңді жушы,* *Шашыңды тарашы,* *Айнаға қарашы,* *Қане бізбен дос болшы.* *(Қоян қозғалмайды)* *Балалар қоян көңілсіз сияқты, әлде ұйқысын аша алмай тұрма.* *Қоянмен жаттығу залына барып бірге жаттығу жасайық. Қоян Алақай маған жаттығу жасағаң ұнайды.* ***Дене шынықтыру(м.ж.б.)*** ***11.00-11.25*** *Ән айту: «Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек)* *Е.Өтетілеуұлының «Көңілді балалар» Балалар қоянның көңілін көтердік. Шапалақ.* ***Ой балалар қоян тағы көңілсіз болып қалды. Қане қоянды топқа апарайық.*** *Қоян менің достарым жоқ, сендердің бәріңнің достарың бар****.*** ***Менің сүйікті бұрышым. Шығармашылық ортада жұмыс.*** *Үлкен-кіші сәбіздер арқылы топқа бөлу.* *1- топ Ұлкен қоян мүсіндейді.* *2-топ кішкентай қоян мүсіндейді.*	***Қызығушылықты ояту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Тосын сәт.*** *Білмеспек шығады.* *Дымбілмес: Менімен ешкім сөйлеспейді, ойнамайды, ешкім дос болмайды.* *(Дымбілмес жылайды).* ***Сұрақтар ілмегі.*** *Балалар қалай ойлайсыңдар.* *-Дымбілмеспен неге ешкім дос болмайды?* *- Сендердің достарың бар ма?* *– Достық дегенді қалай түсінесіңдер?* *-Достар қандай болу керек?* *Балалар байқадыңдар ма Білмеспек амандасты ма сендермен?* *Ендеше дымбілмеске достық туралы ән айтып берейік* ***Музыка (м.ж.б.) 09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Дене шынықтыру (м.ж.б.)*** ***15.40-16.05*** ***Суретті альбомдар қарау.*** ***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті»*** *Шарты: Қиынды суреттерді құрастыру арқылы суретшінің қателескен жерін орнына дұрыс қоя білу.* ***Тосын сәт.Аудио дыбыс. Күшіктің үрген даусы.***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Сурет (м.ж.б.) 09.50.-10.15*** ***Қазақ тілі (м.ж.б.)*** ***11.05-11.35*** ***Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау: «Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды.*** ***Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?* ***Ой дамыту.*** *-Ертегі құсы қандай болады?* *-Олардың түсі неге құбылып тұрады?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық Алақанды соғайық.*	***Тосын сәт:*** ***Сылдырмақ даусы.*** *Балалар неге сылдырмақтар неге сылдырап жатқанын білесіңдер ма? Олар сендермен бірге жаттығу жасағанды ұнатады.* ***Музыка (м.ж.б.) 10.25.-10.50*** ***Дене шынықтыру (м.ж.б)*** ***11.00-11.25*** ***Дид ойын: «Біз ептіміз»*** ***1-топ: «Суретшілер»*** ***Сылдырмақтың суретін трафарет арқылы бояу.*** ***2-топ: «Мүсіншілер»*** *Допты мүсіндеу* ***3-топ: «Қол өнершілер»*** *Таяқшаны қағаз бетіне жапсыру.* ***4-топ «Құрлысшылар»*** *Гимнастикалық орындықты құрастыру.* ***Миға шабуыл.*** *Доптың пішіні қандай? Түсі қандай? Сылдырмақта неше пішін бар? Түсі қандай? Таяқша қандай пішін? Қандай түсті таяқша жапсырдың? Гим орындықтың пішіні қандай?* ***Альбом құрастыруға*** ***Телефонмен суретке түсіру.*** ***Суреттер әлеміне жіберу.*** ***Тақпақ «Доп»*** ***Ернұр Сейдахмет***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Қазақ тілі (м.ж.б.)10.00-10.25*** *Телефон шырылдайды. Құрметті менің кішкентай білімді ізбасарларым, мен сендерге сиқырлы пішіндер қорапшасы арқылы өзімнің білім әлемінен көптеген тапсырмалар жібердім. Осы тапсырмаларды орындап маған суретке түсіріп жіберіңдер, мен сендерге келесі үлкен топқа баруларыңды тексеремін. Бұл білім ханшайымы Есік қағылып қорапша келу. (қорапшаның сыртында үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек пішіндер конверт секілді жасап,, жай скочпен жабыстырп қою)* ***Ой қозғау. Сұрақ-жауап.*** *Қорапшаның сыртынан қандай пішіндер көріп тұрмыз? Түстері қандай? Үш бұрышты қораптан алу. Үш бұрыштың тапсырмасы. Балаларды түстер арқылы топқа бөлу.* ***1-қызыл түс тобына тапсырма :*** *«Жақсы деген немене, жаман деген немене» Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу.* ***2- сары түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Суреттер сөйлейді»*

	Жұмыстың орындалу техникасын көрсету. *1. Ермексазды жұмсарту;* *2. Бөлшектерге бөлу;* *3. Бөлшектерді домалатып қоянның басын жасатып, шымшып екі құлағын жасау* *Балалардың жұмыстарын жанама бақылау., креативтілік дағды.* ***Дид ойын: «Қоянның достары»*** *Балалардың жұмысын бағалау.* *Қоянға достарын беру.* ***Сергіту сәті: Қоянмен бірге.*** *Ұзын құлақ сұр қоян,* *Естіп қалып сыбдырды* *Ойлы қырлы жерлермен* *Ытқып ытқып секірді.* *Қоянмен қоштасу.* ***Ой қозғау.*** *Балалар сендер қоян туралы ертегі білесіңдер ма?* ***Балалар : Бауырсақ.*** *Топтық жұмыс:* ***1-топ:*** ***Дид ойын: «Ретімен қой»*** *Шарты: Ертегі желісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.* ***2-топ:*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** *Ертегідегі кейіпкерлерді қиынды суреттерден құрастырып ретімен қою* *Ертегі желісін түсіндіру.* *Сұрақ-жауап* ***Рольдік ойын: «Бауырсақ»*** ***Көңілді шеңбер: Сергіту***	*Күшік келеді. сендерден көмек сұрау үшін келіпті.* *Күшіктің тұратын үйі жоқ екен. Не істейміз?* *Көмектесіп,үйшік салып береміз бе?* *Ал,сендер қандай үйде тұрасыңдар?* ***Суреттер топтамасын қарау.*** *Күшіктің үйшігі қандай болады? Қандай пішіндерден жасалған? Ит адамның досы деп неге айтқан?* ***Дид ойын: «Күшікке көмек»*** *Үйшік жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету, түсіндіру..* *Қауіпсіздік ережесімен таныстыру.* ***Сертгіту сәті.*** *Иіліп оңға бір,* *Иіліп солға бір.* *Денемізді дұрыстап,* *Тұрамыз тік ұстап.* *Балалар жұмыстарын жалғастырады.* *Жеке көмек.* *Күшік балалардың жасаған үйлеріне қуанып,қоштасады.*	*Бір отырып, бір тұрып* *Біз тынығып алайық.* ***Үлгі көрсету түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс әдіс – тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу.* ***Дид ойын:«Біз суретшіміз»*** ***Топқа бөліну.*** ***1-топ:****Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу.* ***2-Топ:*** *Дайын картонға салынған құстың үстінене ермексазды жағу.* *Балалардың жұмысына бақылау жасау.* *Балаларды мадақтау* ***Ханшайымға суретке түсіріп жіберу.***	*Асау тайдай тулайды,* *«Гол!» - деп бәрі шулайды.* *Жалықтырмас добымыз,* *Қуып жүрміз оны біз.* *Секең- секең етеді,* *Ұшып, көкке жетеді.* *Ойын құмар добымыз,* *Қуып жүрміз оны біз.*	*Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту.* ***3- жасыл түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Табиғаттың досы кім?»* *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.* ***Төртбұрыштың тапсырмасы:*** ***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?»Достар қандай болу керек?Мейірімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* ***Дид ойын: «Достық үйін құрастыру»*** ***Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй құрастырып, өз ойларын айту.* ***1-топ Мейірімділік үйі.*** ***«Пазл» арқылы үй құрастыру*** *Сипаттама беру. Әр бала айту.* *Біздің үйіміз мейірімділік үйі деп аталады.* *Біз бір-бірімізге мейірімдіміз.* *Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз* *Мейірімділік үйі көңілді болады.* *Дос деп ең жақын адамды айтамыз.* ***2 –топ. Ақылдылар үйі.*** ***Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.*** *Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз*

	сәті музыкамен ***Тосын сәт.Аудио дыбыс.*** *Құрметті балалар біз орманнан бауырсақты іздеп келе жатырмыз, біздің бауырсағымды түлкі алып кетіпті. Қоян сендермен дос екен, сендерді жақсы мейрімді балалар деген соң звондап жатырмын.* ***Балалар:*** *Ата –мен әженің бауырсағын түлкі алып қашып кетті ғо. Қане түлкіден ата мен әжеге алып берейік.* ***Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс трафарет әдісі арқылы бауырсақты салу.* *Бауырсақтың пішіні қандай?* *Түсі қандай?* *Неліктен бауырсақ домалайды?* *Балалардың жұмысы.* *Қадағалау.* ***Дид : «Тәтті бауырсақ»*** *Дайын бауырсақты себетке салып беріп жіберу.* ***Тақпақ: Бауырсақ*** *Апам мені пісірген,* *Қызыл күрен бауырсақ.* *Шықпай қояр түсіннен,* *Біраз жемей сағынсақ.*				*Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен,* *ойласып жасадық* ***3 – топ. Қамқоршылар үйі*** ***Таяқшамен үй жасау.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз* *Достарымызбен барлығын бөлісеміз* *Достарымызға жақсылық жасаймыз* ***Сергіту сәті:*** *Музыкамен .* *Енді біз демаламыз,* *Айналаны шоламыз.* *Қол –аяқты кезекпен,* *Оңға-солға созамыз.* *Күн шыққанда сүйсініп,* *Бәйшешектей иіліп,* *Біз тынығып аламыз.* *Жиі-жиі жаттығып,* *Үлкен кісі боламыз* ***Дөңгелектің тапсырмасы.*** ***Миға шабул:*** ***Пед жет ойын: «Не істеуге болмайды?»*** *1.Үлкендердің алдынан.....(кесіп өтуге болмайды)* *2.Кішкентай баланы.....(жылатуға)* *3.Құстарды.....(атуға болмайды)* *4.Қыз баланы.....(ренжітугеболмайды)* *5.. Досыңды..... (ренжітугеболмайды)*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*

	ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.	*сарғайған шөптерді бақылау.*		*бақылау.*	
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтырушаралары	***№9*** *1. Ояту Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***№10****1.Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№11*** *1. Ояну Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптарқара у және тағы басқа әрекеттер)	*Дидактикалық ойын:«Сиқырлы қапшық» Мақсаты: Балалардың ойыншық туралы түсініктері қалыптасады. Күтілетін нәтиже: Ойыншықтардың атауларын атай біледі Еркін ойын: «Кімнің үйі?» Суретті кітапшаларды бояу Жеке баламен жұмыс Педагог жоспары бойынша Еркін ойын Жанама бақылау.,*	*Қимылды ойын:«Ормандағы аю» Мақсаты:Балалар ептілікке, шапшаңдыққа дағдыланады. Күтілетін нәтиже: Балалар өлең мазмұнына сай қимылдар жасай біледі және шапшаң болуды үйренеді Сюжетті-рөлдік ойындар: «Жүргізуші» Мақсаты: Балалар қарым-қатынас дағдыларын меңгереді. Жеке баламен жұмыс Педагог жоспары бойынша Еркін ойын Жанама бақылау.*	*Қимылдық ойын: «Кім жылдам» Мақсаты: Балалар шапшаңдыққа, ептілікке дағдыланады. Күтілетін нәтиже: Ойыншықтардың атауын атап, жылдам орнына орналастыра біледі. Пед жет ойын:. «Жұмбақты шешейік» Мақсаты:Жұмбақты тез ойланып шешуге үйренеді. Жеке баламен жұмыс Педагог жоспары бойынша Еркін ойын Жанама бақылау.*	***Дене шынықтыру(15.40-16.05)*** *Даму жаттығулары сылдырмақпен. қимыл қозғалысты ойын: «Қасқыр мен қояндар» Мақсаты:Балалар шапшаңдыққа,ептілікке үйренеді. Күтілетін нәтиже: Балалар ойынды ойнай алады 4 к моделі, бала үні Жеке баламен жұмыс Педагог жоспары бойынша Еркін ойын Жанама бақылау.*	*Дидактикалық ойын: «Жалғастыр» Мақсаты: Балалар суретке қарап сөйлем құрауға дағдыланады. Күтілетін нәтиже: Суретке қарап сөйлем құрауды біледі Жеке баламен жұмыс Педагог жоспары бойынша Еркін ойын Жанама бақылау.*

Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын:*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дид ойын:*** ***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дид ойын*** ***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиеші: Тасеменова В.С.

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МККҚ
Топ: 10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 16.09 – 20.09.2024ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 16.09.24ж**	**Сейсенбі 17.09.24ж**	**Сәрсенбі 18.09.24ж**	**Бейсенбі 19.09.24ж**	**Жұма 20.09.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналар мен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №7 «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.*	***Картотека №10 Жер,су,ауа*** ***Мақсаты:*** *балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде , ауада, суда не болатыны дұрыс айтуға төселдіру,қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу*	***Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттер, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.*	***Картотека №17 «Жыл атасы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту. Балалар жыл мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі?*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Аспан ашық , көгілдір, Күн шуағын төгіп тұр Қол ұстасқан біздерді Тереземнен көріп тұр.*	*Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды*	*Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда кү.н күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын.*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Ғажайып сәт.*** *Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.* *Сәлеметсіздер ме!* *Қуыршақтар хат алып келеді.* *Педагог: Қараңдаршы, бізге хат келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарының суреті).* *Қандай керемет, мына суретте кім бар?* *Бала отбасы мүшелерінің фотосуреттерін тауып, олар туралы әңгімелейді.* ***Дене шынықтыру (м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).*** *Ә-ә-ә – әже* *Ә-ә-ә – әке* *І-і-і- ің-ің – сің-лі.* ***Ой дамыту.*** *Суретті сипатта. Отбасы мүшелері не істейді? Өз отбасың туралы әңгіме құра.* ***«Ой шақыру» әдісі.*** ***Суретпен жұмыс.*** ***АҚТ технол*** *Слайд* *– Суретте не көріп тұрсыңдар?* *-Суреттегі балаға ат қойыңдар.* *-Қай баланың ісі сендерге ұнады?* *– Осы суреттен не байқадыңдар?* *-Қай балаға ұқсағың келеді?* *-Не үшін ол балаға ұқсайсың?* ***Дид ойын: «Жақсы деген немене, жаман деген немене »*** *Кітап бұрышына саяхат*	***Музыка (м.ж.б) 09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б.) 11.00-11.25*** ***Дене шынықтыру (м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** *АҚТ технологиясымен жұмыс. Әже шығады.* ***Әңгімелесу.*** *Қандай жылы, әдепті сөздерді білесіңдер?* *Әдепті балалар қандай болады?* *Әдептілік дегенді қалай түсінесіңдер?* ***«Әдепті баламыз» өлеңі*** *Сыйлап үлкен ағаны* *Сәлем берген баланы* *Кім дейміз?* *Әдепті екен бұл дейміз.* *Кітап, дәптер, қаламы* *Кір шалмаған баланы* *Кім дейміз?* *Ұқыпты екен бұл дейміз.* *Таудай биік талабы* *Жақсы оқитын баланы* *Кім дейміз?* *Үлгілі екен бұл дейміз.* ***Сергіту сәті*** *Досым, досым жан досым,* *Неге сонша шаршадың.* *Кане ұста қолымнан,* *Секір, секір, секірші,* *Бір серігіп аларсың!* ***Дид ойын: «Жалғастыр»*** ***Шарты: «Не істеуге болмайды?»*** *жалғастырады.* *1. Үлкендердің алдын -* *2. Кішкене баланы -* *3. Құстарды -*	***Сурет (м.ж.б) 09.50-10.20*** ***Қазақ тілі (м.ж.б.) 11.05- 11.35*** ***Балалар шеңбер бойымен тұрып, бір-бірлеріне жақсы тілектер айтады.*** ***Ғажайып сәт.*** *Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.* *–Сәлеметсіздер ме?!* ***Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақырады.*** *Балалар барабанды айналдыра отырып, ұпай жинайды, сұрақтарға жауап береді, тапсырмаларды орындайды.* ***Бірінші тапсырма:*** *Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атау.* *Атам, әжем, Әкем, шешем.* *Әпкем, сіңілім,* *Ағам, інім және мен.* *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел, санайық екеуміз.* ***Екінші тапсырма:*** *Отбасы туралы қандай мақал білесіңдер?* *Балалар мақалдарды естеріне түсіреді.* *Отан отбасынан басталады.* *Баланың бас ұстазы – ата-ана.* *Інісі бардың – тынысы бар,* *Ағасы бардың – жағасы бар.* ***Үшінші тапсырма:*** *Отбасымен түскен*	***Музыка (м.ж.б) 10-25-10.50*** ***Дене шынықтыру (м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.*** *-Сәлеметсіздер ме?!* *Өткен тақырыпты қайталау.* ***Ойын «Кім көп біледі?»*** *Мазмұны: балалардың әрбір айтқан сөз, сөйлеміне фишка беріледі. Соңында фишкалар саналып, жеңімпазды анықталады.* *-Қандай мамандықтарды білесіңдер? (Ғарышкер, құрылысшы, сатушы, дәрігер)* *-Балабақшада кімдер жұмыс істейді? (Тәрбиеші, аспаз, мейірбике т.б)* *-Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. Сенің әкең кім болып жұмыс істейді? (Менің әкем – дәрігер).* ***Педагог:*** *Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?* ***Қазір бәріміз жағдаят шешейік. 1-жағдаят:*** *Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді.* *-Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың?* *Балалар жауап береді.* ***2-жағдаят: екі баланың***	***Қазақ тілі (м.ж.б.) 10.00-10.25*** ***Ғажайып сәт:*** ***Ақ көгершін ұшып келеді.*** *Сәлеметсіз бе балалар? Мені табиғат-ана жіберді. Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! Бала үні.* ***2.1. Табиғат ананың хатын оқу.*** *Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар сендер «Өлі және тірі табиғатты» жайлы білесіңдер ме? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат жолдадым, Табиғат ананың тапсырмасын орындау* ***3. Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *- Балалар табиғат дегеніміз не?* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығы неде?* ***4.Ой қозғау*** ***Дид ойын:*** ***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не*

	Суреттер қарау. Әдептілік туралы өз ойларын айту. ***Ой дамыту.***	*4. Қыз баланы -* *5. Құстың ұясын -* *6. Үйге жүгіріп –* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** *Шарты: Суреттерді құрастыру арқылы жақсы,*	*суреттер, фото альбоммен*	***біреуі екіншісіне ренжігені туралы.*** *-Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың?* *Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын* ***Шығармашылық топ*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Әжеге көмектесу суреті*** *Суреттеі құрастыр, өз ойыңды айт.* ***2-топ: Көбелекті гүлге қондыр.*** *Гүлге көбелектерді жапсыру Өз ойыңды айт.* ***3-топ.Анама гүл сыйлаймын*** *Гүлді мүсіндеу.* *Не үшін сыйлайсың, өз ойыңды айт*	***Топырақты зерттеу.*** ***Міндеттері:*** *балаларды жансыз заттарды (топырақ, құм, саз) зерттеуге қызығушылығын арттыру; ауаның қасиеттерін анықтау үшін эксперименттік әрекеттерді тәуелсіз пайдалануға ықпал ету;* ***Ресурстар:****қалыптар, су шелектері, күректер, таяқшалар, ұлғайтқыш әйнек.* ***Мазмұны:*** *күннің топырақты жылытуына назар аудару* *- топырақ көктем мезгілінде күн жылуымен босап, өз қалпына келеді* *. Бірінші жасыл шөп жерді жарып өтеді. Таңертең салқын, күндіз жылы болады. Қар толығымен еріген күнде топырақ жұмсақ болады.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін*				

	сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 7 Майтабанның алдын алу.*** *Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтын ұшымен жүру, өкшемен жүру,* *табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру.* *Арнайы жолдармен жүру.*	***21.Алақаныңды көрсет.*** *Қолдары иықта,* *Қолдарды алға созу, алақан көрсету.* *Қалыпқа келу.* *Қайталау, сол жаққа, алақан төменде.* *Қалыпқа келу.*	***22.Балалар ұйқыдан оянады.*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№5.Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап* *Бір демалып алайық.*	***26.Асығындар жаттығуға.*** *. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітапта рқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дәстүрден тыс сурет салу*** ***«Торғайға көмек»*** ***Тосын сәт.*** *Торғай ұшып келеді.* *Балалардан көмек сұрайды.* *Досым жоқ. Маған дос торғайлар керек дейді.* *Көмектесеміз бе?* ***Торғайға көмек*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру.* *Трафаретпен жұмыс жасауды түсіндіру.* *Балалардың өз бетінше жұмысы. Бақылау.* ***«Біздің көрме»*** *Балалардың жұмысын бағалау.* ***Еркін ойын*** ***Жанама бақылау.***	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Топқа қозы келеді.*** *Балалармен амандасады.* *Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?.* *Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді.* *Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік.* *Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық. Келісесіңдер ме?* *Балалардың жауаптары.* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады.* ***2-топ*** *қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Галерея шаралау.***	***Қызығушылықтаын ояту.*** ***Тосын сәт. Тауық келеді.*** *Балалар тауықпен амандасады.* *Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын тауыққа аударады.)* *-Балалар тауық бізге келе жатып балапандарынан адасып қалыпты, тауықтың балапандарын табуға көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** *Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.* ***1-топ*** *тауық тобы балапанды сары гуашпен бояйды.* ***2-топ*** *балапанды саусақ арқылы бояйды.* ***3-топ.*** *балапан сұлбасын дән арқылы беру.* *Балалардң жұмысын*	***Дене шынықтыру (10.35-11.00)*** ***Дәстүрден тыс сурет салу.*** ***Жазғы ағаштар*** *Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс-тәсілімен таныстыру. Қырыққабат жапырағынан жазғы ағаш келбетін қағаз бетіне түсіру* ***Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не?* *Жаз болса жайнап,* *Саясында ән салып.* *Құстар жүрген сайрап,* *Салқын түссе-шешіліп,* *Қалады өзі жайрап. (ағаш)* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу. Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* ***«Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.*	***Тосын сәт топқа құтың құшып келуі.*** ***Балалар мына құс неге шырылдап ұшып жүр.*** ***Біз оған қандай көмек бере аламыз.*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.****Тал басында тамаша үй (ұя) Жарайсыңдар балалар, осы ұяда нелер мекендейді?* *Құстарға ұя не үшін қажет?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түрлі түсті қағаздан ұя жапсырады* ***2-топ*** *тарелкі ішіне түрлі түсті қағазды қиып жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Қорытынды.*** *Сұрақтар қою.*

		Бір бірінің жұмыстарын бағалау. *Жасаған жұмыстарын қозыға беру.* *Қозы қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.* ***Еркін ойын*** ***Жанама бақылау.***	*бақылау.* *Тауыққа балапандарды сыйлау.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жұмысын қорытындылау.* ***Еркін ойын*** ***Жанама бақылау.***	***Еркін ойын*** ***Жанама бақылау.***	***Еркін ойын*** ***Жанама бақылау.***
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: Кеңістікті бағдарлау.*** ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.*	***Дид ойын: «Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.*	***Дид ойын: «Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.*	***Дид ойын: «Төртінші артық»*** ***Ойын шарты:*** *Басқаларына сәйкес келмейтін заттыалып тастауды біледі.*	***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді.* *Жеке баламен жұмыс.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиеші:Тасеменова В.С

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: 10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 23.09 – 27.09.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 23.09.24ж**	**Сейсенбі 24.09.24ж**	**Сәрсенбі 25.09.24ж**	**Бейсенбі 26.09.24ж**	**Жұма 27.09.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертегілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №4*** ***«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** *Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту*	***Картотека №11*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты****: суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Орнын тап»*** ***Мақсаты****: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жарқырап күнде ашылды,* *Айналаға нұр шашылды.* *Қайырлы күн!* *Біз көңілді баламыз!* *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*Күлімдеген күн мейірімді!* *- Кіршіксіз ақ қар мейірімді!* *- Таза мөлдір су мейірімді!* *- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар!* *Жарқырады қаламыз,* *Жайнай түсті даламыз,* *Қайырлы таң балалар!* *Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио:*** *Тыңдаңыздар, тыңдаңыздар, жаттығудан қалмаңыздар, сіздерді өсіріп, күш беретін денсаулықты сақтаңыздар. Ой балалар бұл кім айтып тұрған? Бұл ақпарат жүргізушілер тілшілер ғой. Ендеше спорт залға барайық.* ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***«Достасайық бәріміз». сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек.*** ***Тәрбиеші көмекшісінің даусы.*** *Маған кім көмектеседі. Тігіншіге хабарласу керек болып тұр. Тәрбиеші: Балалар біздің апайымыз неге көмек сұрап жатыр екен, сұрайықшы. Көмекші апай: Менің ыдыс жуғанда киетін алжапқышым көнерді, енді маған жаңа алжапқыш керек.* *Балалар апайға алжапқыш жасап береміз бе? (жапсыру)* ***Менің сүйікті бұрышым.Шығармашылық ортада жұмыс.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.* *1.Алжапқышты үлгі бойынша қиып алу.* *2.Әр түрлі гүлдерді қию* *- қайшынымен жұмыс жасауда қауіпсіздік*	***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әні ойнайды.*** *Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?»* ***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Балалар: Я.*** ***Таяқша айналып кетеді.*** *Аюдың даусы.* ***Тосын сәт****. Қонаққа үш аю шығады, амандасады.* ***Үш аю:*** *Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме?* *Балалар: Иә, көмектесеміз.* ***Ой қозғау.*** *Ертегі желісін сурет арқылы түсіндіру.* *-Неліктен үш аю деген? Аюлар қандай? Олардың ыдыстарының көлемі қандай?* *-Олар қайда өмір сүреді?* *-Маша аюлардың үйіне қалай барды?*	***Ғажайып сәт.*** ***Сурет (м.ж.б.)09.50-10.20*** ***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.*** *-Сәлеметсіздер ме?! Өткен тақырыпты қайталау.* ***Ойын «Кім көп біледі?»*** *Мазмұны: балалардың әрбір айтқан сөз, сөйлеміне фишка беріледі. Соңында фишкалар саналып, жеңімпазды анықталады.* *-Қандай мамандықтарды білесіңдер? (Ғарышкер, құрылысшы, сатушы, дәрігер)* *-Балабақшада кімдер жұмыс істейді? (Тәрбиеші, аспаз, мейірбике т.б)* *-Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. Сенің әкең кім болып жұмыс істейді? (Менің әкем – дәрігер).* ***Педагог:*** *Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?* ***Қазір бәріміз жағдаят шешейік. 1-жағдаят:*** *Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді.* *-Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың?* *Балалар жауап береді.* ***2-жағдаят: екі баланың***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** *Телефон шырылдайды. Құрметті менің кішкентай білімді ізбасарларым, мен сендерге сиқырлы пішіндер қорапшасы арқылы өзімнің білім әлемінен көптеген тапсырмалар жібердім. Осы тапсырмаларды орындап маған суретке түсіріп жіберіңдер, мен сендерге келесі үлкен топқа баруларыңды тексеремін. Бұл білім ханшайымы Есік қағылып қорапша келу. (қорапшаның сыртында үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек пішіндер конверт секілді жасап,, жай скочпен жабыстырып қою)* ***Ой қозғау. Сұрақ-жауап.*** *Қорапшаның сыртынан қандай пішіндер көріп тұрмыз?* *Түстері қандай?* *Үш бұрышты қораптан алу.* *Үш бұрыштың тапсырмасы.* *Балаларды түстер арқылы топқа бөлу.* ***1-қызыл түс тобына тапсырма :*** *«Жақсы деген немене, жаман деген немене»* *Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу.* ***2- сары түс тобына***	***Қызығушылықты ояту*** ***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Ғажайып сәт:*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Қызыл телпек:*** *- Сәлеметсіңдер ме, балалар! ме алыс жақтан, ертегілер елінен келдім. Сендерге қызықты тапсырма алып келдім Орындайсыңдар ма?* ***Миға шабуыл*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* ***Жұмбақ жасыру*** *Диқанның тұқымын Шашпай тек кетпейді Қарны тоқ, қайғысы жоқ Мысық қуса жетпейді.* ***Тышқан*** *2.Тауықтар қорқып жасқанған Құлағы артық басқа аңнан.* ***Түлкі*** *3.Орғыған қорқақ, көзі қылы Қыспен жазда екі түрлі тон киеді.* ***Қоян*** ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Аю, бақа,қасқырдың даусы жазылған аудиодан сұрақ-жауап.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар бұл жануарлар қай ертегі түрлерінде кездеседі? Ертегі қалай аталады? Жарайсыңдар балалар,* ***Үйшік ертегісі*** *Қызыл телпекпен қоштасу.*

	ережесін түсіндіру. *Қиылған гүлдерді дайын алжапқышқа жапсыру.* ***Ой қозғау.*** *-Алжапқыштың түсі қандай?* *-гүлдердің түсі қандай?* ***Дид ойын: «Сыйлық»*** ***Тәрбиеші:*** *Біз алжапқышты дайындап жапсырдық, енді апайымыз тігіншіге апарып оны тіктіріп алсын Жасаған жұмысты корзинаға салып көмекші апайға беру. (Нәтижесін көрсету, шынайы түрде тіктіру)* ***Сергіту сәті: Музыка әуенімен.*** ***Тақпақ «Тігінші»*** ***Автор: Мылтықбай Ерімбетов*** *Түрлі-түрлі матаны,* *Көйлек етіп жатады.* *Барлық адам біледі,* *Киім тіккіш апаны.* *Жіптің – қызыл, ағы бар,* *Жасыл, көгі тағы бар.* *Бір көйлектің өзінен,* *Түрлі өрнек табылар.* ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** *мамандықтар туралы фото альбомдар қарау.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Тосын сәт: Аудио дыбыс. Ой, ой, ой, енді не істеймін, енді не істеймін, шашылып жатқан суреттер6 бояул көрсету. Балалар бұл кім деп ойлайсыңдар? Дұрыс*	*-Ол үлкен ыдыстардан неліктен тамақ іше алмады? Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай?* ***Топпен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау:*** ***«Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды.*** ***Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?* ***Ой дамыту.*** *-Ертегі құсы қандай болады?* *-Олардың түсі неге құбылып тұрады?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық* *Алақанды соғайық.* *Бір отырып, бір тұрып* *Біз тынығып алайық.* ***Үлгі көрсету түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс әдіс –*	***біреуі екіншісіне ренжігені туралы.*** *-Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың?* *-Мен кешірім сұраймын.* *-«Кешір» деген сөзді айтамын.* *-Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды.* ***Ойын: «Ғажайып сөздер»*** *-Сәлеметсіз бе?* *-Өтінемін.* *-Рақмет, рақ-мет.* *-Кешіріңіз.* *Балалар жаңа сөздерді қайталайды.* ***Дыбыстық жаттығу*** *(айнамен орындалады).* *Ә- ә - ә - ә – ә – әәдеп-ті, әдепті. Ө -ө-ө-өөті- не-мін, өтінемін.* *І-і-і - ке-ші-і-р-і-і-ң-ң-і-і-з, кешіріңіз* ***Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»*** ***Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз.*** *Қай жауабы дұрыс?* *Апаң сенің базардан* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін, жақсысын* *Саған таңдап әперді.* ***Не деп айтып жеу керек?*** *«Рақмет, апа!» – деу керек.* *Балалар жүр көшеде,* *Естілді шу-айғай.* *Сен де шықтың досыңды,* *Қағып кеттің байқамай.* ***Не деу керек?*** ***Жеке жұмыс*** *жүргізу.*	***тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Суреттер сөйлейді»* *Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту.* ***3- жасыл түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Табиғаттың досы кім?»* *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.* ***Төртбұрыштың тапсырмасы:*** ***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?»Достар қандай болу керек?Мейрімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* ***Дид ойын: «Достық үйін құрастыру»*** ***Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй құрастырып, өз ойларын айту.* ***1-топ Мейірімділік үйі.*** ***«Пазл» арқылы үй құрастыру*** *Сипаттама беру. Әр бала айту.* *Біздің үйіміз мейірмділік үйі деп аталады.* *Біз бір-бірімізге мейрімдіміз.* *Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз* *Мейірмділік үйі көңілді болады.* *Дос деп ең жақын адамды айтамыз.* ***2 –топ. Ақылдылар үйі.*** ***Дьенеш блоктары арқылы***	***Ой дамыту.*** *Үйшікте қандай жануарлар бар?* *Үйшік ертегісінде жануарлардың арасында не болды.* *Достық деген не?* *Ертегі желісін оқи отырып көрсету, түсіндіру.* ***Сергіту сәті:*** *Алаңда үйшік* *Есікте құлып* *Сәулетті үйшік тым жақсы* *Үйшікте кім бар тіл қатшы* *Тук, тук ,тук* ***Сюжеттік рольдік ойын*** ***«Театр әлемі»*** *Ертегіні бет перде киіп сахналау.* ***Балалардың әрекеті.*** ***Бақылау.*** ***Топтық жұмыс*** ***«Менің сүйікті бұрышым»*** *Балалар бізде өзімізге арнап үлкен достық үйін құрастырайық.* ***Дид ойын: «Достық үйі»*** *(Үлкен ватм қағазының беріне пішіндерден үй құрастыру)* *Үйдің құрлысы неден тұрады.* *Қандай пішіндер қолданамыз?* *Қандай түсті үйлер ұнайды?* ***Топтық жұмыс.*** *Енді осы құрастырған үйімізді сол бетке жапсырып іліп қояйық.* *Пішіндерді жапсыру.*

	суретші. *Суретшінің салып жатқан суреттері бір себептермен шашылып бөлініп қалыпты, жинауға көмектесейік* ***Дид ойын: «Суретшіге көмек»*** ***Шарты:****Суретшінің шашылған суреттерін жинап құрастыру.* *Суреттерге ат қою.* ***Ой дамыту.*** *Балалар суретте не байқап тұрсыңдар.* *Суреттің екінші бөлігін суретші бояп үлгермеген Қане суретшіге тағыда көмек керек.* ***Дид ойын: «Әдемі суреттер»*** *Суреттердің екінші бөлігін бояу.* *Дайын суреттерді ретімен жинап корзинаға салып, суретшіге беріп жіберу.* ***Мен суретші боламын,*** ***Бәріңді де саламын.*** ***Марапатқа ие болып,*** ***Бірінші орын аламын.***	*тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу.* ***Дид ойын:«Біз суретшіміз»*** ***Топқа бөліну.*** ***1-топ:****Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу.* ***2-Топ:*** *Дайын картонға салынған құстың үстінене ермексазды жағу.* *Балалардың жұмысына бақылау жасау.* *Балаларды мадақтау* ***Ханшайымға суретке түсіріп жіберу.***	*Ойын «Сұраққа жауап бер».* *Сен әдепті баласың ба?* *Иә. Мен әдепті баламын.* *Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба?* *Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын* ***Шығармашылық топ*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Әжеге көмектесу суреті*** *Суреттеі құрастыр, өз ойыңды айт.* ***2-топ: Көбелекті гүлге қондыр.*** *Гүлге көбелектерді жапсыру* *Өз ойыңды айт.* ***3-топ.Анама гүл сыйлаймын*** *Гүлді мүсіндеу.* *Не үшін сыйлайсың, өз ойыңды айт*	***үй құрастыру.*** *Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз* *Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен, ойласып жасадық* ***3 – топ. Қамқоршылар үйі Таяқшамен үй жасау.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз* *Достарымызбен барлығын бөлісеміз* *Достарымызға жақсылық жасаймыз* ***Сергіту сәті:*** *Музыкамен .* *Енді біз демаламыз,* *Айналаны шоламыз.* *Қол –аяқты кезекпен,* *Оңға-солға созамыз.* *Күн шыққанда сүйсініп,* *Бәйшешектей иіліп,* *Біз тынығып аламыз.* *Жиі-жиі жаттығып,* *Үлкен кісі боламыз* ***Дөңгелектің тапсырмасы.***	***Үйді іліп көрсету.*** ***Ситуациялық сұрақ:*** *Ой балалар біздің үйімізге бір нәрсе жетіспей тұр, не жетіспей тұр деп ойлайсыңдар.* *Әрине үйіміздің жан-жағы бос тұр.* ***Балдарды топқа бөлу.*** ***1-топ*** *үйдің төбесіне күн суретін салу.* ***2-топ*** *үйдің жан-жағына талдардың суретін салу,* ***3-топ*** *гүлдердің суретін салу.* ***Үйді ілу.Шапалақ қуану.***
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.*				

	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№9*** *1. Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10****1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *1. Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Гүл шоғын құрастыр».*** *Мақсаты: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету.* *Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетінің және қалай аталатынын көрсету.* ***Ойынның барысы.*** *1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады.* ***Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды.*** *Бағбан бақтан, көблек шалғын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар Кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін*	***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.* *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.* *Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен.* *Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б* *Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік.* *Ал құмды не үшінпайдалануғаболады?* *Құрылыста,ыдысжасағанда ,шыны ,айна.балаларсендерғалымдар боласыңдар.* ***Тәжрибе№1***	*Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту.* ***Миға шабуыл*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Төрінде тұр нұр көзі,* *Жердің биік күмбезі.* ***(Аспан)*** ***Айдалада көк шатыр,*** *Көк шатырда* *Қызыл көзді шал жатыр.* ***(Аспан мен Күн)*** *Көшіп жүріп желменен,* *Сеуіп шықты тамшысын,* *Қыраттарға шөлдеген.* ***(Бұлт)*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен түсінік беру*** ***Тәжірибе № 1 «Бұлтты жасау».*** ***Мақсаты:*** *- балаларды бұлттардың, жаңбырдың пайда болу процесімен таныстыру.* *Ресурстар: үш литрлік банка, ыстық су, мұз*	***Дене шыны0тыру(15.40-11.00)*** ***№2 тәжірибе «Күнжүйесі».*** ***Мақсаты:*** *Неге барлықпланеталаркүнніңайналасындаайналады?түсіндіру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.* ***Тәжірибелік жұмыс*** *Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз* *Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..* *Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі.* *Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетедіжән ебұлмәңгілікқозғалысжұмысі стемейді*	***Тәжірибе №3 «Күн мен түн».*** *Мақсаты:* *- балаларға не үшінкүн мен түнекеніптүсіндіріңіз.* *Ресурстар: фонарь, глобус.* *Мұныңеңжақсытәсілі - күнжүйесініңмоделі! ... Оған тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктіқосып, оны өзқалаңыздыңжанындағыжерушарынабағыттаңыз.* *Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды.* *Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады.* *Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады.* *Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділіігін арттыру.*

	ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді.	***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды түтікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге*	*кесектері.*		
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дид ойын «Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиеші: Тасеменова В.С.

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК

Топ: №10 «Қарлығаш» ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 30.09 – 04.10.2024ж

Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 30.09.2024**	**Сейсенбі 01.10.24ж**	**Сәрсенбі 02.10.24ж**	**Бейсенбі 03.10.24ж**	**Жұма 04.10.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека № 1 «Кім тез жинайды»*** ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады.*	***Картотека № 2 «Бізге күз не әкелді?»*** ***Ойын шарты:*** *суреттерін көрсетіп,олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында олар туралы балалардың білетін тақпақтарын айтқызуға болады.*	***Картотека №3 «Жануарларға қамқор боламыз»*** ***Ойын шарты:*** *Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.*	***Картотека № 4 «Құстар біздің досымыз»*** ***Ойын шарты:*** *суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.*	***Картотека № 5 «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.*
Таңертенгі жаттығу	***Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан*** *Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау*** *Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз, Жапырағы жайқалған. Сабақтары салалы, Желмен бірге жайқалған.*	*Бойыңды сергек тік ұста Емін – еркін тыныста Деміңді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға. Оң қол да бос тұрмасын,*	*Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн Жаса, жаса жарқын күн*	*Бір, екі, үш, Қане, қанат қағамыз. Бір, екі, үш, Қарлығаш боп ұшамыз. Бір, екі, үш,*	*Жел улейді у-у Құйын келіп билейді зу-зу Қатты, қатты жел соқты гу-гу Жапырақтар қол соқты*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту. Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Аудио дыбыс.*** *Құрметті балалар мен Бағбан атамын. Менің күзгі бағыма келіп көмек берулеріңді өтінемін. Балалар барамыз ба Бағбан атаның күзгі бағына. Онда жақсылып шынығып алайық.* ***Көркем әдебиет*** *Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.* *Кеттік саяхатқа* ***Қоршаған орта*** ***"Ғажайып күз бағына"*** ***Саяхат.*** *(топ тбөлмесінің екінші жағына үш түрлі алмалар дайындап қою)* *- Міне "Ғажайып күз бағына" келдік. Мына алма ағашына қараңдаршы, өте көңілсіз сияқты.* *Неге көңілсіз тұрғанын сұрайық.* *-Алма ағашы сен неге көңілсізсің?* ***Алма ағашы:*** *-Сәлеметсіңдер ме балалар!Менің ғажайып бағыма қош келдіңдер! Менің көңілсіз тұрған себебім, менің алмаларымның*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Қоршаған орта Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар, бір дыбыс естілетін сияқты, тыңдайықшы.* *-Топқа ертегілер әлемінен Сиқыршы қонаққа келеді.* ***Сиқыршы:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар, сендер ғажайыптарға сенесіңдер ме? Сендер ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына барғыларың келе ме? Сиқырлы таяқшаны айналдырып: балаларды ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына әкеледі.* ***Сиқырлы сандық көрсетеді.*** *Сиқырлы андық ішінен сиқырлы бақшаның көкөністерін көрсетеді. Ендеше бүгін біз* ***«Көкөністер айтысы» ертегісімен танысамыз.*** ***Көркем әдебиет.*** *(Балаларға ертегіні саусақ*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Менің сүйікті бұрышым Жұмбақтар сыры.*** ***Көркем әдебиет*** ***Дид ойын: «Ұйқасын тап»*** *Іші толған шәрбат* *Дәмі қандай әйбат* *Үзесің бірден жүзін* ***Оның аты-...(жүзім)*** *Дөп-дөңгелек сары* *Ішінде бар дәні* *Қызығасың көріп* ***Оның аты-...(өрік*** *Бір сабақта көп түйме* *Жей алмайсың көк күйде* *Санап қара қанша* ***Оның аты-...(шие)*** *Бұтақта ілініп тұрамын, Піскенде себетке құладым.(Жеміс)* ***Дид ойын: «Бақшада ма бақтама»*** *-Бақшада нелер өседі, бақта нелер өседі? Бізге қандай пайдасы бар? Дәрумендер береді.* ***3.Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді.*** *Амандасу. Балалардан көмек сұрайды.Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Шаттық шеңбері.*** ***Көркем әдебиет*** ***Н. Жанаев.*** *Табиғат – анамыз.* *Табиғат ол –анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз.* ***Қызығушылықты ояту*** *Саяхатты хабарлау.* *Қай ертегілер еліне саяхатқа баратынымызды мынау сыйқырлы қорапша арқылы білеміз.* *- мына қорап ашылмай жатыр!* *-Қораптың үстінде хатты оқу. «Осы жұмбақты шешсеңдер ғана қорап ашылады»,- деген.* ***Миға шабуыл*** *Жұмбақ жасыру.* *Әрі қызыл, әрі тәтті,* *Татқан жанды таңырқатты.* *Дұрыс айтасыңдар, бүгінгі ертегіміздің аты- «Алма»ертегісі.* ***ІІІ. Ой қозғау.***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Қызығушылықты ояту. Телефон шырылдау.*** ***Аудиомен дыбыс.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар.* *Мен бағбан атамын. Күз мезгілі аяқталуға жақын қалды. Мен барлық жемістерімді жинап алдым, бірақ мына алма ағашым өте биік болып өскендіктен жоғарыда қалған алмаларымды жинай алмай тұрмын.* ***Ой дамыту.*** ***Педагог :*** *Ал балалар не істейміз бағбан атаға көмектесеміз бе? (экраннан алма ағашының суреті шығады)* ***Аудио дауыс. Бұл алма ағашы жай ағаш емес сиқырлы ағаш, егер осындағы алуан түрлі алманы алам десеңдер менің тапсырмамады орындайсыңдар. Мен сиқыршымын. Әйпесе алма ағашын өте жоғары өсіп кете береді.*** *Педагог Ой балалар*

	барлығы да пісті. Бірақ, оны теріп алатын ешкім жоқ. ***Барлығы:****-Алма ағашы сен көңіліңді түсірме, қазір біз саған көмектесеміз.* ***Дид ойын: «Алма жинау»*** ***Алма ағашы:*** *-Рахмет сендерге балалар!Мен жеңілдеп, көңіл-күйім көтеріліп қалды.Мен сендерге тапсырмалар беремін. Егер тапсырмамды жақсы орындасаңдар сендерге өзімнің сыйымды беремін.* ***Тапсырма: Еңбек туралы қандай тақпақтар білесіңдер.*** *(алдын ала дайындалған жұмыс)* ***Сөйлеуді дамыту.*** ***«Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Қиындықтың бәрін,* *Еңбек қана жеңбек.* *Саяхаттан қайту.* ***Сұрақ –жауап.*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Шығармашылық бұрыш.*** *Біз күзгі бақта қандай жемістер көрдік. Сол жемісті өзіміз топ бұрышымызға жасап қоямыз ба?*	*театры арқылы мазмұнын мәнерлеп айтып беру).* ***Ой қозғау.*** *Сұрақ қою.* *-Балалар, ертегі не жайлы екен?* *-Ертегідегі көкөністер не үшін дауласты?* *-Ертегіде қандай көкөністер бар?* ***Сахналау.*** *Балалар бетперделерді киіп ертегіні сахналау.* *Балаларды мадақтау.* ***Балабақшаға оралу.*** *Сиқыршы: Қане,балалар көзімізді жұмайық. Қолындағы сиқырлы таяқшаны айналдырып: бір,екі,үш бізді топқа жеткізеді.* *балалар, топқа келген соң* ***Сиқыршыға рахмет айтып, қоштасады.*** ***Сөйлеуді дамыту.*** ***Тосын сәт.*** *Екі бала топқа көкеніс пен жеміс тиелген арбаны сүйреп әкеледі.* *-Балалар не сүйреп әкелді -Көкеністердің атын атап, көрсетіңдерші.* *-Енді жемістерді атаңдар. -* *Көкеністер қайда өседі* *-Жемістер қайда өседі* ***Дид ойын: «Егін жинау»*** *Жемістерді бір бөлек*	*дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші?* ***Қоршаған орта*** ***Сұрақтар ілмегі.*** *Сонымен дәрумендерді қайдан аламыз?* *-Жемістер мен көкөністерден аламыз.* *- Айгүлге көмектесу үшін не істейміз?* *-Жоғалтып алған дәрумендерінің суретін салып берейік.* ***Сергіту сәті.*** ***Денешынықтыру.(Айгүл мен бірге сергіту жасайық)*** *Алма баққа барайық, (орында тұрып ,жүру)* *Алма теріп алайық, (алма теру қимылын жасайды)* *Қол жетпесе алмаға (оң қолды көтеріп секіру)* *Секіріп қол созайық (Екі қолды көтеріп секіру)* ***5.Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу*	***Сөйлемді дамыту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** ***Шарты:*** *Ертегіде қандай кейіпкерлер барын табу.* *Мұрны бейне түйме,* *Үсті толған ине* ***(Кірпі)*** *Түрі көмірге ұқсайды,* *Қалбалақтап ұшады* ***(Қарға)*** *Қыста ұйықтайды,* *Жазда қыдырады****. (Аю)*** *Қалқиып ұзын құлағы,* *Елеңдеп қорқып тұрады* ***(Қоян)*** ***Өлең жолдарын айтып тұрып ертегі еліне бару.*** ***Қоршаған орта*** *Ал, балалар, қараңыз, Таңғажайып бар аңыз.* *Ертегілер еліне,* *Қыдырып бірге барамыз.* *Ну орманға енеміз,* *Әсем гүлдер береміз.* *Көңілді боп әрқашан.* *Тату болып келеміз.* *Бөлме шетіндегі орман алаңы.* ***Ой дамыту.*** *Ертегі желісін айтып түсіндіру.* *Кейіпкерлерін рет-ретімен көрсету.* *Сұрақ-жауап.* *- Жылдың қай мезгілі*	*ендеше тапсырмаларды орындап, бағбан атаға тезірек алмаларын жинап берейік* *Балалар: Я біз тапсырмаларды орындауға келісеміз.* *Ресурс арқылы топқа бөлу* *1-топ қызыл алма* *2-топ сары алам* *3- топ жасыл алма* *(Тапсырмалар арқылы әр топ жауап беріп ағаштағы алманы себетке жинаймыз)* ***1-ші кезең. Қызыл алмаларды жинаймыз.*** ***Әр топ бір алмадан жинайды.*** ***1-ші топқа тапсырма.*** *Күз мезгілін сипаттаңдар.* ***Сұрақ жауап.*** *-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады?* *-Құстар қай жаққа ұшып кетеді?* ***Жарайсыңдар*** ***2-топқа тапсырма.*** *Күз мезгіліне байланысты Математикалық есеп* *Педагог балалардың ойлау қабілеттері мен танымдық*

	Математика *Алманың пішіні қандай?* *Қандай түсті алмалар бар?* *Алма қайда өседі?* *Жоғарыда ма төменде ма?* *Алма ағашының жапырақтарының түсі қандай?* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Жасыл алма мүсіндеу.*** ***2-топ: Қызыл алманы бояу*** ***3-топ: Сары алманы жапсыру.*** ***4-топ: А3 форматта күзгі бақ құрастыру.*** ***Жасаған алмаларды күзгі баққа орналастыру.***	*себетке,көкеністердң бөлек себетке жинау керек.* ***III.Ой қозғау.*** *Қысқа көкөністерден не жасаймыз, жемістерден не жасаймыз?* *Бүгін қысқа көкөністер тұздап* *Дайындаймыз.* ***Топқа бөлу.*** *Қиылған суреттер арқылы топқа бөлу.* ***Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.*** *Жұмыс істеу ережесін есімізге түсірейік.* *Тазалық, ұқыптылық туралы айту.* ***Барлық топ банкіні қиып алу.*** ***1-Топ** Қызыл қызанақты қиып банкіге жапсыру* ***2-Топ:** Қияр мүсіндеу* ***3-топ:** Банкінің ішіне салынған бұрышты бояу.* ***4-топ:** Күзгі бақшаны құрастыру.*		*еді?* *- Жабайы алма қайда қалды?* *- Алманы кім көрді?* *- Қоян Қарғаға не деді?* *- Қарға не істеді?* *- Кірпі нені алып кетті?* *- Үшеуі қайда барды?* *- Аю не депжауапберді?* *Психологиялық сәт.* ***Тыныштық сәті:*** *Үнтаспадан сайраған құстардың, жел тербеп сыбдырлаған ағаш жапырақтарының, сылдырап аққан судың, сусылдаған құмның, үілдеген желдің даусы естіледі.* ***Саяхаттан қайту.*** ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Жапсыру.*** ***Дид ойын: «Ретімен қой»*** ***Шарты:** А3 форматта жасалған орман алаңына Ертегі кейіпкерін жапсыру.* ***Тіл ұстарту жаттығуы:** Ер-ер-ер* *Жемістерді тер* *Сұрағанын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән* *Әжем айтқан ән.*	*мүмкіндіктерін дамыту мақсатында берілген сурет бойынша санау, салыстыру ұғымдарын бекіту.* ***3-топқа тапсырма*** ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *Шарты. Кеңістік ұғымын бекіту.* ***2-Кезең .** Сары алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды.* ***Қоршаған орта құстар әлемі*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Экранмен жұмыс.* *Жұмбақтың шешеуін экраннан көрсету.* *Балаларды екі топқа бөлу.* ***1-топқа тапсырма*** *Өзі сақ, өзі ұсақ,* *Шықылықтап тұрмайды.* *Құйрығы ұзын, өзі ала,* *Бұл қандай құс?* *(Сауысқан)* *Ауылда, қалада мекені,* *Жолаушы жүрсек шығарып салады.* *Алдыңнан шығады* *Жаныңды еркелетеді.* *(Қарлығаш)* *Орманда жоғары,* *Ағашқа қонады.*

					Тұмсығын балға қып *Тоқ-тоқ соғады.* *(тоқылдақ)*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау***.**	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан нояту, сауықтыру шаралары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Есті қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Проблемалық сұрақ:*** *Пайдалы және салауатты тағам деген не? Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді.* ***Музыка тыңдау:*** *Дауыс* ***жаттығулары:*** *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз.* ***Ән айту:«Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).***	***Дид ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты:Жерде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.*	***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.*	***Миға шабул Жұмбақ жасыру.*** *Сыртындағы азығы, Ортасында бар қазығы.* ***(Алма) т.б*** *алмұрт, өрік, жүзім)* ***Ой дамыту*** *Натюрморт туралы түсінік беру.* *- Натюрморт дегеніміз не?* *- Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз?* *-Осы жемістер бізге не береді? Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б. Сұрақ – жауап.* ***Сөздік жұмыс.*** *Натюрморт, бақ, дән, дәрумен.* ***2. .Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру. Қиынды суреттерді құрастыруға үйрету.*	*Балалар бізге бүгін қонаққа ертегі кейіпкер келді. -Ол қандай ертегіден деп ойлайсындар. - Бауырсақ (ойыншық) келіп балалардан өзі туралы сұрайды. Бауырсақ: - Мен қандай ертегіден келдім? -Ертегіде менімен не болды? -Балалар сендер дұрыс айтасыңдар тамаша. -Балалар бауырсақты түлкі неге жеп қойды? -Мақтану жақсы ма,жаман ба? -Бауырсақтың шал мен кемпірден кетіпқалғаны жақсы болды ма?Неге? -Бауырсақтың аңдардан кетіп қалғаны несімен жақсы? -Балалар қалай ойлайсыңдар бүгін бізге буырсақ неге келді? Бауырсақ : -Балалар мені түлкіден құтқарыңдаршы Бауырсақты түлкіден аман алып қалу үшін не істеу ерекпіз? -Кім бауырсаққа көмектеседі? Бауырсаққа қандай заттар көмектесе*

					алады? *- Балалар бауырсақ сендерге қызық жұмбақтар дайындапты, шешіп көреміз бе?* *Тораулдыап ауылды,* *Қыс бойына жатады,* *Тісі десең тісі бар,* *Тәтті ұйқыға батады,* *Түнде жортар ісі бар.* *(аю, қасқыр)* *Қалқиған ұзын құлағы,* *Сайқымазақ қулығы бар,* *Елендеп қорқып тұрады,* *Барған жерде ұрлығы бар. (қоян, түлкі)* *Балалар бауырсақпен кездескен аңдардың кезегін анықтайды* *- Бірінші бауырсаққа не кездесті?* *- Ең соңында нені кездестірді?* *- Бауырсақ түлкінің алдында нені жолықтырды?* *- Қояннан кейін нені?* *- Бауырсаққа кездескен аңдардың арасындағы ең мықтысы?* *- Тағы қандай күшті аңды бауырсақ кездестерді?* ***Қорытынды: “Бауырсақ кімді кездестірді” ойыны** (жануарлардың қимылдарымен*

					әрекеттерін келтіру)
Балалармен жеке жұмыс	***«Қуыр-қуыр, қуырмаш» саусақ ойыны:*** *Мақсаты: Балалардың саусақ қимылы жетіледі, үлкендерден кейін қайталап айта алады.*	***Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау. «Кішкентай бала»*** *Мен кішкентай баламын Кітап оқи аламын. Дәптер, қалам, сызғышты Сөмкеме өзім саламын.*	***Сюжетті – рөлді ойын. «Қонақ күтеміз»*** ***Ойын барысы.*** *Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»*	***Шығармашылық саласы*** *Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.*	***Дид ойын: «Ұяшыққа орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады* ***.***
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгіжапырақтардыбақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 07.10 – 11.10.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 07.10.24ж**	**Сейсенбі 08.10.24ж**	**Сәрсенбі 09.10.24ж**	**Бейсенбі 10.10.24ж**	**Жұма 11.10.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №10 «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру*	***Картотека №11 «Әдептілік»Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.*	***Картотека №7 «Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу*	***Картотека №14 «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека № 18 «Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту. Сөйлемді дамыту.*** ***«Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды таңда»*** ***Шарты:*** *Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.* ***Ортақ сұрақ :*** *Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар?* ***Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі*** ***Нұсқау:*** *Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді* ***1-топ:*** *«жемістер»* ***2-топ: «****көкөністер»* ***3-топ:*** *«шырындар»* ***4-топ: «****тағамдар»* ***Зерттеуді жоспарлау:*** ***Ой қозғау: қоршаған орта.*** *1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай?* *2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?* ***Балалардың өз ойы, сыни ойлау.*** ***Тосын сәт:*** *Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті,*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!)*** ***Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба?*** ***Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады.(Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.)*** *-Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді.* ***Ой дамыту.*** *Денсаулық үшін тағы не қажет?* *- Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз.* *- Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер.*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Таңғажайып сәт:*** *(Микроб қонаққа келеді)* ***Микроб:*** *Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын.* ***Тәрбиеші:*** *Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз ғо иә?* ***Балалар:*** *Иә, апай!* ***Микроб:*** *Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын.* ***Балалар:*** *Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті.* ***Дидактикалық ойын:***	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Суреттер әлемі.*** ***Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау.*** *Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі.* ***Дид ойын: «Жемістерді жина»*** *Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз.* *– Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз.* *Тәрбиеші:* *-Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон).* *- Иә, олардың барлығы*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Көңілді шеңбер*** *Қайырлы таң күлімдеген жүздер!* *Қайырлы таң күн мен құстар!* *Барлығы мейірімді, сенімді болсын.* *Қайырлы таң кешке дейін созылсын!* *Балалар, бір-бірімізге күлейік,* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары)* *Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары).* *дұрыс тамақтану қажет.* *Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам).* ***Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап»*** *Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып*

	балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. ***Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер:*** *балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай сезінесіңдер?* ***Дәрігер:*** *Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?* ***Дәрігер:*** *Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек.* ***Дәрігер:*** *Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды жазайық.* ***Дид ойын: «Ғажайып***	*Азық-түлік слайдтары.* ***Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл»*** *Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз.* ***Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер»*** *Балаларды екі командаға бөлу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек.* ***Дид ойын: «Ғажайып сөмке»*** *Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен қалай*	***«Дәрумендерді ажырат»*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру.* ***Шарты:*** *Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек.* ***Тәрбиеші:****Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Бәріміз экранға назар аударайық. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік.* ***Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.*** ***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***(****Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді****)*** ***Сергіту сәті:*** *Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың.* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, дәрумендер тек қана*	*әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады. - Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас? 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.* ***Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.***	*беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек.* ***Тәрбиеші:*** ***Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік.*** *Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)? Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне,*

	қалта». Ойынның шарты: *қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.* ***Көркем әдебиет.*** ***«Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту.*** ***Дид ойын:***«Кім жылдам» ойыны ***Шарты:*** *Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады* *Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»* *Көкөністер мен Жемістер* ***«№ 1 тәжірибе»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды.* *Ересек адам балаларды*	*атауға болады? (Жеміс.)* *Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады?* *1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау.* *2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші).* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл).* *-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады. Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады?* *Олардың атын бірге атайық.* *Дид ойын: «Тағамның атын ата»* *-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны).* *Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы)* *Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы).* *Өрік компоты? (Өрік компоты).* *Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.* ***Сергіту «Компот».*** *-Компот пісіреміз.* *Сізге көптеген жемістер керек, мұнда!*	*жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады.* *— Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).* ***Ғалымдар бұрышы.*** ***Тәжірибе№1*** ***Жемістер - оларды қалай жеуге болады?*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог*	*Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.* ***Сергіту сәті:*** *«Бұл алма»* *Мынау алма! (тұру)* *Бұл (қолдар екі жаққа)* *Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде)* *Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз)* *Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз)* *Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз)* *Алма алу қиын (жоғары тартылды)* *Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)* *Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).* ***Тәрбиеші:*** *-Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық.* *-мандарин дер жүзе*	*дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.* ***Ой дамыту.*** *Сұрақ –жауап.* *Апельсин қайда өседі? (ағашта)* *Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе?* *Балалардың жауаптары.* *Балалармен әңгіме: Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі. Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады. Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.* *Апельсинмен тәжірибе жасайық.* *Қортынды тәжірибе: Апельсин қабығының қасиеттері* *Ал апельсин қабығымен*

	осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру. ***Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған.*** ***№ 2 Тәжірибе. «Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар»*** ***Мақсаты:*** *барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу. Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.);*	*Алмаларды тураймыз Біз алмұртты кесеміз Лимон шырынын сығыңыз Су құйып және құмды салыңыз! Біз пісіреміз, компот пісіреміз, Адамдарға көмектесеміз. Карточкалар бойынша жұппен жұмыс: Дид ойын: «Не артық?» - Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді.* ***Дид ойын: «Зерттеуші шеберлер»*** *Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз. Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз. Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менде, менде бәрі бар, Дәмім бірде қышқыл,бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді*	*балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды. Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді.* ***Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар.*** ***Іс-әрекетті бағалау кезеңі:***	*алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік?* ***№1 тәжірибе. Түстер құпиясы. Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма? - Ол жолды қандай түспен қалдырды? Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз - Аскөк сурет салады ма? - Иә - плюс қойыңыз. Қандай түс? - Жасыл - шеңберді жасыл түске боя. Енді пиязды қолданып көрейік.* *-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма? - Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды .... Пияз сурет салады ма? - Иә - Плюс қойыңыз. Қандай түс? Жасыл*	*тәжірибе жасап көрейік. Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады.* ***Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма?*** *Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз?*

	балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка. ***Жүргізілу барысы:*** *Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді.* ***Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз негұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады.*** ***Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі.***	*Сол ақылды болып өседі. (Апельсин).* *-Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары)* ***Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық.*** ***№1 тәжірибе. «Бату – батпау».*** *-Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз.* *Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме?* *нені болжауға болады. (Балалардың жауаптары). Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары).*	*— Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен?* *— Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады?* *Тәрбиеші: Балалар сендер ұйә жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.*	*- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!* ***№2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз*** *- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз ....* *Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу.* *- Сәбіз салады ма?* *- Иә* *-Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз?* *- Плюс* *Шеңбер қандай түсті болады?* *- Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың!* *- Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....* ***Сергіту сәті.«Бағбан»*** *Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу)* *Алма ағаштарын әкпен әктедік.*	*Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.*

	№ 3 Тәжірибе: Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері» ***Мақсат.*** *Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз* *Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.* ***Жүргізілу барысы:*** *1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады* *Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.* *2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық?* *Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады.* *3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады.* *Неліктен?*	***№2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма.*** *Қабықты суға салайық.* *"Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр".* *Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.*		*(оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз)* *Біз қоршауды жөндедік. (балға соққыларына еліктейді)* *Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді)* *Сіз біздің бағбанға айтасыз* *Бізге сыйлық ретінде не бересіз?* *Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,.....* *(жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі).* *Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз.*	
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге*				

	үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.* *Жүргізілу барысы: Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен*	*СУ АҒЫНЫ* *Мақсаты: Судың пішіні болмайтынын, төгілмейтінін, ағып жатқанын көрсету.* *Жұмыс барысы: су құйылған 2 стакан алыңыз, сонымен қатар қатты материалдан жасалған 2-3 затты (текше, сызғыш, ағаш қасық және т.б.) осы заттардың пішінін анықтайды. «Судың пішіні бар ма?» Деген сұрақты қойыңыз. Балаларды бір ыдыстан екінші ыдысқа (кесе, табақша, құты, т.б.) су құйып, өз бетімен жауап табуға шақырыңыз. Су қайда және қалай төгілетінін есте сақтау* *Қорытынды: Судың пішіні жоқ, ол құйылған*	***«Күздегі ағаштар» тәжірибе «Әртүрлі жапырақтар қалай түседі»*** *Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету.* *Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар парақтар.* *Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың*	***Өсімдіктер қалай тыныс алады?*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау.* ***Ресурстар:*** *ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, үлгайтқыш әйнек* ***Эксперимент барысы:*** ***№ 1 зерттеу.*** *Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын*	*Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.*** *Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз*

	көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. *Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.*	*ыдыстың түрін алады, яғни пішінін оңай өзгерте алады.*	*жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады.* *Неліктен?* *-Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық* *жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі.* *Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз.* *Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз.* *Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме,ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?*	*қадағалаңыз).*	*Балалар: Ия, мүмкін.* ***От бізге қалай көмектеседі?*** *Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет.* *Балалар: Орманда от жағуға болады.* *Тамақты отқа пісіруге болады.*
Балалармен Жеке жұмыс	***«Қажет суретті тап»*** ***Ойынға қажет заттар:*** *Үлкен және кішкене суреттер немесе қуыршаққа арналған ыдыстар, пластилиннен жасаған заттар, конфет, бауырсақ, т. б.*	*Құрылыс ойындары* ***«Үй жиһаздары»*** *«Қуыршақтарға үй құрастырамыз».*	***«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** ***Ойынның мақсаты:*** *ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	***Әдемі кілемшелер*** ***Мақсаты:*** *бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	*Үстел үсті ойындар:* ***«Үйшік»*** *құрастыр.* *.Балалармен достары туралы әңімелесу.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				

Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Бекітілді:
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК

Топ: 10 «Қарлығаш» ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 14.10 – 18.10.2024ж

Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 14.10.24ж**	**Сейсенбі 15.10.24ж**	**Сәрсенбі 16.10.24ж**	**Бейсенбі 17.10.24ж**	**Жұма 18.10.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау- бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз,* *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа,* *аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары* *жанға да,*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Тосын сәт.*** *Жай музыка әуені естіледі. Педагог балаларға аң-таң болып қарап, оларды санайды. Ол: «Мен ештеңе түсінбей тұрмын, бізде жаңа бала бар ма?» Дымбұлмеске қарайды. Балалар ия басқа бала бар.* *Білмесбек бәріне қарап, бәрің сондай әдемі, ақылдысыңдар. Мен де сендермен ойнағым келеді. Мына альбомды әкелдім, бірақ ішінде не бар екенін білмеймін.* *Қане біз көрейік мүмкін біз білетін шығармыз. Білмесбек мата үлгілері бар альбомды көрсетеді.* ***Ой дамыту.*** *Балалар сендер бұл не екенін білесіңдер ме? балалардың жоқ.* *Бұл киім тігілетін мата үлгілері.* *Тәрбиеші: Балалар, айтыңдаршы, сендердің үстеріңде не бар?* *Киім түрлерін атайық* *Мұны бір сөзбен қалай айтуға болады? (Киім)* *Қалай ойлайсыңдар, адамдар үнемі осындай*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар?* *Мүмкін бос шығар?* *Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу.* *Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар.* *Бұл не? Көрсету. (мата)* *Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады?* *Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Ойын бұрышы*** ***Дид ойын: «Киім дүкені»*** ***Шарты:*** *киім түрлері бойынша тақырыптық суреттерді орналастыру сыртқы киім, Аяқ киім, әйелдер, ерлер, балалар, қысқы, жазғы, мерекелік, арнайы киімдер.* ***Ой дамыту*** *-Киімді кім тігеді? (тігінші)* *Киім қалай жасалады? (ол тігілген, тоқылған)* *-Киімнің дизайнын кім жасайды? (сән дизайнері)* *-Кім киім тігеді? (тігінші)* *- Киім неден тігіледі? (матадан)* *– Тігін тігумен қай фабрика айналысады? (тігін фабрикасы)* *бөлігіне сәйкес жамауды алып сәйкестендіру.* ***3- топ: Жасыл түс.*** ***Дид ойын: «Түймелерді тап»*** *Шарты: Балаларды қуыршаққа көмектесу үшін үлгі бойынша түймелерді табуға шақыру.* ***4-топ: Көк түс.*** ***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Шарты: төрт*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Проблемалық жағдай:*** *Киім ауыстыратын бөлменің бұрышында киім-кешек шашылып жатыр.* *Балалар не істеу керек? Балалардың жауаптары: орнына жинау керек.* ***Дид ойын:Киім жинауға көмектесеміз»*** ***Шарты:*** *Балалар киімнің атын атап. орнына іліп қояды.* *Педагог балалардың назарын бір-біріне арқасын қойып отырған қуыршақтарға аударады.* *Біздің қуыршақтарға не болып жатыр?* *Балалар: Олар бір-біріне ренжіген.* *Оларды қалай татуластыруға болады? Құшақтасу,қол алысу, кешірім сұрау, бір-біріне күлу арқылы татуласады.* *Басқа қалай татуласуға болады?* *-Бірге ойнауға.* ***Қуыршақтарға «Киімді***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме?* *Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.* ***1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем»*** *Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау.* *Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде,қысқыда,көктемде киіледі.* *(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.* ***2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі –түсті қалпақ»***

	киім киген бе? ***(Жоқ).*** *Дұрыс! Әр уақытта адамдар әртүрлі киім киген.* *Киімдердің қалай пайда болғанын, бұрын қандай болғанын білгілерің келеді ме?* *Олай болса мен сендерді саяхатқа шақырамын. Бүгін біз уақыт арқылы саяхатқа шығамыз, алдымен өткенге, содан кейін біз бүгінге ораламыз: біз киімдеріміздің ғажайып түрленуінен өтеміз.* ***«Біздің киімдер тарихы» АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Тәрбиеші презентацияны қарау барысында киімнің пайда болу тарихы туралы әңгіме жүргізеді.* *Сіз бен біз болмағанда адамдар орманда, үңгірлерде өмір сүріп, шикі ет жеп, киімсіз өмір сүрген. Жел мен жаңбырдан жасыратын ештеңе болмады. Ал айнала үлкенді-кішілі жапырақты ағаштар, биік шөптер, гүлдер өскен.Осылайша адамдар жапырақтарды бұтақтарға жинап, жаңбыр мен желден*		*суреттің ішінен қосымша біреуін алып тастау керек (киім бейнеленген үш сурет, біреуі аяқ киім немесе бас киім немесе киімге мүлдем қатысы жоқ нәрсе)* ***Ой қозғау.*** *Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»* *Қағаз, шүберек және сумен тәжірибе жасау: Шарты: балаларды қағаз бен матаның қасиеттерімен және оларды салыстыруға үйрету, балаларға белгілі бір заттардың, әрекеттердің және жағдайлардың әсерінен олардың күйінің өзгеруін көруге көмектесу.* ***№ 1 Тәжірибе.*** *Қағазға және жарықта матаға мұқият қарасаңыз, матаның жіптерден тұратынын көруге болады, ал қағаздан көре алмаймыз.* *Қағаз басқа материалдан (үгінділер) жасалған.* ***№2 Тәжірибе.*** *Қағаз мен матаны қайшымен кесуге болады. Қағаз матаға қарағанда оңай және жылдам кесіледі.*	***шкафқа сал» ойынын ойнауға үйретеміз бе?*** *Қане біз жұптасып ойнаймыз.* *ойынға жұп таңдау.* *Шарты: Шкафтағы сөрелер әртүрлі түстерде екенін есте сақтаңдар және біз сөремен бірдей түсті киімдерді таңдаймыз. Көйлектің аты қандай, түсі қандай?* ***1-ші бала:*** *Бұл қызғылт сары түсті көйлек.* ***2-ші бала:*** *Бұл жасыл шорт және т.б.* *Соңында балалар тапсырманың дұрыстығын бір-бірін тексереді.* ***1, 2, 3 - ойынды бастау. (Музыкамен)*** *Қызықты ойын үшін қуыршақтар балаларға алғыс білдіреді. Жарайсыңдар балалар, керемет жұмыс жасап, шкафтағы заттарды ретке келтірді.* ***Дид ойын: «Көңілді сыйлық»*** ***Сұрақ –жауап.*** *Үстелдің үстінде не жатыр? майлықтар, желім, картоннан кесілген 2 көйлек силуэттері бар. Қане қуыршақтарға өз*	*Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады. Оның достары қандай қалпақ сыйлады? Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды: Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б. Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.* ***Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз»*** *Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды» Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр. Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....* ***3-ші хатты ашу.***

	қорғанды. *- Қалай ойлайсыңдар, шөп пен жапырақтан тігілген киімдер төзімді болды ма?* *-Дұрыс, нәзік, ол құрғап жыртылады.* *- Қыста мұндай киіммен жүруге бола ма?* *- Жоқ.* *- Неге?* *- Қыста суық болғандықтан тоңып, ауырып қалуыңыз мүмкін.* *-Ормандарда адамдардың қасында әртүрлі жануарлар өмір сүрді. Олар желден де, суықтан да қорықпайды.* *– Сонда әлгі адамдар ойлады: «менде мал сияқты жылы тері болса, мен тоңмас едім».* *–Осылайша адамдар аңға шығып, аңның терісін алып, одан киім тіккен.* *Педагог терінің бір бөлігін көрсетеді.* *Міне мынандай тері. Оны біреуімізге өлшеп көрейік.* *Тері қандай?Тері кішкентай.* *Неліктен біз онымен ештеңе тіге алмаймыз?* *Бізге қандай тері керек? (үлкен)* *Үлкен теріні алу үшін үлкен аңды аулау керек.*		***№ 3 Тәжірибе*** *Қағаз оңай жыртылады, мата жыртылмайды, өйткені мата қағаздан күшті, берік.* ***№4. Тәжірибе.*** *Қағаз мен мата судан ылғалданады. Ылғал қағаз оңай жыртылады, жабысқақ болады. дымқыл шүберек жыртылуы ауыр болады .* *Балалар өз бетінше қорытынды жасайды - киімдерді қағаздан тігуге болмайды, өйткені ол нәзік болады, оны киюге болмайды. Киімді тек матадан тігуге болады.* ***Дид ойын: «Қарсы сөзді айт»*** *Педагог сөздерді атайды, ал балалар керісінше айту керек.* *Таза - ... (лас)* *Умаж - ... (үтіктеу)* *Жаңа - ... (ескі)* *Кию - ... (шешу)* *Ақ-...(қара)* ***Физикалық даму*** ***- «Қуыршақты серуендеуге киіндір» эстафетасы:*** *Ойын бұрышында екі түрлі қуыршақтың киімдері әртүрлі ретпен,*	*қолымызбен сыйлық жасаймыз.* *Көйлектерді түрлі түсті гүлдермен безендіріңіз.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Көйлекке гүлдерді жапсыру.* ***2-топ:*** *Көйлекке гүл салу, бояу.* ***3-топ****: Майлық үстіне қуыршаққа ермексаздан кофет жасау.* ***4-топ:*** *Қуыршақтарға сыйлыққа гүл құрастыру.* *Дид ойын: «Музыкалық қалпақ»* *Шарты: музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.*	***Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»*** ***-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді.*** *Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме?* *Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?* *Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру* ***4-ші хат Машадан келген.*** *Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..* *• Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады?* *• Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады?* *• Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады?* *• Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады?* *• Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады?* *• Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады?* ***Сергіту жаттығуы.*** *Таңертең ерте тұрамын,*

	Ендеше аңшылар ойынын ойнайық. ***Қим ойын: «Аңшылар»*** *Сонымен аңшылар! жануарларды көп өлтіруге болмайды екен.* *- Тері киім кию ыңғайлы болады ма?* *Жоқ, ауыр, жазда ыстық болады.* *Содан адамдар ыңғайлырақ киім туралы ойлана бастады.* *Олар далада шөп-зығыр өсетінін байқады. Егер оның сабақтары ұсақталған болса, онда олардан жіп иіруге болады, ал иірілген жіптен - матадан кенеп жасауға болады деп ойлады. Адамдар осындай матамен оранған.* ***Біз де жасап көрейік.*** ***Дид ойын: «Тігілмеген киім»*** *Педагог екі баланы шүберекпен орайды.* *Сұрақ –жауап:* *- Осылай жүрген ыңғайлы ма? (Жоқ)* *- Неге? Мата түседі, денеде қалмайды, қозғалуға ыңғайсыз* *-Дұрыс, мата түсіп қалмас үшін қолөнершілер матаның шеттерін тігуге кірісіп, осындай киімдерге*		*әр қуыршақтан бірдей заттардың саны бар. Үстелде шешінбеген екі қуыршақ отыр, серуендеуге киінуді күтіп отыр.* *Бір қуыршақ қысқы ауа райына жылы киім кию керек, ал екіншісі жазғы серуенге жиналуы керек.* ***Балаларды 2 командаға бөлу.*** *Педагогтың бұйрығымен балалар бір-бірден үстелге жақындап, қуыршақтарына бір киім (дұрыс ретпен) таңдап кигізеді, оны дұрыс атайды, содан кейін келесі бала шығып, таңдап киеді, қуыршақ толық киінгенше бір баладан келіп киіндіреді. Қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындаса, сол жеңіске жетеді. Эстафета аяқталғаннан кейін командалар қуыршақтарының қандай киім кигенін айтады.*		*Беті қолды жуамын.* *Апам берген киімді,* *Өзім киіп аламын.* *Кешке үйге келгенде,* *Бәрін жинап қоямын.* ***Пакеттен шыққан тапсырма.*** *Аюдың кофтасын боя* *Тиіннің юбкасын жапсыру* *Білмесбектің қалпағын мүсіндеу* *Машаға тігін машинасын құрастыр.* ***Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балалаларды мадақтау.*** **.**

	ие болдық.				
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шыныгып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	***Менің сүйікті бұрышым. Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау*** ***Тосын сәт.*** *Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады* *Тәрбиеші:*	***Менің сүйікті бұрышым. Балалар конверт табады*** *Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар).* *конверттің тексеру.*	***Шығармашылық бұрыш. Тосын сәт*** *Күз ханшайымынан хат келу. Құрметті балалар, мен күз ханшайымын, маған күз мерекесіне арналған мерекелік көйлек*	***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты*	***Магниттік басқатырғыштар*** ***Дид ойын: «Қуыршақты киіндір»*** *- магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір*

тағы басқа әрекеттер)	- *Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық!* *Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады.* *Бұл кім балалар?* *(Балалардың жауаптары.)* *Хатты оқу.* *«Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр.* *Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші.* *Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Адамның сәні,* *Онсыз жоқ мәні.* ***Бұл не? (киім)*** *Бір нәрсе менен биік,* *Кейде менен аласа.* *Мұндай қызық дүниеде,* *Көріп пе едің тамаша.* ***(Бас киім)*** *- Ерте тұрдым,* *Екі айыр жолға түстім.* ***(Шалбар)***	***Дид ойын: «Жамауды тап»*** *Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады.* *1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу.* *2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру* *3.Күздік киімдерді құрастыру* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші, тігін машинасы).* ***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.* ***Санамақ*** *Бір дегенім –бөрік ,* *Бойға берер көрік.* *Екі дегенім - етік,* *Киер сәнді етіп.* *Үш дегенім- ішік,* *Теріден тігер пішіп.* *Төрт дегенім- тымақ,* *Қыста кисең жылы –ақ.*	*керек, оны қайдан аламын* *Сұрақ-жауап.* *- Қандай киімдер ең әдемі?* *Мерекелік киімдер* *-Мерекелік киімдерді қашан киеді?* *Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек?* *Неге?* ***Дид ойын:*** ***«Ханшайымның көйлегі»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз ханшайымын көйлегін бояу.* ***2-топ:*** *Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру.* ***3-топ:*** *Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Күзгі орман құрастыру.* ***Дид ойын: «Керісінше айт».*** *Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар* *мысалы: жуу –кір,* *шешіну- киіну,* *аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу -	*айтасыңдар.* *киімді біріктіру - түйреуіштер* *кестелеуші – инелер мен жіптер* *саусағын шаншып алмас үшін – оймақ* *тігу, жазу - тігін машинасы* *киімді кигізіп қою - манекен* *кесу - қайшы* *Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш* *адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?*** *»Дөңгелек өзі,* *Төртеу көзі.* *Ұстайды мықтап,* *Тұрғанды сырттап.* ***Түйме*** *Киімдегі қуыс,* *Ұсақ-түйекке ыдыс.* ***Қалта*** *Қолы бар,* *Саусағы жоқ.* *Мойны бар,* *Басы жоқ.* ***(Көйлек)*** *Гүлдері бар құлпырған,* *Кең жазықтан аумайды.* *Оған әркім ұмтылған,* *Киім киер оңтайлы.* ***(Мата)***	*қуыршаққа арналған киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты киіндіру.* ***Дид ойын: «Көршіңді тап»*** *Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек* *Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім дүкені».* ***Тақпақ жаттау.*** *Таза бала мұнтаздай,* *Сүйсінеді қараған.* *Ұқыпты деп дұл қандай* *Жақсы көрер бар адам.* *Ұқыпты осындай* *Болайықшы досым-ай.* *Тіл дамыту жаттығулары:* *То - то - то - тон* *Де - де - де - жейде* *Лек - лек - лек - көйлек* *Ім - ім - ім - киім* *Ғап - ғап - ғап - қолғап* *Тік - тік - тік - етік* *Шын - шын - шын - құлақшын.*

	- Әр түрлі болып келемін, *Қыз бен ұл деп бөлемін.* ***(Көйлек)*** ***«Жанды сөлемдер» ойыны.*** *Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау.* *Білмесбекке жіберу.*		*сату, байлау-шешу,үтіктеу- умаждау, ілу-тастау, тігу-жырту.*	*Адамдардың киімін,* *Ұстап тұрар иығым.* ***(Киім ілгіш)***	
Балалармен Жеке жұмыс	*Нұрға бөлеп өмірді,* *Жырға бөлеп көңілді,* *Жарқыраған сәулелі* *Күз әуені төгілді.*	*Келді міне күз,* *Айнала сары түс.* *Керемет, тамаша,* *Қандай әсем күз.*	*Думан толы асқарлы* *Күз мезгілі басталды.* *Күз әуені кеп жетті,* *Әнге бөлеп жастарды.*	*Жеміс - жидек пісті,* *Қамбаға астық түсті.* *Қызу жұмыс басталып,* *Жинап алды жан салып.*	*Көктен көзін бір алмай,* *Қызғылт тартты кәрі құз...* *Жер қызығын қия алмай,* *Маужырап тұр сары күз...*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту				
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

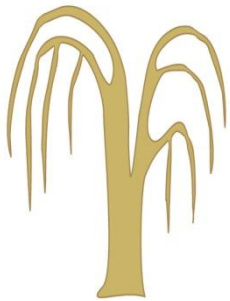
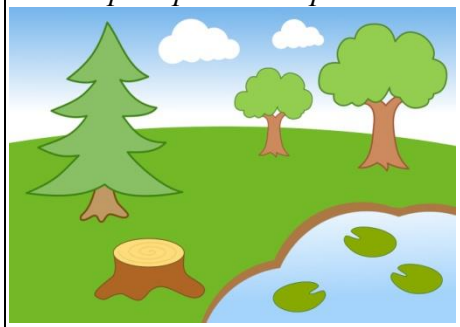
Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 21.10 – 24.10.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 21.10.23ж	Сейсенбі 22.10.23ж	Сәрсенбі 23.10.23ж	Бейсенбі 24.10.23ж
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №3 «Жыл мезгілдері»*** ***Міндеті:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***Картотека № 4 «Заттық фриздер»*** ***Міндеті:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын дамыту.*	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Міндеті:*** *Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?»*** ***Міндеті:*** *Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту			
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***			
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан*	***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.*	***Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* *Алтын дәнді даласы бар,* *Ақ күмістей қаласы бар.*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Шығысыңнан арайлы,* *Күліп атқан құба таң.* *Сенен бақыт тарайды*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын.* ***(ағаш немесе темір табақ, мата, майлық).*** *Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім.* *Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе №1.*** ***Батып кетеді, жүзеді .*** *Эксперименттерге арналған сиқырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .*** *Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15.-15.45 (м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Суреттер бұрышы, суреттер қарау.*** ***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады.Мен сендерді орманыма серуендеп келуге қонаққа шақырамын.* ***Шапалақ әдісі, қуану.*** ***Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады . Неге екенін білесіңдер ма? Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық.*** ***тасымалдайды****.Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады* ***-Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады .*** *Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді .* ***-Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер*** *гүлдерден шырын - шырын ішеді және*	***Қазақ тілі (м.ж.б)*** ***11.05-11.35*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия* *Ендеше мына орындықтардан автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ****(екі қолынмен аузын жауып)* *Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді.* *Кең жолда қандай пішін тұр?* *Екі жолдың ортасында қандай пішін тұр?* *Тар жолда қандай пішіндер тұр?* ***2- қалташадағы тапсырма.*** ***Дид ойын: «Не артық?»*** *Шарты: Суретке мұқият қарап, ондағы артық не бар екенін айт? (Қосымша саңырауқұлақ, өйткені*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған.Бұл хаттың кімдікі екенін білгілерің келе ме?* ***(Буратинодан).*** *«Құрметті балалар, маған ағаштың сиқырлы қасиеттерін анықтауға көмектесіңдерші, бұл мен үшін өте маңызды».* *Тәрбиеші: - Балалар, Буратино ағаштың қасиеттеріне неге сонша қызығады екен?* *Балалар : Буратино ағаштан жасалған.* *Сонымен, ол қандай адам?* *Балалар: Ағаш.* *Көмектесеміз бе оған?* ***Дид ойын: «Ағаш заттарды тап»*** *- Ал сендер топтан қандай ағаш заттарды көріп тұрсыңдар?* *Үйде қандай ағаштан жасалған бұйымдар бар?* *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады? (ағаштардан)* ***Дид ойын «Жиһазды құрастырамыз»***

	да Буратиноға түсіріп жібереміз. *Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау* ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады.* *Буратиноға қайсы затты ұсынамыз?* *Ол өзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық.* *Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.* ***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ?* *Орманда өсетін ағаштардан Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма? (балалар топта ағаш заттар мен ойыншықтарды атайды және көрсетеді)* *- Ағаш деген не, ол не?* ***Ой дамыту*** *Ал балалар орманда өзін ұстау ережелерін білеміз бе?.* ***Дид ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды*	*оларды тозаңдандырады.* ***-жауын құрттары*** *топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді.* ***Дид ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:*** *Ағашқа ағып жатқан суды бояу.* ***4-топ:****Құс мүсіндеу.* ***Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз*** ***2-тапсырма*** ***Қайың мен көктеректің айырмашылығы неде?*** *- Олардың діңінің түсі әртүрлі. Қайыңның ақ діңі қара жолақтары бар, ал көктеректің сұр-жасыл діңі бар.* *– Қайыңның ақ діңін бір сөзбен қалай айта аласың?* ***- АК ҚАЙЫҢ.*** ***әлемде ақ қабығы бар жалғыз ағаш .*** *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, қайың ағаштарында неліктен қара сызықтар бар?* *- Қайың олар арқылы тыныс алады екен, жасымық деп атайды екен.* ***- Бұл ағаштардың тағы***	*қалғандары ағаштар)* ***3- қалташадағы тапсырма.*** ***Дид ойын: «Тал»*** *Дәстүрден тыс әдіс арқылы тіс щеткаларымен сурет салу* *Шарты:* *-Тал ағашында бұтақтар төмен түсірілген, бұтақтарды сызу.* *Сурет салу үшін тіс щеткаларын пайдалану.* ***«Орманда» музыкалық жаттығуы*** ***4- қалташадағы тапсырма: Дид ойын: «Орманда»*** *Шарты: Балалар фондық суретке кішкентай түсті силуэт бейнелерін орналастырады.* ***Жүргізілу барысы:*** *Алдарыңызда орман салынған сурет. Мына әдемі*	***Шарты:*** *Жиһаздың бөлігін тауып құрастыру.* ***Жетекші идея:*** *Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар-жоғын қалай білеміз?* *Біз қазір зертханаға барамыз. Зертханада эксперименттер мен тәжірибелер жүргізіледі және біз бұл сұраққа жауап береміз.* ***№1 «Бату - батпау» тәжірибесі*** *Ағаш суға батады ма, жоқ па?* *тәжірибе жасап көрейік* *Бір қолымызға ағаш, екінші қолымызға тас алайық.* *Олардың салмағы қандай?* *Ағашты суға салайық.* *- Не көріп тұрмыз?* *Батып кетті ме?* *Ал енді тасты суғасалайық.* *Ағаш туралы не айта аламыз?* *Балалар: ағаш жеңіл, суда жүзеді.* *Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адам осы қасиетті пайдаланады.* *- адамдар ағаштан қайық, кеме жасайды.* *Қалай ойлайсыңдар Буратино суға батады ма, жоқ па?* ***Дид ойын: «Судағы қайық»*** ***Шарты:*** *Дайын теңіз суының үстіне дәстүрден*

	сындырамыз. (болмайды) *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Дид ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.*	***қандай айырмашылығы бар ?*** *- Жапырақтарға назар аудару. Олар бірдей ме?* *- Әртүрлі. Көктерек жапырағы дөңгелек, жиектері толқынды, ал қайыңның тікенек жапырақтары бар.* *Бұтақтарды қарастырайық. Оларды ұстап, салыстыру.* *- Көктерек бұтақтары күшті. Ал қайың бұтақтары жұқа, икемді, нәзік.* *– Қайыңның самал жел соққанда бұтақтары өріледі.* ***- Жарайды, бізде бір конверт қалды. Қандай нөмірмен? (үш) .*** *Қызық, бұл конвертте не жасырылған?* ***Тапсырма*** ***Қылқан жапырақты орманда қандай ағаштар өседі?*** *- Ары қарай жүру керекпіз.* ***Жолда бізді көңілді ету үшін достар туралы ән айтамыз .*** *Ал біздің жолымызда –* ***ҚЫЛҚАНДЫ ОРМАН.*** *Неліктен бұлай аталады,* *-Қылқан жапырақты орманда қарағай, шырша өседі.* *-Кім шырша мен қарағай туралы жұмбақ біледі?* ***Тікен, тікен тік пісте*** *Қыс пен жазда бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Дауылға да, аязға да,*** *Шыдап бағар мізбақпай.* *Тау етегі тұрағы,* *Жап-жасыл боп тұрады.*	*суретті толықтырайық.* *Ең биік ағашқа құс отырсын. Ал аласа ағаштың астында екі саңырауқұлақ өседі.* *Ал діңгектің айналасында үш гүл жайқалған. Бір діңгекке жылан шықты. Ағашта жапырақтар өсті. Аспанда күн нұрын шашады. Көлдің жанында бақа отыр, көлде үйрек жүзіп жүр. Көлде қанша су лалагүлі гүлдегенін есептеңіз? Аспанда неше бұлт бар?* ***5- қалташадағы тапсырма:*** ***Дид ойын: «Тиіндер»*** *Шарты: Әр тиінге өз шұңқырын табуға көмектес. Тиінді тамақтандыр. Әрбір тиіннің өлшеміне сәйкес қуыс пен желекті таңдаңыз.* ***Дид ойын: «Жаңғақ бұтасын» мүсіндеу*** ***Шарты:*** *Пластилин бөліктерін шымшу арқылы алып, олардан жаңғақ шарларын жасап, бұтаға жағып, саусақпен басу.* ***Ой қозғау.*** *Жаңғақтар жаңғақ бұтасында піскен. Оларды пластилиннен жасау. Пластилиннің түсі қандай? Қоңыр түс.* ***«Орманда серуендеу» динамикалық үзіліс.*** ***Денешынықтыру.*** *Балалар діңгекпен жүреді, шыршаны айналып жүреді, өзеннен*	*тыс трафаретке губкамен бастыру әдісі арқылы қайық суретін салу.* ***№2 «Жылу өткізгіштік» тәжірибесі*** *Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық.* *Қайсы қасық мұздай?* *Қорытынды жасау.* *Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.* ***Дид ойын: «Қасықтар»*** ***Шарты:*** *Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу.* ***№ 3 «Сынады, өңделеді» тәжірибесі*** *Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.)* *Оны алып, сындыруға тырыс..* *Балалар: Сынбайды..* *Тәрбиеші : Сонымен, бұл не?* *Балалар: Төзімді.* *Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады?* *Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға*

		(Қарағай) ***Неліктен бұл ағаштар жасыл ?*** *Басқа ағаштар сияқты жапырақтарын төкпейді .* *- Шыршалардың жоғарғы бұтақтары жас, қысқа, ал төменгі жағында ескі , ұзын.* *Қабығы қараңғы, кедір-бұдыр.* ***-Қарағайдың діңі қандай?*** *ашық-жасыл* *Қарағайдың ағашы мықтылығымен және қаттылығымен ерекшеленеді. Оны кеме құрылысында, авиацияда, теміржолда және құрылыста кеңінен қолданады. Қарағай шыршаға қарағанда биік түзу өседі. бұтақтары тек жоғарғы жағында болады.-*	*секіреді, орындықтың бойымен жүреді.* ***6- қалташадағы тапсырма:Дид ойын:«Орман бейнесі»*** *Шарты: Ағаш діңіне жапырақтарды жапсыру. Бұл ормандағы ағаштар!* *Ал қайыңның жапырақтарын саусағыңызбен сызыңыз.* *Суреттегі төбешіктерді санау.* ***Жаңғақ дәмі*** *Қоштасарда орман бізге сыйлық дайындады - қалташада жаңғақ. Оларды тобымызға алып кетейік* ***Орман тұрғындарына орман туралы тақпақ айтып берейік*** *О, ну орман, гүлді орман,* *Гүліңде нұр күлді орман.* *Жазы, аязды қысы бар,* *Мүлгіген тыныш түнде орман* *Автобусқа отырып бақшамызға қайтайық.* ***Қортынды жасау*** *Балаларды мадақтау.*	*болады.* ***Қорытынды :*** *ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді* *Сындырмас үшін сақ болу керек.* *Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді.* *Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады.* *(Иллюстрацияларды қарау).* ***Дид ойын: «Оюлы кесе»*** ***Шарты:*** *Сары ағаш түстес қағазға ою жапсыру.* ***Сергіту сәті.*** ***«Тербеледі ағаштар».*** ***Рефлексия:*** *. Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар ма? Буратиноға хат жазып, тәжірибелер арқылы білген ағаштың сиқырлы қасиеттері туралы түсіріп жіберемін.* *Буратино не туралы жазамыз? Ағаш суға батпайды. Ол жылуды сақтайды. Жұмсақ, жұмыс істеуге оңай. Жақсы бояйды. Сынады, өңделеді, ылғалды оңай сіңіреді).*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*

	Серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*			
Күндізгі ұйқы				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№18. Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19. Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20. Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21. Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*Тереңдет ойыңды,* *Тік ұста бойыңды.* *Құстарға ұсайық,* *Қалықтап ұшайық.* *Шық алға оң қанат,* *Шық алға сол қанат,* *Шаршаған кездерде* *Қонайық жорғалап. (Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:*** *балалар аңғарымпаз, тапқырлықты біледі.*	*Бір, екі – еңкей,* *Бүгілмесін тізең.* *Үш-төрт шалқай* *Иілмесін тізең.* *Қолды көтер аспанға* *Саусақты сөз, жасқанба.* *(Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын: «Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балалар ептілікті, жылдамдықты, ұйымшылдықты біледі.*	*Біз балдырған баламыз,* *Құстай қанат қағамыз.* *Дүниені аралап,* *Оқып білім аламыз.* *Көзді салып қараңыз,* *Былай қанат қағамыз.* *(Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын: «Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алу жаттығуларын жасай алады.*	*Сәлеметсің бе, табиғат!* *(тізе бүгіп, иіліп сәлем беру)* *Сәлеметсіңдер ме ормандар, өзен мен көлдер, теңіздер мен таулар! (Тұрыпекіқолынбұлғалайды)* *Сәлеметсіңдер ме құстар! (Қолдарыекіжанында, құссияқтықанатқағады)* *Сәлеметсіңдер ме аңдар! (Орындарындатұрып, аюсияқтыжүреді, қоянсияқтысекіреді)* ***Қимылды ойын: «Қолшатыр»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойынарқылы қолшатыр туралы түсінеді.*
Балалармен Жеке	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.***	***Дьенеш блоктарымен жұмыс*** ***Дид ойын:*** *«Машина жүріп*	***Гүлді қалай күтеміз.*** *Суретпен жұмыс.*	***Дид ойын: «Ретімен қоямыз»***

жұмыс	*Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.*	*барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара»*	*Суретке өз ойын айту. Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады. шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі. Тым көп су құюға болмайды.* ***Дид ойын: «Гүлді құрастыр»***	***Шарты:*** *Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.			
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***			
Балалардың үйге қайтуы	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*

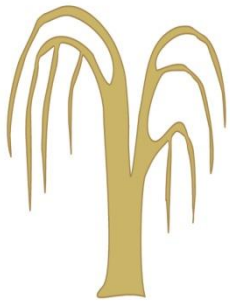
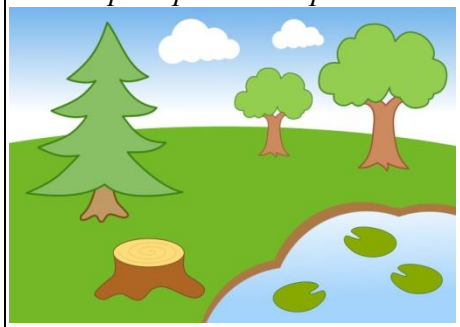
Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 21.10 – 24.10.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 21.10.23ж**	**Сейсенбі 22.10.23ж**	**Сәрсенбі 23.10.23ж**	**Бейсенбі 24.10.23ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №3 «Жыл мезгілдері»*** ***Міндеті:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***Картотека № 4 «Заттық фриздер»*** ***Міндеті:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын дамыту.*	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Міндеті:*** *Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?»*** ***Міндеті:*** *Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту			
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***			
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан*	***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.*	***Туған өлкем .*** ***ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* *Алтын дәнді даласы бар,* *Ақ күмістей қаласы бар.*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Шығысыңнан арайлы,* *Күліп атқан құба таң.* *Сенен бақыт тарайды*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын.* ***(ағаш немесе темір табақ, мата, майлық).*** *Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім.* *Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе №1.*** ***Батып кетеді, жүзеді .*** *Эксперименттерге арналған сиқырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .*** *Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15.-15.45 (м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Суреттер бұрышы, суреттер қарау.*** ***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады.Мен сендерді орманыма серуендеп келуге қонаққа шақырамын.* ***Шапалақ әдісі, қуану.*** ***Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады . Неге екенін білесіңдер ма? Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық.*** ***тасымалдайды****.Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады* ***-Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады .*** *Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді .* ***-Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер*** *гүлдерден шырын - шырын ішеді және*	***Қазақ тілі (м.ж.б)*** ***11.05-11.35*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия* *Ендеше мына орындықтардан автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ****(екі қолынмен аузын жауып)* *Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді.* *Кең жолда қандай пішін тұр?* *Екі жолдың ортасында қандай пішін тұр?* *Тар жолда қандай пішіндер тұр?* ***2- қалташадағы тапсырма.*** ***Дид ойын: «Не артық?»*** *Шарты: Суретке мұқият қарап, ондағы артық не бар екенін айт? (Қосымша саңырауқұлақ, өйткені*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған.Бұл хаттың кімдікі екенін білгілерің келе ме?* ***(Буратинодан).*** *«Құрметті балалар, маған ағаштың сиқырлы қасиеттерін анықтауға көмектесіңдерші, бұл мен үшін өте маңызды».* *Тәрбиеші: - Балалар, Буратино ағаштың қасиеттеріне неге сонша қызығады екен?* *Балалар : Буратино ағаштан жасалған.* *Сонымен, ол қандай адам?* *Балалар: Ағаш.* *Көмектесеміз бе оған?* ***Дид ойын: «Ағаш заттарды тап»*** *- Ал сендер топтан қандай ағаш заттарды көріп тұрсыңдар?* *Үйде қандай ағаштан жасалған бұйымдар бар?* *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады? (ағаштардан)* ***Дид ойын «Жиһазды құрастырамыз»***

	да Буратиноға түсіріп жібереміз. *Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау* ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады.* *Буратиноға қайсы затты ұсынамыз?* *Ол өзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық.* *Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.* ***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ?* *Орманда өсетін ағаштардан Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма? (балалар топта ағаш заттар мен ойыншықтарды атайды және көрсетеді)* *- Ағаш деген не, ол не?* ***Ой дамыту*** *Ал балалар орманда өзін ұстау ережелерін білеміз бе?.* ***Дид ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды*	*оларды тозаңдандырады.* ***-жауын құрттары*** *топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді.* ***Дид ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:*** *Ағашқа ағып жатқан суды бояу.* ***4-топ:****Құс мүсіндеу.* ***Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз*** ***2-тапсырма*** ***Қайың мен көктеректің айырмашылығы неде?*** *- Олардың діңінің түсі әртүрлі. Қайыңның ақ діңі қара жолақтары бар, ал көктеректің сұр-жасыл діңі бар.* *– Қайыңның ақ діңін бір сөзбен қалай айта аласың?* ***- АК ҚАЙЫҢ.*** ***әлемде ақ қабығы бар жалғыз ағаш .*** *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, қайың ағаштарында неліктен қара сызықтар бар?* *- Қайың олар арқылы тыныс алады екен, жасымық деп атайды екен.* ***- Бұл ағаштардың тағы***	*қалғандары ағаштар)* ***3- қалташадағы тапсырма.*** ***Дид ойын: «Тал»*** *Дәстүрден тыс әдіс арқылы тіс щеткаларымен сурет салу* *Шарты:* *-Тал ағашында бұтақтар төмен түсірілген, бұтақтарды сызу.* *Сурет салу үшін тіс щеткаларын пайдалану.* ***«Орманда» музыкалық жаттығуы*** ***4- қалташадағы тапсырма: Дид ойын: «Орманда»*** *Шарты: Балалар фондық суретке кішкентай түсті силуэт бейнелерін орналастырады.* ***Жүргізілу барысы:*** *Алдарыңызда орман салынған сурет. Мына әдемі*	***Шарты:*** *Жиһаздың бөлігін тауып құрастыру.* ***Жетекші идея:*** *Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар-жоғын қалай білеміз?* *Біз қазір зертханаға барамыз. Зертханада эксперименттер мен тәжірибелер жүргізіледі және біз бұл сұраққа жауап береміз.* ***№1 «Бату - батпау» тәжірибесі*** *Ағаш суға батады ма, жоқ па?* *тәжірибе жасап көрейік* *Бір қолымызға ағаш, екінші қолымызға тас алайық.* *Олардың салмағы қандай?* *Ағашты суға салайық.* *- Не көріп тұрмыз?* *Батып кетті ме?* *Ал енді тасты суғасалайық.* *Ағаш туралы не айта аламыз?* *Балалар: ағаш жеңіл, суда жүзеді.* *Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адам осы қасиетті пайдаланады.* *- адамдар ағаштан қайық, кеме жасайды.* *Қалай ойлайсыңдар Буратино суға батады ма, жоқ па?* ***Дид ойын: «Судағы қайық»*** ***Шарты:*** *Дайын теңіз суының үстіне дәстүрден*

	сындырамыз. (болмайды) *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Дид ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.*	***қандай айырмашылығы бар ?*** *- Жапырақтарға назар аудару. Олар бірдей ме?* *- Әртүрлі. Көктерек жапырағы дөңгелек, жиектері толқынды, ал қайыңның тікенек жапырақтары бар.* *Бұтақтарды қарастырайық. Оларды ұстап, салыстыру.* *- Көктерек бұтақтары күшті. Ал қайың бұтақтары жұқа, икемді, нәзік.* *– Қайыңның самал жел соққанда бұтақтары өріледі.* ***- Жарайды, бізде бір конверт қалды. Қандай нөмірмен? (үш) .*** *Қызық, бұл конвертте не жасырылған?* ***Тапсырма*** ***Қылқан жапырақты орманда қандай ағаштар өседі?*** *- Ары қарай жүру керекпіз.* ***Жолда бізді көңілді ету үшін достар туралы ән айтамыз .*** *Ал біздің жолымызда –* ***ҚЫЛҚАНДЫ ОРМАН.*** *Неліктен бұлай аталады,* *-Қылқан жапырақты орманда қарағай, шырша өседі.* *-Кім шырша мен қарағай туралы жұмбақ біледі?* ***Тікен, тікен тік пісте*** *Қыс пен жазда бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Дауылға да, аязға да,*** *Шыдап бағар мізбақпай.* *Тау етегі тұрағы,* *Жап-жасыл боп тұрады.*	*суретті толықтырайық.* *Ең биік ағашқа құс отырсын. Ал аласа ағаштың астында екі саңырауқұлақ өседі.* *Ал діңгектің айналасында үш гүл жайқалған. Бір діңгекке жылан шықты. Ағашта жапырақтар өсті. Аспанда күн нұрын шашады. Көлдің жанында бақа отыр, көлде үйрек жүзіп жүр. Көлде қанша су лалагүлі гүлдегенін есептеңіз? Аспанда неше бұлт бар?* ***5- қалташадағы тапсырма:*** ***Дид ойын: «Тиіндер»*** *Шарты: Әр тиінге өз шұңқырын табуға көмектес. Тиінді тамақтандыр. Әрбір тиіннің өлшеміне сәйкес қуыс пен желекті таңдаңыз.* ***Дид ойын: «Жаңғақ бұтасын» мүсіндеу*** ***Шарты:*** *Пластилин бөліктерін шымшу арқылы алып, олардан жаңғақ шарларын жасап, бұтаға жағып, саусақпен басу.* ***Ой қозғау.*** *Жаңғақтар жаңғақ бұтасында піскен. Оларды пластилиннен жасау. Пластилиннің түсі қандай? Қоңыр түс.* ***«Орманда серуендеу» динамикалық үзіліс.*** ***Денешынықтыру.*** *Балалар діңгекпен жүреді, шыршаны айналып жүреді, өзеннен*	*тыс трафаретке губкамен бастыру әдісі арқылы қайық суретін салу.* ***№2 «Жылу өткізгіштік» тәжірибесі*** *Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық.* *Қайсы қасық мұздай?* *Қорытынды жасау.* *Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.* ***Дид ойын: «Қасықтар»*** ***Шарты:*** *Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу.* ***№ 3 «Сынады, өңделеді» тәжірибесі*** *Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.)* *Оны алып, сындыруға тырыс..* *Балалар: Сынбайды..* *Тәрбиеші : Сонымен, бұл не?* *Балалар: Төзімді.* *Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады?* *Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға*

		(Қарағай) ***Неліктен бұл ағаштар жасыл ?*** *Басқа ағаштар сияқты жапырақтарын төкпейді .* *- Шыршалардың жоғарғы бұтақтары жас, қысқа, ал төменгі жағында ескі , ұзын.* *Қабығы қараңғы, кедір-бұдыр.* ***-Қарағайдың діңі қандай?*** *ашық-жасыл* *Қарағайдың ағашы мықтылығымен және қаттылығымен ерекшеленеді. Оны кеме құрылысында, авиацияда, теміржолда және құрылыста кеңінен қолданады. Қарағай шыршаға қарағанда биік түзу өседі. бұтақтары тек жоғарғы жағында болады.-*	*секіреді, орындықтың бойымен жүреді.* ***6- қалташадағы тапсырма:Дид ойын:«Орман бейнесі»*** *Шарты: Ағаш діңіне жапырақтарды жапсыру. Бұл ормандағы ағаштар!* *Ал қайыңның жапырақтарын саусағыңызбен сызыңыз.* *Суреттегі төбешіктерді санау.* ***Жаңғақ дәмі*** *Қоштасарда орман бізге сыйлық дайындады - қалташада жаңғақ. Оларды тобымызға алып кетейік* ***Орман тұрғындарына орман туралы тақпақ айтып берейік*** *О, ну орман, гүлді орман,* *Гүліңде нұр күлді орман.* *Жазы, аязды қысы бар,* *Мүлгіген тыныш түнде орман* *Автобусқа отырып бақшамызға қайтайық.* ***Қортынды жасау*** *Балаларды мадақтау.*	*болады.* ***Қорытынды :*** *ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді* *Сындырмас үшін сақ болу керек.* *Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді.* *Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады.* *(Иллюстрацияларды қарау).* ***Дид ойын: «Оюлы кесе»*** ***Шарты:*** *Сары ағаш түстес қағазға ою жапсыру.* ***Сергіту сәті.*** ***«Тербеледі ағаштар».*** ***Рефлексия:*** *. Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар ма? Буратиноға хат жазып, тәжірибелер арқылы білген ағаштың сиқырлы қасиеттері туралы түсіріп жіберемін.* *Буратино не туралы жазамыз? Ағаш суға батпайды. Ол жылуды сақтайды. Жұмсақ, жұмыс істеуге оңай. Жақсы бояйды. Сынады, өңделеді, ылғалды оңай сіңіреді).*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*

	Серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*			
Күндізгі ұйқы				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№18. Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19. Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20. Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21. Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*Тереңдет ойыңды,* *Тік ұста бойыңды.* *Құстарға ұсайық,* *Қалықтап ұшайық.* *Шық алға оң қанат,* *Шық алға сол қанат,* *Шаршаған кездерде* *Қонайық жорғалап. (Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:*** *балалар аңғарымпаз, тапқырлықты біледі.*	*Бір, екі – еңкей,* *Бүгілмесін тізең.* *Үш-төрт шалқай* *Иілмесін тізең.* *Қолды көтер аспанға* *Саусақты сөз, жасқанба.* *(Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын: «Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балалар ептілікті, жылдамдықты, ұйымшылдықты біледі.*	*Біз балдырған баламыз,* *Құстай қанат қағамыз.* *Дүниені аралап,* *Оқып білім аламыз.* *Көзді салып қараңыз,* *Былай қанат қағамыз.* *(Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын: «Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алу жаттығуларын жасай алады.*	*Сәлеметсің бе, табиғат!* *(тізе бүгіп, иіліп сәлем беру)* *Сәлеметсіңдер ме ормандар, өзен мен көлдер, теңіздер мен таулар! (Тұрыпекіқолынбұлғалайды)* *Сәлеметсіңдер ме құстар! (Қолдарыекіжанында, құссияқтықанатқағады)* *Сәлеметсіңдер ме аңдар! (Орындарындатұрып, аюсияқтыжүреді, қоянсияқтысекіреді)* ***Қимылды ойын: «Қолшатыр»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойынарқылы қолшатыр туралы түсінеді.*
Балалармен Жеке	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.***	***Дьенеш блоктарымен жұмыс*** ***Дид ойын:*** *«Машина жүріп*	***Гүлді қалай күтеміз.*** *Суретпен жұмыс.*	***Дид ойын: «Ретімен қоямыз»***

жұмыс	*Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.*	*барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара»*	*Суретке өз ойын айту. Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады. шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі. Тым көп су құюға болмайды.* ***Дид ойын: «Гүлді құрастыр»***	***Шарты:*** *Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.			
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***			
Балалардың үйге қайтуы	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МККҚ
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі :28.10 – 01.11.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 28.10.2024	Сейсенбі 29.10.2024	Сәрсенбі 30.10.2024	Бейсенбі 31.10.2024	Жұма 01.11.2024
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Шарты:*** *Табиғат құбылыстарын атау, айырмашылығын айту.*	***Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?»*** ***Шарты:*** *Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.*	***Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз»*** ***Ойын шарты:*** *гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Карточка №15 «Аңдарды қоректендір»*** ***Шарты:*** *сан, және цифр туралы білімдерін бекіту;*	***Картотека № 20 «Көп және біреу»*** ***Ойынның шарты:*** *балалар берілген суреттерді қарастырады. Көп зат және бір зат бейнеленген суреттерді бөліп, екі жаққа қояды.*
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге,*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту. Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Аудио дыбыс.*** *Құрметті балалар мен Бағбан атамын. Менің күзгі бағыма келіп көмек берулеріңді өтінемін. Балалар барамыз ба Бағбан атаның күзгі бағына. Онда жақсылып шынығып алайық.* ***Көркем әдебиет*** *Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.* *Кеттік саяхатқа* ***Қоршаған орта*** ***"Ғажайып күз бағына"*** ***Саяхат.*** *(топ тбөлмесінің екінші жағына үш түрлі алмалар дайындап қою)* *- Міне "Ғажайып күз бағына" келдік. Мына алма ағашына қараңдаршы, өте көңілсіз сияқты.* *Неге көңілсіз тұрғанын сұрайық.* *-Алма ағашы сен неге көңілсізсің?* ***Алма ағашы:*** *-Сәлеметсіңдер ме балалар!Менің ғажайып бағыма қош келдіңдер! Менің көңілсіз тұрған себебім, менің алмаларымның*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Қоршаған орта Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар, бір дыбыс естілетін сияқты, тыңдайықшы.* *-Топқа ертегілер әлемінен Сиқыршы қонаққа келеді.* ***Сиқыршы:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар, сендер ғажайыптарға сенесіңдер ме? Сендер ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына барғыларың келе ме? Сиқырлы таяқшаны айналдырып: балаларды ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына әкеледі.* ***Сиқырлы сандық көрсетеді.*** *Сиқырлы андық ішінен сиқырлы бақшаның көкөністерін көрсетеді. Ендеше бүгін біз* ***«Көкөністер айтысы» ертегісімен танысамыз.*** ***Көркем әдебиет.*** *(Балаларға ертегіні саусақ*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Менің сүйікті бұрышым Жұмбақтар сыры.*** ***Көркем әдебиет*** ***Дид ойын: «Ұйқасын тап»*** *Іші толған шәрбат* *Дәмі қандай әйбат* *Үзесің бірден жүзін* ***Оның аты-...(жүзім)*** *Дөп-дөңгелек сары* *Ішінде бар дәні* *Қызығасың көріп* ***Оның аты-...(өрік*** *Бір сабақта көп түйме* *Жей алмайсың көк күйде* *Санап қара қанша* ***Оның аты-...(шие)*** *Бұтақта ілініп тұрамын, Піскенде себетке құладым.(Жеміс)* ***Дид ойын: «Бақшада ма бақтама»*** *-Бақшада нелер өседі, бақта нелер өседі? Бізге қандай пайдасы бар? Дәрумендер береді.* ***3.Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді.*** *Амандасу. Балалардан көмек сұрайды.Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Шаттық шеңбері.*** ***Көркем әдебиет*** ***Н. Жанаев.*** *Табиғат – анамыз.* *Табиғат ол –анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз.* ***Қызығушылықты ояту*** *Саяхатты хабарлау.* *Қай ертегілер еліне саяхатқа баратынымызды мынау сыйқырлы қорапша арқылы білеміз.* *- мына қорап ашылмай жатыр!* *-Қораптың үстінде хатты оқу. «Осы жұмбақты шешсеңдер ғана қорап ашылады»,- деген.* ***Миға шабуыл*** *Жұмбақ жасыру.* *Әрі қызыл, әрі тәтті,* *Татқан жанды таңырқатты.* *Дұрыс айтасыңдар, бүгінгі ертегіміздің аты- «Алма»ертегісі.* ***ІІІ. Ой қозғау.***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Қызығушылықты ояту. Телефон шырылдау.*** ***Аудиомен дыбыс.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар.* *Мен бағбан атамын. Күз мезгілі аяқталуға жақын қалды. Мен барлық жемістерімді жинап алдым, бірақ мына алма ағашым өте биік болып өскендіктен жоғарыда қалған алмаларымды жинай алмай тұрмын.* ***Ой дамыту.*** ***Педагог :*** *Ал балалар не істейміз бағбан атаға көмектесеміз бе? (экраннан алма ағашының суреті шығады)* ***Аудио дауыс. Бұл алма ағашы жай ағаш емес сиқырлы ағаш, егер осындағы алуан түрлі алманы алам десеңдер менің тапсырмамады орындайсыңдар. Мен сиқыршымын. Әйпесе алма ағашын өте жоғары өсіп кете береді.*** *Педагог Ой балалар*

	барлығы да пісті. Бірақ, оны теріп алатын ешкім жоқ. ***Барлығы:****-Алма ағашы сен көңіліңді түсірме, қазір біз саған көмектесеміз.* ***Дид ойын: «Алма жинау»*** ***Алма ағашы:*** *-Рахмет сендерге балалар!Мен жеңілдеп, көңіл-күйім көтеріліп қалды.Мен сендерге тапсырмалар беремін. Егер тапсырмамды жақсы орындасаңдар сендерге өзімнің сыйымды беремін.* ***Тапсырма: Еңбек туралы қандай тақпақтар білесіңдер.*** *(алдын ала дайындалған жұмыс)* ***Сөйлеуді дамыту.*** ***«Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Қиындықтың бәрін,* *Еңбек қана жеңбек.* *Саяхаттан қайту.* ***Сұрақ –жауап.*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Шығармашылық бұрыш.*** *Біз күзгі бақта қандай жемістер көрдік. Сол жемісті өзіміз топ бұрышымызға жасап қоямыз ба?*	*театры арқылы мазмұнын мәнерлеп айтып беру).* ***Ой қозғау.*** *Сұрақ қою.* *-Балалар, ертегі не жайлы екен?* *-Ертегідегі көкөністер не үшін дауласты?* *-Ертегіде қандай көкөністер бар?* ***Сахналау.*** *Балалар бетперделерді киіп ертегіні сахналау.* *Балаларды мадақтау.* ***Балабақшаға оралу.*** *Сиқыршы: Қане,балалар көзімізді жұмайық. Қолындағы сиқырлы таяқшаны айналдырып: бір,екі,үш бізді топқа жеткізеді.* *балалар, топқа келген соң* ***Сиқыршыға рахмет айтып, қоштасады.*** ***Сөйлеуді дамыту.*** ***Тосын сәт.*** *Екі бала топқа көкеніс пен жеміс тиелген арбаны сүйреп әкеледі.* *-Балалар не сүйреп әкелді -Көкеністердің атын атап, көрсетіңдерші.* *-Енді жемістерді атаңдар. -* *Көкеністер қайда өседі* *-Жемістер қайда өседі* ***Дид ойын: «Егін жинау»*** *Жемістерді бір бөлек*	*дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші?* ***Қоршаған орта*** ***Сұрақтар ілмегі.*** *Сонымен дәрумендерді қайдан аламыз?* *-Жемістер мен көкөністерден аламыз.* *- Айгүлге көмектесу үшін не істейміз?* *-Жоғалтып алған дәрумендерінің суретін салып берейік.* ***Сергіту сәті.*** ***Денешынықтыру.(Айгүл мен бірге сергіту жасайық)*** *Алма баққа барайық, (орында тұрып ,жүру)* *Алма теріп алайық, (алма теру қимылын жасайды)* *Қол жетпесе алмаға (оң қолды көтеріп секіру)* *Секіріп қол созайық (Екі қолды көтеріп секіру)* ***5.Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу*	***Сөйлемді дамыту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** ***Шарты:*** *Ертегіде қандай кейіпкерлер барын табу.* *Мұрны бейне түйме,* *Үсті толған ине* ***(Кірпі)*** *Түрі көмірге ұқсайды,* *Қалбалақтап ұшады* ***(Қарға)*** *Қыста ұйықтайды,* *Жазда қыдырады****. (Аю)*** *Қалқиып ұзын құлағы,* *Елеңдеп қорқып тұрады* ***(Қоян)*** ***Өлең жолдарын айтып тұрып ертегі еліне бару.*** ***Қоршаған орта*** *Ал, балалар, қараңыз, Таңғажайып бар аңыз.* *Ертегілер еліне,* *Қыдырып бірге барамыз.* *Ну орманға енеміз,* *Әсем гүлдер береміз.* *Көңілді боп әрқашан.* *Тату болып келеміз.* *Бөлме шетіндегі орман алаңы.* ***Ой дамыту.*** *Ертегі желісін айтып түсіндіру.* *Кейіпкерлерін рет-ретімен көрсету.* *Сұрақ-жауап.* *- Жылдың қай мезгілі*	*ендеше тапсырмаларды орындап, бағбан атаға тезірек алмаларын жинап берейік* *Балалар: Я біз тапсырмаларды орындауға келісеміз.* *Ресурс арқылы топқа бөлу* *1-топ қызыл алма* *2-топ сары алам* *3- топ жасыл алма* *(Тапсырмалар арқылы әр топ жауап беріп ағаштағы алманы себетке жинаймыз)* ***1-ші кезең. Қызыл алмаларды жинаймыз.*** ***Әр топ бір алмадан жинайды.*** ***1-ші топқа тапсырма.*** *Күз мезгілін сипаттаңдар.* ***Сұрақ жауап.*** *-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады?* *-Құстар қай жаққа ұшып кетеді?* ***Жарайсыңдар*** ***2-топқа тапсырма.*** *Күз мезгіліне байланысты Математикалық есеп* *Педагог балалардың ойлау қабілеттері мен танымдық*

	Математика *Алманың пішіні қандай?* *Қандай түсті алмалар бар?* *Алма қайда өседі?* *Жоғарыда ма төменде ма?* *Алма ағашының жапырақтарының түсі қандай?* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Жасыл алма мүсіндеу.*** ***2-топ: Қызыл алманы бояу*** ***3-топ: Сары алманы жапсыру.*** ***4-топ: А3 форматта күзгі бақ құрастыру.*** ***Жасаған алмаларды күзгі баққа орналастыру.***	*себетке,көкеністердң бөлек себетке жинау керек.* ***III.Ой қозғау.*** *Қысқа көкөністерден не жасаймыз, жемістерден не жасаймыз?* *Бүгін қысқа көкөністер тұздап* *Дайындаймыз.* ***Топқа бөлу.*** *Қиылған суреттер арқылы топқа бөлу.* ***Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.*** *Жұмыс істеу ережесін есімізге түсірейік.* *Тазалық, ұқыптылық туралы айту.* ***Барлық топ банкіні қиып алу.*** ***1-Топ** Қызыл қызанақты қиып банкіге жапсыру* ***2-Топ:** Қияр мүсіндеу* ***3-топ:** Банкінің ішіне салынған бұрышты бояу.* ***4-топ:** Күзгі бақшаны құрастыру.*		*еді?* *- Жабайы алма қайда қалды?* *- Алманы кім көрді?* *- Қоян Қарғаға не деді?* *- Қарға не істеді?* *- Кірпі нені алып кетті?* *- Үшеуі қайда барды?* *- Аю не депжауапберді?* *Психологиялық сәт.* ***Тыныштық сәті:*** *Үнтаспадан сайраған құстардың, жел тербеп сыбдырлаған ағаш жапырақтарының, сылдырап аққан судың, сусылдаған құмның, үілдеген желдің даусы естіледі.* ***Саяхаттан қайту.*** ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Жапсыру.*** ***Дид ойын: «Ретімен қой»*** ***Шарты:** А3 форматта жасалған орман алаңына Ертегі кейіпкерін жапсыру.* ***Тіл ұстарту жаттығуы:** Ер-ер-ер* *Жемістерді тер* *Сұрағанын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән* *Әжем айтқан ән.*	*мүмкіндіктерін дамыту мақсатында берілген сурет бойынша санау, салыстыру ұғымдарын бекіту.* ***3-топқа тапсырма*** ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *Шарты. Кеңістік ұғымын бекіту.* ***2-Кезең .** Сары алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды.* ***Қоршаған орта құстар әлемі*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Экранмен жұмыс.* *Жұмбақтың шешеуін экраннан көрсету.* *Балаларды екі топқа бөлу.* ***1-топқа тапсырма*** *Өзі сақ, өзі ұсақ,* *Шықылықтап тұрмайды.* *Құйрығы ұзын, өзі ала,* *Бұл қандай құс?* *(Сауысқан)* *Ауылда, қалада мекені,* *Жолаушы жүрсек шығарып салады.* *Алдыңнан шығады* *Жаныңды еркелетеді.* *(Қарлығаш)* *Орманда жоғары,* *Ағашқа қонады.*

					Тұмсығын балға қып *Тоқ-тоқ соғады.* *(тоқылдақ)*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау***.**	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан нояту, сауықтыру шаралары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Есті қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Проблемалық сұрақ:*** *Пайдалы және салауатты тағам деген не? Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді.* ***Музыка тыңдау:*** *Дауыс* ***жаттығулары:*** *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз.* ***Ән айту:«Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).***	***Дид ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты:Жерде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.*	***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.*	***Миға шабул Жұмбақ жасыру.*** *Сыртындағы азығы, Ортасында бар қазығы.* ***(Алма) т.б*** *алмұрт, өрік, жүзім)* ***Ой дамыту*** *Натюрморт туралы түсінік беру.* *- Натюрморт дегеніміз не?* *- Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз?* *-Осы жемістер бізге не береді? Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б. Сұрақ – жауап.* ***Сөздік жұмыс.*** *Натюрморт, бақ, дән, дәрумен.* ***2. .Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру. Қиынды суреттерді құрастыруға үйрету.*	*Балалар бізге бүгін қонаққа ертегі кейіпкер келді. -Ол қандай ертегіден деп ойлайсындар. - Бауырсақ (ойыншық) келіп балалардан өзі туралы сұрайды. Бауырсақ: - Мен қандай ертегіден келдім? -Ертегіде менімен не болды? -Балалар сендер дұрыс айтасыңдар тамаша. -Балалар бауырсақты түлкі неге жеп қойды? -Мақтану жақсы ма,жаман ба? -Бауырсақтың шал мен кемпірден кетіпқалғаны жақсы болды ма?Неге? -Бауырсақтың аңдардан кетіп қалғаны несімен жақсы? -Балалар қалай ойлайсыңдар бүгін бізге буырсақ неге келді? Бауырсақ : -Балалар мені түлкіден құтқарыңдаршы Бауырсақты түлкіден аман алып қалу үшін не істеу ерекпіз? -Кім бауырсаққа көмектеседі? Бауырсаққа қандай заттар көмектесе*

					алады? *- Балалар бауырсақ сендерге қызық жұмбақтар дайындапты, шешіп көреміз бе?* *Тораулдыап ауылды,* *Қыс бойына жатады,* *Тісі десең тісі бар,* *Тәтті ұйқыға батады,* *Түнде жортар ісі бар.* *(аю, қасқыр)* *Қалқиған ұзын құлағы,* *Сайқымазақ қулығы бар,* *Елендеп қорқып тұрады,* *Барған жерде ұрлығы бар. (қоян, түлкі)* *Балалар бауырсақпен кездескен аңдардың кезегін анықтайды* *- Бірінші бауырсаққа не кездесті?* *- Ең соңында нені кездестірді?* *- Бауырсақ түлкінің алдында нені жолықтырды?* *- Қояннан кейін нені?* *- Бауырсаққа кездескен аңдардың арасындағы ең мықтысы?* *- Тағы қандай күшті аңды бауырсақ кездестерді?* ***Қорытынды: “Бауырсақ кімді кездестірді” ойыны** (жануарлардың қимылдарымен*

					әрекеттерін келтіру)
Балалармен жеке жұмыс	***«Қуыр-қуыр, қуырмаш» саусақ ойыны:*** *Мақсаты: Балалардың саусақ қимылы жетіледі, үлкендерден кейін қайталап айта алады.*	***Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау. «Кішкентай бала»*** *Мен кішкентай баламын Кітап оқи аламын. Дәптер, қалам, сызғышты Сөмкеме өзім саламын.*	***Сюжетті – рөлді ойын. «Қонақ күтеміз»*** ***Ойын барысы.*** *Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»*	***Шығармашылық саласы*** *Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.*	***Дид ойын: «Ұяшыққа орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады* ***.***
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгіжапырақтардыбақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Бекітілді:_____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 07.10 – 11.10.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі 07.10.24ж**	**Сейсенбі 08.10.24ж**	**Сәрсенбі 09.10.24ж**	**Бейсенбі 10.10.24ж**	**Жұма 11.10.24ж**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №10 «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру*	***Картотека №11 «Әдептілік»Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.*	***Картотека №7 «Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу*	***Картотека №14 «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека № 18 «Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*

	қайтамыз.				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту. Сөйлемді дамыту. «Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды таңда»*** ***Шарты:*** *Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.* ***Ортақ сұрақ :*** *Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар?* ***Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі*** ***Нұсқау:*** *Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді* ***1-топ:*** *«жемістер»* ***2-топ: «****көкөністер»* ***3-топ:*** *«шырындар»* ***4-топ: «****тағамдар»* ***Зерттеуді жоспарлау:*** ***Ой қозғау: қоршаған орта.*** *1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай?* *2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?* ***Балалардың өз ойы, сыни ойлау.*** ***Тосын сәт:***	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!)*** ***Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба?*** ***Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады.(Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.)*** *-Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған.* *Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді.* ***Ой дамыту.*** *Денсаулық үшін тағы не қажет?* *- Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз.*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Таңғажайып сәт:*** *(Микроб қонаққа келеді)* ***Микроб:*** *Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын.* ***Тәрбиеші:*** *Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз ғо иә?* ***Балалар:*** *Иә, апай!* ***Микроб:*** *Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сықырлап тастаймын.* ***Балалар:*** *Біз сіздің сықырыңызға сықырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Суреттер әлемі.*** ***Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау.*** *Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім.* *Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі.* ***Дид ойын: «Жемістерді жина»*** *Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз.* *– Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз.* *Тәрбиеші:* *-Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім,*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Көңілді шеңбер*** *Қайырлы таң күлімдеген жүздер!* *Қайырлы таң күн мен құстар!* *Барлығы мейірімді, сенімді болсын.* *Қайырлы таң кешке дейін созылсын!* *Балалар, бір-бірімізге күлейік,* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары)* *Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары).* *дұрыс тамақтану қажет.* *Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам).* ***Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап»*** *Мен сендерге үстелге жемістер мен*

	Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. ***Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер:*** *балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай сезінесіңдер?* ***Дәрігер:*** *Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?* ***Дәрігер:*** *Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек.* ***Дәрігер:*** *Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды*	*- Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер. Азық-түлік слайдтары.* ***Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл»*** *Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз.* ***Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер»*** *Балаларды екі командаға бөлу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек.* ***Дид ойын: «Ғажайып сөмке»*** *Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан,*	*денсаулығымыз күшті.* ***Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат»*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру.* ***Шарты:*** *Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек.* ***Тәрбиеші:****Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Бәріміз экранға назар аударайық. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік.* ***Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.*** ***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***(****Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді****)*** ***Сергіту сәті:*** *Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың.*	*лимон).* *- Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады.* *- Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек.* *- Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз..* *Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас?* *1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ);* *2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші);* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл);* *4. Дәміне қарай.* *Тәрбиеші:* *-Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.* ***Қорытынды:*** ***Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады***	*көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек.* ***Тәрбиеші:*** ***Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік.*** *Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)?*

	жазайық. ***Дид ойын: «Ғажайып қалта». Ойынның шарты:*** *қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.* ***Көркем әдебиет.*** ***«Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту.*** ***Дид ойын:***«Кім жылдам» ойыны ***Шарты:*** *Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады* *Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»* *Көкөністер мен Жемістер* ***«№ 1 тәжірибе»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын*	*киви, жүзім.* *- Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.)* *Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады?* *1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау.* *2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші).* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл).* *-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады.* *Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады?* *Олардың атын бірге атайық.* *Дид ойын: «Тағамның атын ата»* *-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны).* *Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы)* *Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы).* *Өрік компоты? (Өрік компоты).* *Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.* ***Сергіту «Компот».*** *-Компот пісіреміз.*	***Тәрбиеші:*** *Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады.* *— Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).* ***Ғалымдар бұрышы.*** ***Тәжірибе№1*** ***Жемістер - оларды қалай жеуге болады?*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті*	***және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.*** *Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.* ***Сергіту сәті:*** *«Бұл алма»* *Мынау алма! (тұру)* *Бұл (қолдар екі жаққа)* *Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде)* *Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз)* *Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз)* *Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз)* *Алма алу қиын (жоғары тартылды)* *Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)* *Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).* ***Тәрбиеші:*** *-Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге*	*Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.* ***Ой дамыту.*** *Сұрақ –жауап.* *Апельсин қайда өседі? (ағашта)* *Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе?* *Балалардың жауаптары.* *Балалармен әңгіме: Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі. Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады. Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.* *Апельсинмен тәжірибе жасайық.* *Қортынды тәжірибе: Апельсин қабығының*

	нақтылайды. *Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады.* *Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады.* *Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру.* ***Қорытынды.*** ***Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар.*** ***Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар.*** ***Ядрошық тері қабығымен қорғалған.*** ***№ 2 Тәжірибе.*** ***«Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар»*** ***Мақсаты:*** *барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу.* *Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви,*	*Сізге көптеген жемістер керек, мұнда!* *Алмаларды тураймыз* *Біз алмұртты кесеміз* *Лимон шырынын сығыңыз* *Су құйып және құмды салыңыз!* *Біз пісіреміз, компот пісіреміз,* *Адамдарға көмектесеміз.* *Карточкалар бойынша жұппен жұмыс:* *Дид ойын: «Не артық?»* *- Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді.* ***Дид ойын: «Зерттеуші шеберлер»*** *Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз.* *Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз.* *Зертханада жұмыс.* *Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр.* *Менде, менде бәрі бар,* *Дәмім бірде қышқыл,бірде тәтті,* *Дәруменім пайдалы.*	*суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады* *шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды.* *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды.* *Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді.* ***Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату.*** ***Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар.*** ***Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар.***	*барайық.* *-мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары).* *Тексерейік?* ***№1 тәжірибе.*** ***Түстер құпиясы.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?* *- Ол жолды қандай түспен қалдырды?* *Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз* *- Аскөк сурет салады ма?* *- Иә* *- плюс қойыңыз. Қандай түс?* *- Жасыл* *- шеңберді жасыл түске боя.* *Енді пиязды қолданып көрейік.* *-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?* *- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ....* *Пияз сурет салады ма?* *- Иә* *- Плюс қойыңыз. Қандай*	*қасиеттері* *Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік. Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады.* ***Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма?*** *Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен*

	апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка. ***Жүргізілу барысы:*** *Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді.* ***Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз негұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады.*** ***Сол сияқты тәжірибе***	*Кім менің шырынымды ішеді* *Сол ақылды болып өседі.* *(Апельсин).* *-Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары)* ***Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық.*** ***№1 тәжірибе. «Бату – батпау».*** *-Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз.* *Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме?* *нені болжауға болады. (Балалардың жауаптары). Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін*	***Іс-әрекетті бағалау кезеңі:*** *— Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен?* *— Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады?* *Тәрбиеші: Балалар сендер ұйә жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.*	*түс?* *Жасыл* *- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!* ***№2 тәжірибе.*** ***Көкөністер қызылша, сәбіз*** *- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз ....* *Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу.* *- Сәбіз салады ма?* *- Иә* *-Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз?* *- Плюс* *Шеңбер қандай түсті болады?* *- Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың!* *- Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....* ***Сергіту сәті.«Бағбан»*** *Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу)*	*жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.*

	көкөністермен де жүргізіледі. ***№ 3 Тәжірибе:*** *Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері»* ***Мақсат.*** *Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз* *Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.* ***Жүргізілу барысы:*** *1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.* *2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық?* *Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады.* *3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады.* *Неліктен?*	*қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары).* ***№2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма.*** *Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр".* *Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.*		*Алма ағаштарын әкпен әктедік.* *(оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз)* *Біз қоршауды жөндедік.* *(балға соққыларына еліктейді)* *Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді)* *Сіз біздің бағбанға айтасыз* *Бізге сыйлық ретінде не бересіз?* *Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,.....* *(жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі).* *Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз.*	
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен*				

	жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.* *Жүргізілу барысы: Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады.*	*СУ АҒЫНЫ* *Мақсаты: Судың пішіні болмайтынын, төгілмейтінін, ағып жатқанын көрсету.* *Жұмыс барысы: су құйылған 2 стакан алыңыз, сонымен қатар қатты материалдан жасалған 2-3 затты (текше, сызғыш, ағаш қасық және т.б.) осы заттардың пішінін анықтайды. «Судың пішіні бар ма?» Деген сұрақты қойыңыз. Балаларды бір ыдыстан екінші ыдысқа (кесе, табақша, құты, т.б.) су құйып, өз бетімен жауап табуға шақырыңыз. Су қайда және қалай төгілетінін есте сақтау*	***«Күздегі ағаштар» тәжірибе «Әртүрлі жапырақтар қалай түседі»*** *Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету.* *Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар парақтар.*	***Өсімдіктер қалай тыныс алады?*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау.* ***Ресурстар:*** *ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек* ***Эксперимент барысы:*** ***№ 1 зерттеу.*** *Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз*	*Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.*** *Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос*

	Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. *Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.*	*Қорытынды: Судың пішіні жоқ, ол құйылған ыдыстың түрін алады, яғни пішінін оңай өзгерте алады.*	*Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады.* *Неліктен?* *-Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық* *жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі.* *Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз.* *Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз.* *Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме,ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?*	*(сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз).*	*бола ала ма, жоқ па, айтыңыз* *Балалар: Ия, мүмкін.* ***От бізге қалай көмектеседі?*** *Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет.* *Балалар: Орманда от жағуға болады.* *Тамақты отқа пісіруге болады.*
Балалармен Жеке жұмыс	***«Қажет суретті тап»*** ***Ойынға қажет заттар:*** *Үлкен және кішкене суреттер немесе құыршаққа арналған ыдыстар, пластилиннен жасаған заттар, конфет, бауырсақ, т. б.*	*Құрылыс ойындары* ***«Үй жиһаздары»*** *«Қуыршақтарға үй құрастырамыз».*	***«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** ***Ойынның мақсаты:*** *ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	***Әдемі кілемшелер*** ***Мақсаты:*** *бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	*Үстел үсті ойындар:* ***«Үйшік»*** *құрастыр.* *.Балалармен достары туралы әңімелесу.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі*				

	олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.* ***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма?* *Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.* *Ендеше серуенге шығамыз.* ***Ауа райын бақылау*** *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.*** *Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы.* *Біз күн сәулесінен ләззат*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45 (м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын.* *Орман* ***патшалығы*** *өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы!* ***Сендерді күтемін.!*** *Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.)* *Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз* *- егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Сюжеттік суреттер қарау. Дид ойын: «Бақтағы егін жинау»*** *Шарты: кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандарды мұқият қарапшығу.* ***Ой қозғау.*** *Балалар жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрау.* *Балаларды топқа бөлу арқылы жеміс түрлерін шығармашылықпен көрсету.* ***1-топ:*** *Бақтағы ағаш макетін құрастыру.* ***2-топ:*** *Макетте салынған алма суретін мақта таяқшасымен бояу.* ***3-топ:*** *Шие ағашына шиені ермексаздан мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Алмұртты қиып жапсыру.* ***Тәжірибе №1.*** *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар?* *Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады?* *Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?* ***Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек:*** ***Үш рет айналып ҒАЛЫМҒА айналайық.*** *Тәжірибе алаңы.* *Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз.*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Саусақтарым тұрыңдар*** ***Алма баққа барыңдар*** ***Тәтті –тәтті алманы*** ***Себеттерге салыңдар.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар алма қандай болады? Домалақ* *Ол қайда өседі? Ағашта* *Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба?* *Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы көреді.* ***Қоян нені көрді?*** *Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды?* *Алма жоғары ілулі тұр.* ***Алма қайда тұрды?*** *Ол алманы алғысы келіп секірді?* *Қоян не істеді? Секірді* ***Қане қоян сияқты***

	аламыз ба? *Бүгін жел соғып тұр ма?* *Оны қайдан білдік?* *Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан, сыртта салқын.* *Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі.* ***Тәрбиеші:** Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші?* ***Көк майсалы көрікті*** ***Алқаптағы көп егін*** ***Бұл күндері киіпті*** ***Сары жібек көйлегін.*** ***Жел тынымсыз гуілдеп,*** ***Болып кетті тым бұзық.*** ***Шуылдайды тал, терек,*** ***Жапырағын жұлғызып.*** *Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр?* *Күз мезгілі несімен ұнайды ?* *Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады?* *Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр.* *Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне*	***Балалар схема бойынша ережелерді атайды.*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* *Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық* ***Дид ойын: «Поезд»*** ***Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.*** *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық?* *Түстері қандай?* *Вагондардағы орынымызға отырамыз.* *Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш* *Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол)* *Біз **Орман станциясына** келдік ! Вагондардан түсейік!* *Енді жолмен жүреміз* *Біз тар жолмен келе жатырмыз ,*	*жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді.* *Педагог бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды.* *Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, айырмашылығын дәмін татуға үйренеді.* ***Қорытынды. Адамдар қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату.*** ***Жемістерде біздің ағзамызға пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы - барлық витаминдер оларда сақталады.*** ***Тәжірибе №2.*** ***«Тұқымдар қайда жасырылады?»*** ***Шарты:**: Балаларға өсімдік тұқымдарының қай жерде түзілетінін көрсету; олардың бір-бірінен көлемі, пішіні, түсі, құмырада жасалатын дыбыстары бойынша айырмашылығы; тұқым жинауды үйренуге*	*Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз, қандай сан? (1) Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз)* *Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз* ***Тәжірибе №1.*** *Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар)* *Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс). Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы.*	***секірейік*** *Қарқ,қарқ деген дауыс шықты. Қоян қарайды* *Бұл не екен? Қарға* *Қане қарға сияқты қарқылдайықшы.* *Қарқ, қарқ* *- Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі.* ***Қарға не істеді? күледі.*** *- Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады.* *Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді.* ***Қоян не деді қарғаға?*** *Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды.* ***Қарға не істеді?*** *Қане қарға құсап ұшайықшы.* *Қарға алманы жұлды. Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті.* ***Алма неге түсіп кетті?*** *- Рахмет, Қарға! - деді Қоян Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе сияқты жүгірді. Қоян қорқып кетті, содан кейін ол*

	көмектесе ме? Тексерейік. ***«Жел» тыныс алу жаттығуы*** *Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф* *Жапырақты осылай шайқайды – ффф* *(тыныш, еркін дем шығару)* *Қатты жел соғып тұр ...* *Жапырақты осылай шайқайды - фффффф...* ***жапырақтың түсуі*** *Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет беру.* ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** *-Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз. Тәжірибе барысында не көрдік ?* *(Матада жасыл дақтар пайда болды)* *Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды.* *Тәрбиеші: Балалар , жапырақ*	*төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз* ***орман үйіне*** *, сиқырлы дана орманға келдік!* *Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық.* *Балаларға тапсырма диді.* ***1-тапсырма:*** *Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар* ***Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?*** *(* ***Ағаштар*** *.)* ***2-тапсырма:*** *Менің патшалығым қалай аталады ?* ***(Орман.)*** *Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып ,* ***орманның*** *әуенін тыңдайық.* *Орман дыбыстары естіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) .* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме*** *(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп***	*көмектеседі. «Тұқым, жеңіл, ауыр, шашыраңқы, жасырыну» сөздерімен балалардың сөйлеуін белсендіру, есту қабылдауын дамыту.* ***Тәжірибе №3*** *Жүргізілу барысы: педагог топқа жаңғақ себетін әкеледі. «Балалар жаңғақ қай ағашта өседі? Ағашқа шишкілер не үшін қажет деп ойлайсыңдар? (тұқымдар оларда піседі).* *Педагог балаларға шишканы таратып, одан тұқым алу жолын көрсетеді. «Сіз үстелдегі шишканы мұқият қозғауыңыз керек, тұқымдар шишкадан ұшып кетеді»* ***Ой қозғау. Сұрақтар:*** *«Тұқымдар қайда жасырылды? Тұқымдар қаншалықты үлкен? Олар жеңіл немесе ауыр ма? Ағашқа тұқым не үшін қажет? (тұқымнан жаңа ағаштар өседі).* *Педагог балалардың алдына тұқым салынған науаны қойып, қайыңның тұқымын табуды сұрайды. Сұрақтар:*	*Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә) белгілеу + +* ***Тәжірибе №2*** ***Қағаз мен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?* *Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды.*	*түсінді:* *Алма алама ағашының астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен.* *Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды.* ***Қане кірпі құсап жүгірейікші.*** ***- Тоқта, тоқта! - деп айғайлайды Қоян.*** ***Қоян не деді кірпіге?*** ***Қане қоян сияқты айтайық.*** *Менің алмамды қайда апардың?* *Кірпі тоқтады да:* *- Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым.* *Қоян кірпіге қарай секіріп келді:* *Менің алмамды бер!* *Мен тапқан оны деді!* ***Қарға оларға қарай ұшып келді де:*** *«Босқа дауласып жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді.* *Ешкім бір-бірімен келісе алмайды, бәрі айқайлайды:* *- Менің алмам!менің*

	неден жасыл болады? *Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді.* *Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады?* *Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіңдер ме?* *Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.* *Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар?* *Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз .* *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды?* *Балалар: Өйткені олар құрғақ.* ***Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу.*** *Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.* ***№2-тәжірибе:*** *Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ?* *Қай жапырақ тез, қайсысы*	***.*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?** (Иә.) Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дид ойын: «Ретімен жаса»*** *Үстелде **ағаш бөліктерінің** (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.*** *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету.* *(біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар **ағаш тәжін құрайды**).* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында*	*«Қайың тұқымы жасырылған ба? (Жоқ). Олар қайда? (қайың тұқымдары бір-біріне жабысады, сырға жасайды). Оларды сілкіп көрейік. Не болады? (тұқымдар шашылады). Неліктен олар ыдырап кетті? (тұқымдар піскен, олар жеңіл).* ***Тәжірибе №4*** *Педагог ең үлкен тұқымдарды таңдауды ұсынады. Әрбір тұқым бөлек өз үйінде жасырылады. Бұл үй қандай? Оларға қозғайық. Каштан тұқымын үрлеуге бола ма? Неліктен? (олар ауыр). Тұқымның пішіні қандай? Олар қандай сезімде? (дөңгелек, тұтас). Дид ойын: «Сылдырмақ жасайық»* *ойын тапсырмасы - балалар тұқымның әр түрін жеке банкаға салып, оның шырылдағанын тыңдайды. Сұрақтар: «Қай банка ең шулы? Неліктен? (Каштан құмырасы шулы, өйткені каштан ең үлкен және ең ауыр). Неліктен шырша тұқымдары бар*	*Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз.* ***Тәжірибе№3.*** ***Қағаз мен матаны тегістеу.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба?* *Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды?* *Балалар: Бұл тегістеледі!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - +* ***№ 4 Тәжірибе.*** ***Қалың, жұқа.*** ***Дид ойын: «Кім жасырды?»*** *Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз.*	*алмам деп, орманда айқай шу болады.* ***Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті.*** ***Кенет аю келді қорбаңдап.*** ***Не келді ?*** ***Аю қандай?*** ***Үлкен бе кішкентай ма?*** ***Аю қалай жүреді?*** ***Жүру.*** ***- Не болды? Бұл не шу деді аю.*** *Бәрі аюға сіз ормандағы ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді.* *Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді.* *Аю ойланып, ойланып, құлағының артын тырнап, сұрады:* *Алманы кім тапты?* *- Мен! - деді Қоян.* *-Алманы кім жұлды?* *Мен -деді – Қарға* *- Жақсы. Оны кім ұстады?* *-Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі.*

	баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз. Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды , Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады. ***№ 3-тәжірибе.*** *Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз.* ***Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық.*** ***Музыка әуенімен*** *Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз. Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды. Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр»*	*қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?*** *(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.) Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* ***Дид ойын: «Суретшілер»*** ***Дене шынықтыру минуты*** *Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен боп өседі. Құстар ұшып жүреді,*	*құмырада дыбыстар естілмейді? (олар кішкентай және жеңіл). Қайың тұқымы құмыраның дыбысы қандай? (қатты емес).* ***Қорытынды: Әрбір өсімдіктің тұқымға арналған өз үйі болады.***	*Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз. -Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс. Белгілеу екеуіне де + +* ***Балалар, сәл демалайық:*** ***Дене шынықтыру:*** *Мен орамалымды жуамын Мен оны ысқылаймын, Оны қатты сығамын. Орамалымды сілкемін. Мен оны жіпке ілемін. Басқа үстелге барайық* ***№ 5 тәжірибе.*** ***Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз*** *Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз.*	*- Міне, - деп ойлады Аю, - сондықтан әрқайсысың алма аласыңдар деді. Бірақ бір ғана алма бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға.* ***Аю не деді оларға? Олар не деді аюға? Алма нешеу еді?*** *Аю айтты: - осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді. Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді. Ол қоянға бір бөлігін берді: - Бұл саған, Қоян, - сен бірінші алманы көрдің деді. Ол екінші бөлікті қарғаға берді: – Мынау саған, Қарға, – сен алманы жұлдың деді Үшінші бөлікті Кірпі аузына салды: Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді. Төртінші бөлікті аюға берді. - Маған неге керек деді Аю таң қалып. – Бәрімізді татуластырып, ақыл*

	шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады: *- Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы,* *Осылай тамшылаймын көпке,* *Мен қаласам барлық балаларды* *Барлық жапырақтарды сулаймын әсте* *Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады* *Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз,* *Біз сенен қорықпаймыз.* *Қалағаныңша тамшылат* *Тамшың бізді суландыра алмайды.* *Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге санын санайды.* *Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік.* *Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды.* *Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша*	*Орман ішін аралап.* *Аю жүреді қорбаңдап,* *Түлкі жүреді қулаңдап* *Қасқыр жүреді жалаңдап* *Қоян жүреді секіріп* *Біз жай жүрейік демалып.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтары.)* ***Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба?*** *Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру.* *Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да***		*Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз?* ***Балалар: Ол суланып қалды.*** *Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз?* ***Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады.*** *Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары)* *Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба?* *Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек .* *Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз*	*үйреткеніңіз үшін! Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты.* ***Ал балалар басқа да орман тұрғындарына алма жасап береміз бе?*** *-Қараңдаршы, алма ағашы қандай әдемі, бірақ онда алма мүлде жоқ* *- Ақ дөңгелектердің орнына қызыл алмалар жасайық, сонда барлық орман тұрғындары алмаға тойып алады.* *«Алмалар» пластилинімен модельдеу* ***Массаж шарларымен қолдарға арналған гимнастика «Кірпі»*** *Кірпі, кірпі келеді,* *Ол алма мен саңырауқұлақ тереді.* *Кірпі жүгіріп келеді,* *Кірпі домалайды.* *Кірпі демалады.* *біз кірпіні қытықтаймыз.* *Кірпі жол бойымен қашып кетті,* *допты үстелге, тізеге айналдыруға болады.*

	алмайды.. ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** *Жұмбақ жасыру.* *Тіл алсаң тиме,* *Үсті толған ине.* *Бірде жүрсе собалақ,* *Бірде жүрер домалап.(Кірпі)* ***Шығармашылық жұмыс.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Кірпіні қиып жапсыру* ***2-Топ:*** *Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру.* ***«Кірпі» саусақ жаттығуы*** *Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)* *Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).* *Кіріп кетсе қолыңа,* *Өкпелеме жарайма!* ***Кірпі:*** *Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .* ***«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек*** *Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма*	***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***		***Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек.*** ***4. Рефлексия.*** ***Балаларды мадақтау.*** *Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп айттық, бірақ оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет!*	***Ой дамыту.*** ***- Ағашымыздың алмалары дәмді, тәтті, шырынды болу үшін ашық күн керек.*** *Ол үшін мына күнді бояп алайық.* ***Трафарет арқылы дайын күнді бояу.*** *-Ал күн жарқырап тұруы үшін онымен ойнап, билеу керек.* ***«Мен және күн» музыкалық ойыны.*** ***Аудио дыбыс.*** *балалар бірдеңе жүгіріп келетін сияқты, тыңдайықшы.* ***Дид ойын: «Кірпі мен себет»*** *-Ал міне, кірпі жүгіріп келіп, алма теруге себетті алып келді* *Педагог балаларға кірпі мен себет қиылған стикерлерді таратады, балалар алма мүсіндеген ағаштың астына себеттерді* ***жапсырады.*** *Кірпі рақмет айты, Кірпімен қоштасу*

	береді, ***Нәтиже .*** *Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма? Сендерге не ұнады? (Балалардың жауаптары).* ***Ағаш макетін құрастыру.*** *Егер серуен ұнаса, онда ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.*				
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *Кереуетте жатып велосипед тебу.* *Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз – «қолды жуамыз».* *«Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *«Қайырлы таң, қолым!» -*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз,*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *«Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына*

		алақанды сипаймыз. *«Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *«Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *«Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	*төсектен біз тұрамыз.*	*"Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	*қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықтарын ояту. «Пальмаға кім бірінші жетеді?» ойын.*** *– Сендер қалай ойлайсыңдар, не бірінші жетуі мүмкін?* *–Неге қоян бірінші жетеді деп ойлайсыңдар?* *«Жылдам – баяу» сөздеріне түсінік беру.* ***1саны мен цифрын таныстыру.*** *Мені келсе білгің,* *Мен таяқша бірмін* *Барлық санға жол бастап,* *Ең басында тұрмын.* ***2-тапсырма**. Суретте екі-екіден тұрған заттарды қоршап сыз. Бір-бірден қай зат қалды?*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау.* ***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары*** *Өзі ащы, Бірақ,* *Дәмді етер асты. **(Тұз)*** *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады.* ***(Пияз)*** *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.* ***(Қант)*** ***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* ***(Күн)*** *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.*	***Дид ойын: «Кім жылдам»*** ***-Допқа өзі ұқсайтын,*** *Ерекше бірпішін бар.* *Атын оның атаңдар?* ***-Төртбұрышы бар,*** *Төрт қабырғасы бар.* *Бұл қай пішін?* ***-Атына сай балалар,*** *Үш бұрыш, үш жағы бар.* *Ол пішінді кім табар?* *Балаларды мадақтау.* ***Логикалық есептер.*** *-Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек?* *-Дөңгелекте неше бұрыш бар?* *-Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма, Неше торғай жетпейді?* *- Үй қандай пішіндерден тұрады?*	***Санамақтар еліне саяхат*** ***Жеті ұл*** *Сәл демалып, тыным ал.* *Тақпақ тыңдап, ұғып ал.* *Апта деген ағайдың* *Жеті бірдей ұлы бар:* *Біріншісі – Дүйсенбі,* *Екіншісі – Сейсенбі,* *Үшіншісі – Сәрсенбі,* *Төртіншісі – Бейсенбі,* *Жұма деген – Бесінші ұл,* *Алтыншы ұл – Сенбі,* *Жетіншісі – Жексенбі.* ***<u>Абдрахман Асылбек</u>*** *Ал, санаңдар,* *Санаңдар,* *Бізге, достар,* *Қараңдар.* *Мен – үлкені* *Ардақпын,* *Дейді мамам:* *«Ардақтым!».*	*Тыныштық сәті: Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау.* ***Сұрақ-жауап*** *Ненің дыбысы деп ойлайсың-дар?* *Табиғат дегеніміз-бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер, су, орман мен жануарлар.* *Табиғатқа саяхат жасауға барамыз ба?* *Топ бөлмесінің ішіне саяхат.* ***Ой дамыту.*** *тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру.* *1-аялдама. Су* *Сылдырап ағып жатқан не ?*

	 -Дұрыс ,сан мен жылқы бір – бірден қалды. ***Дид ойын: «Сөйлемді аяқта»*** *-Таңғы асты таңартең, ал кешкі асты. ішеміз(кешке)* *-Түнде ұйықтаймы, ал.жаттығу жасаймыз (таңартең)* *- Күндіз күн шығады, ал Ай .(түнде)* *- Кешкі асты кеште, түскі асты. ішеміз(күндіз)* *Балаларды мадақтау*	***(Жұлдыз)*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* ***(Су)*** ***Ой қозғау.*** ***Сұрақтар аялдамасы*** ***Дид ойын: «Күз ерекшелігі»*** *Шарты: Суреттер көрсете отырып, сұрақ қою арқылы жауап алу* *Көк майсалы көрікті* *Алқаптағы көп егін* *Бұл күндері киіпті* *Сары жібек көйлегін.* *Жел тынымсыз гүілдеп,* *Болып кетті тым бұзық.* *Шуылдайды тал, терек,* *Жапырағын жұлғызып.*	*Құрт қандай пішіндерден тұрады?* *- Машина қандай пішіндерден тұрады?* ***Санамақ*** *Бір, екі, үш,* *Ал, кәнеки, ұш.* *Төрт, бес, алты, жеті,* *Мынау – ауыл шеті.* *Сегіз, тоғыз, он,* *Ал, кәнеки, қон.* *Асықпа да саспа,* *Бірден қайта баста.*	*Мен – өнерпаз Арманмын,* *Түрлі әуенге салғанмын.* *Мен – спортшы* *Албанмын,* *Озып, жүлде алғанмын.* *Мен – суретші* *Айнатпын,* *Үйдің ішін жайнаттым.* *Мен – кішкентай* *Әйбатпын,* *Бөпешімді ойнаттым.* *Санашы енді,* *Нешеуміз?* *Әрине,* *Біз – бесеуміз.*	*-Дұрыс бұл су.* *-Ал судың қандай пайдасы бар?* *Су өлі табиғатқа жатады,ал біз адамдар суды ішеміз бізге пайдасы өте көп . Бірақ су өлі табиғатқа жатады?* ***Сергіту сәті.*** ***2-аялдама.*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* *Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?* *Ол не ?**АУА*** *- Ауа не үшін керек?* *- Ауаның түсі қандай?* *- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе* *Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады.* ***1-тәжірбие:** Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді* ***2-тәжірбие:** Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.*

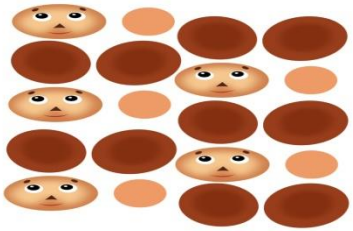
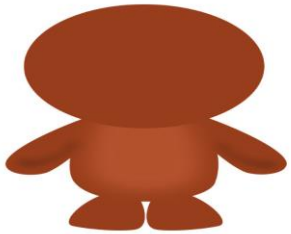
					- ауасыз тыныс алуға бола ма? Міне ауа да өлі табиғат Балаларды мадқтау.
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді..*	***Картотека №5*** ***Дид ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым-қатынас мәдениеті туралы түсініп өз ойын айта алады.*	***Картотека № 2*** ***Дид ойын: «Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата алады*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын: «Бұны қай кезде киеді?»*** ***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін сурет арқылы көрсете біледі*	***Картотека № 1*** ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** ***Мақсаты:*** *күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтуды үйренеді*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту Балалардың үйге қайтуы..*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

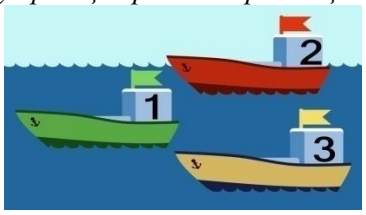
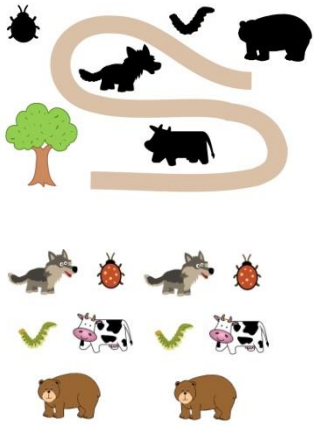
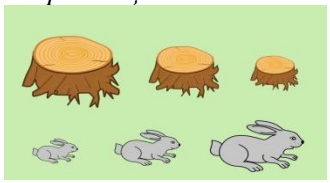
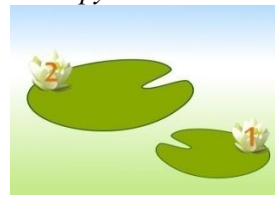
Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

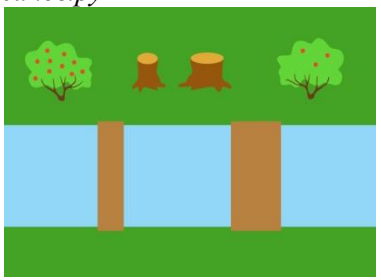
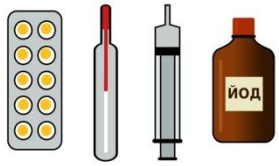
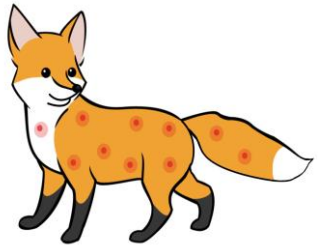
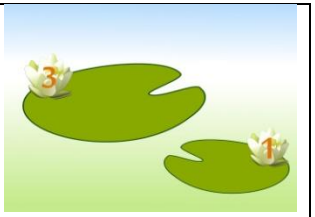
Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

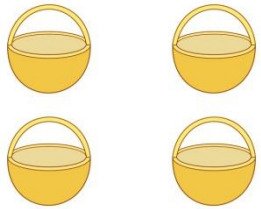
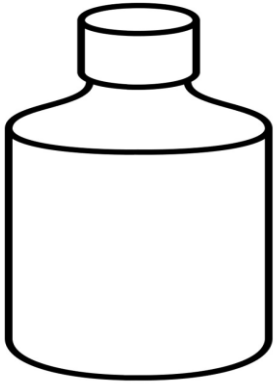
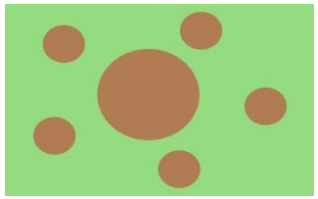
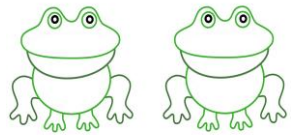
Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 04.11 – 08.11.2024ж.
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

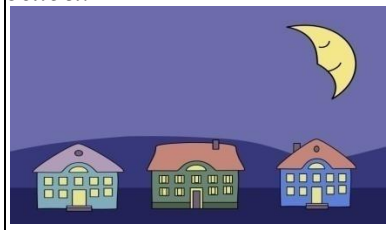
Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 04.11.24ж.	Сейсенбі 05.11.24ж.	Сәрсенбі 06.11.24ж.	Бейсенбі 07.11.24ж.	Жұма 08.11.24ж.
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу*	***Картотека №5 «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, белсенділігін артыру*	***Картотека №15 «Қоянға көмектесеміз»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25 Тосын сәт «Чебурашка»***	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35 Тосын сәт «Не***	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25. Аудиожазбалар: «Ква-***

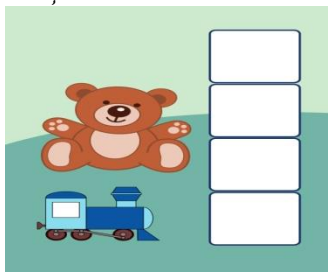
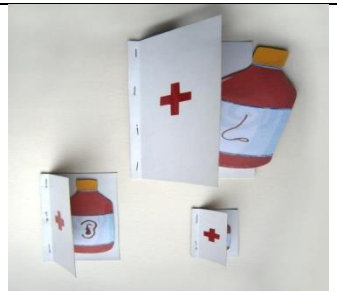
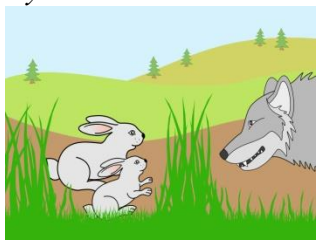
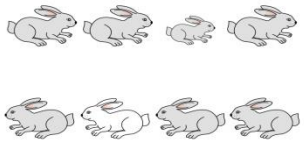
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Тосын сәт «Чебурашка»*** *- Қараңдаршы, бүгін бізге қонаққа кім келді? Чебурашка. Ол өзі ойыншық және басқа ойыншықтарды жақсы көреді. Бүгін біз әр түрлі ойыншықтармен ойнаймыз.* ***Дид ойын:«Чебурашка»*** *- Чебурашканың портретін аяқтау үшін жетіспейтін бөлшектерді желімдеу керек: құлақтар мен көкірекше.* ***«Ойыншықтан көлеңкені тап» дидактикалық ойыны*** *-Ойыншықтар өз көлеңкесін жоғалтты. Әр ойыншықтың көлеңкесін тауып, оның қара көлеңкесінің үстіне түрлі-түсті ойыншықтарды қойыңыз.*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45 (м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Тосын сәт «Сиқырлы кітап»*** ***- Бүгін сиқырлы кітап бізді мейірімді дәрігер Айболит туралы қызықты ертегімен тағы да таныстырғысы келеді.*** *- Айболит бәріңнің сау екеніңді тексергісі келеді. Оған бәріміз бірге мойнымызды көрсетіп, тілімізді шығарып: «Ах» деп айтайық.* ***«Айболитке кім көмектесті» дидактикалық ойыны*** *Дәрігер Айболит* *Ол ағаштың астында отырады* *(Ағаштың астына доктор Айболиттің суретін отырғызу)* *Оған емделуге барлық жануарлар, жәндіктер келді, олар ем алып, сауығып кет* ***Дид ойын: «Ауырып келген жануарлар»*** *(Көлеңкелеріне ауру жануарлардың фигурасын қою)*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Тосын сәт «Не жасырынды?»*** *- Бүгін бізге орманнан қонақ жүгіріп келді, бірақ ол перденің артына тығылып сыртқа шығуға қорқады. Пердені ашып көрейік, кім сонша қорқады. Иә, бұл қоян! оны тыныштандырайық, оған айтайық : «Қорықпа, қоян!» Өйткені, біз қоянды ренжітпейміз. Керісінше, біз онымен ойнаймыз, сурет саламыз, мүсіндейміз және тағы да көптеген қызықты нәрселер жасаймыз.* ***Дид ойын: «Қоян дизайны»*** *- Сізде әртүрлі геометриялық пішіндер бар. Егер сіз олардың әрқайсысын өз орнына қойсаңыз, сіз қоян саласыз. Бұл фигураны шеңбер деп атайды. Бізде екі шеңбер бар. Үлкен шеңберді, кіші шеңберді көрсету. Үлкен шеңберді қайда қоясыз? (Басы). Ал кішкентай шеңбер? (Құйрық). Бірақ бұл фигураны сопақ деп атайды. Көптеген сопақшалар бар – үш бөлінген. Бір үлкен сопақша, екі кішкентай сопақшаны көрсет. үлкен сопақшаны қайда қоямыз? Ал екі кішкентай сопақшаны*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Тосын сәт*** ***Сандықта не бар?*** *Бұл жануарлардың ойыншықтары. Ендеше, соларға қарап, атайық. Бір мезгілде көптеген жануарларды тек хайуанаттар бағында табуға болады. Араларыңда хайуанаттар бағына барғандар бар ма?* ***Дид ойын: «Хайуанаттар бағының қоршауы»*** *Бұл хайуанаттар бағының қоршауын жөндеу керек. Қарындаштарды алып, жоғарыдан төменге қарай жолақтар сызыңыз.* ***Қайшымен жұмыс*** ***Дид ойын: «Зоопарк билеттері»*** *Хайуанаттар бағына кіру үшін билет керек. Билеттер жасайық.* *(Балалар билеттерді қайшымен сызық бойымен кеседі).* ***Дид ойын: «Хайуанаттар бағындағы аңдар»***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Аудиожазбалар: «Ква-ква»*** *- Тыңдайықшы. (Бақаның айқайлаған дыбысы естіледі). Бұл ненің дауысы? Бұл бақа.* ***Саусақ ойыны «Бақа-секіру»*** *- Бақаны «секіруші бақа» дейді, неліктен деп ойлайсыңдар? Өйткені бақа жақсы секіре алады. Бақаларды алдыңызға қойып, құйрығын басыңыз. (Көрсету). Қатты бассаң бақа жоғары секіреді, әлсіз бассаң төмен секіреді. Сондықтан масалар мен шыбындар Олар бақаның аузына ұшып кетті.* ***Қарындашпен сурет*** ***Дид ойын: «Бақа мен масалар»*** *Балалар көк қарындашпен көлдегі суды бояйды. Ал қызыл қарындашпен бақаның аузынан әр масаға түзу сызықтар сызады.*

	 Дид ойын:«Суреттерді қию» *- Ал бұл ойыншықтардың жолы болмады - балалар олармен нашар ойнап, оларды сындырды. Мына ойыншықтарды жөндеп алайық – бөлшектерді біріктіріңіз.* ***«Қуыршақ нешеу?» дидактикалық ойыны.*** *- Міне, қайықта қанша сан көрсеңіз, сонша қуыршақтарды қайыққа салуға болады. Егер қайықта «1» саны болса, онда бұл қайыққа тек бір қуыршақ салуға болады. Егер қайықта «2» саны болса, онда мұндай қайыққа екі қуыршақты салуға болады.* *Қайықтарды алып, қуыршақтарды отырғызыңыз.* ***«Қуыршақтар орманға барды» дидактикалық ойыны*** *- Олар орманда серуендегенді ұнатады. Енді серуендеңіз. Балалар өзен бойындағы желімделген көпірлері,*	 ***«Жұбын тап» дидактикалық ойыны*** *Айболиттің чемоданында науқасқа көмектесу үшін қажет нәрсенің бәрі бар. Міне, доктор Айболиттің медициналық ісінен алынған заттар. Элементті жұппен сәйкестендіріңіз* *Қолдарыңызда қанша зат бар, санаңыз? Екі. «2» санын көрсету.* ***Дид ойын: «Доктор Айболиттің чемоданы»*** *- Чемоданның қақпағына қызыл крест жапсырыңыз, ал ішкі жағына дәрі-дәрмектердің суретін жабыстырыңыз. Ал енді сіз доктор Айболиттің көмекшілері боласыз. Ақ халатты киіп, дәрігерге ауру малды емдеуге көмектесіңіз.*	*қайда қоямыз? (Құлақтар). бір ғана фигура қалды – үшбұрыш. қайда орналастыру керек? (Табандар).* ***Дидактикалық ойын «Қояндарды діңгекке отырғыз»*** *- Міне, діңгектер. Ең үлкен діңгекті, ең кішкентай діңгекті, ең кішкентайды көрсет. Міне, қояндар жүгіріп келеді, оларға діңгектерге отыруға көмектеседі - әр қоянға лайықты діңгек алыңыз: ең үлкен қоянды ең үлкен діңгекке қойыңыз, кіші қоянды кіші діңгекке қойыңыз, жақсы, ең кішкентай қоянды ең кішкентайына отырғызыңыз.* ***Барабандармен сергіту «Қоян діңгекке отырды»*** *-Ал енді балалар қоянды айналып, секіріп, отырады.* ***Секіру*** *Қоян діңгекте секірді* *- Енді барабандарды алып, қатты соғады* *Барлық достарды ойнауға шақырады.* *Ал енді жай соғады* *Ол достарын ұйықтауға*	*Сіздің алдыңызда жануарлардың мүсіндері мен суреті. Суретте хайуанаттар бағы көрсетілген, бірақ жануарлар жоқ. Міне, олардың бос үйлері. Хайуанаттар бағындағы жануарларды қоныстандыруға көмектесейік. Міне арыстан. Оны алып, дәл осы жерге қойыңыз. (Маймыл, зебра, піл де солай).* ***Дид ойын:«Кімнің үйі?»*** *Суретте үш үй көрсетілген - биік, төменгі және аласа. Балаларға үш фигура беріледі - жираф, маймыл және жылан.* *Балалар, ойландаршы, кім қай үйде тұрады? Жираф қандай үйде тұрады? Ең биік ғимаратта. Неліктен олай ойлайсың? Маймыл қандай үйде тұрады? Бегемот төмендегі үйде тұрады. Неліктен? Жыланға қай үй қолайлы? Жылан үшін ең төменгі үй қолайлы. Неліктен?* ***Дидактикалық ойын «Геометриялық пішіндердің суретін сал»*** *Суретте қандай жануар бейнеленген? Піл. Суретті одан да жақсырақ етейік - бос орындарға геометриялық пішіндерді қойыңыз. Шеңберді алып, оның суреттегі орнын табыңыз.* ***Жираф***	 ***Дидактикалық ойын «Жапырақтарға бақаларды отырғызу»*** *- Бақалар үшін дұрыс өлшемдегі жапырақтарды таңдаңыз.* ***Дид ойын: «Бақа»*** *- Бақаны құрастыруға геометриялық фигуралармен жұмыс.. Дене қандай геометриялық фигурадан жасалған? Шаршыдан. Ал басы? Үшбұрыштан. Көзге қандай пішіндерді қолдандық? Шеңберлер. Қанша шеңбер? Екі. Бақа аяқтары қандай пішіндерден жасалған? Тіктөртбұрыштар мен сопақтардан. Қанша тіктөртбұрыш? Екі. Қанша сопақша? Екі.* ***Дид ойын: «Неше бақа?»*** *- Параққа қанша сан жазылса, сонша бақа жапсыру.*

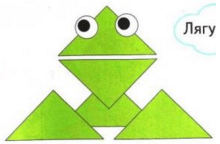
	діңгектері мен жидек бұталары бар парақта қуыршақты жапсыру *Міне, қуыршақ келді. Оның алдында өзен бар. Көпірлер бар ма? Қанша көпір бар? Екі көпір. Бірдей көпірлер? Жоқ. Түрлі көпірлер. Бір көпір тар, екіншісі кең.* *Қуыршақ тар көпірмен жүрді. Шаршап, тар діңгекке демалуға отырды. Тар дүбірде ыңғайсызданған қуыршақ кең дүбірге көшті.* *Міне, жидектері бар бұталар. Бір бұтада көптеген жидектер бар. Ал екінші жағынан, аз. Матрешка жидектері аз бұтаның жанына келді. Мен барлық жидектерді жинап, санадым: бір, екі, үш. Содан кейін қуыршақ көптеген жидектер бар бұтаға барды. Қуыршақтың үйге кететін уақыты келді. Ол кең көпір бойымен үйіне қайтты. Сау болыңыз!* *Мақта таяқшаларымен сурет салу «Қуыршақтарға арналған жидектер»* *- қуыршақтар себеттерге жидектерді жинап, үйге әкелгісі келді. Жидектерді*	 ***Дид ойын: «Түлкінің жарасын емде»*** *Ал түлкі Айболитке келіп: Ой, мені ара шағып алды! Балалар мақта тампонын жасыл бояуға малып, түлкідегі қызыл нүктелерді жабады.* ***Дид ойын: «Иттің» мұрнына таңғышты желімдеу»*** *Ит Айболитке келіп: Тауық менің мұрнымды шұқыды! Балалар ит ойыншықтарының мұрнына гипстің бір бөлігін жағады.* ***Дид ойын: «Таблеткалар» модельдеу*** *Содан кейін түйеқұстар Шеңбер бойымен домалату арқылы балалар допты мүсіндейді, содан кейін оны тегістейді.* *– Ауру түйеқұсқа бір таблетканы түгел емес, жартысын ғана беруіміз керек. Таблетканы екіге*	*шақырады.* ***Қарындаштармен сурет салу*** ***Дид ойын: «Қоянды тамақтандырамыз »*** *-Міне қоянның суреті. Қарны ашты, тамақ жегісі келеді. Қоянды тамаққа апару керек. Қоян сәбізге жету үшін қандай жолмен жүруі керек? бұл жол қандай түсті? Қызыл. Қызыл қарындашты алыңыз да, қоянды сәбізді жеуі үшін осы жолмен жүргізіңіз. (Одан әрі қырыққабат пен саңырауқұлақ көк және жасыл қарындаштармен)* ***Дид ойын: «Қояндарға арналған қырыққабат»*** *- Бақшада қырыққабат өсті. Бақшадағы шеңберлерге қырыққабатты жабыстырыңыз: үлкен шеңберге үлкен қырыққабатты жабыстырыңыз, кішкентай қырыққабатты кішкене шеңберге жабыстырыңыз. қанша ірі қырыққабат өсті? Бір. және кішкентай қырыққабат қанша өсті? Көптеген.*	***Модельдеу «Жирафтағы дақтар»*** *Бұл жираф шынайыға ұқсамайды. Оған не жетіспейді? Дақтар жеткіліксіз. Пластилин бөліктерін үзіп, жирафқа жағып, үстіне саусағыңызбен басыңыз.* ***«Біз хайуанаттар бағына бардық»*** ***Зебра*** ***Дид ойын: «Ақ-қара»*** *Педагог балаларға қара және ақ жолақтарды көрсетеді, содан кейін оларды балаларға таратады және олардан ақ және қара жолақты көрсетуді сұрайды. Содан кейін балаларға көбірек жолақтар беріледі және оларды зебра тәрізді түстерді ауыстырып, бір қатарға орналастыруды сұрайды.* *Бұл сурет зебраға ұқсайды ма? Жоқ. Енді оны қара картон парағының үстіне қойыңыз. жолақтары бар нағыз зебра болып шықты.* ***Маймыл*** ***«Ананас» дидактикалық жаттығуы*** *Міне ананас. Маймылдар оны жегенді жақсы көреді. Ананастарда сандар бар екенін ескеріңіз. 1 саны бар ананасты көрсетіңіз. 2 саны бар ананасты көрсетіңіз. 1 нөмірі бар ананастың үстіне бір жасыл жапырақ бекітіңіз. Ал 2 саны бар*	 ***«Сулар» киім қыстырғышпен ойын*** *Пластикалық бөтелкелерден кесілген түбіне балалар киім қыстырғыштарын - су лалагүлінің жапырақтарын бекітеді.* ***Сергіту сәті «Көлде»*** *Балалар «су лалагүлінің жапырақтарынан» секіреді, туннельге шығады, орындық пен түзету жолымен жүреді. («Бақалар» әуенімен орындалады).* ***«Ұзын-қысқа» жаттығуы*** *- Бақаның тілін алысқа шықты, тілі ұзын болсын. Енді тілді қысқартыңыз - бақа тілін жасырады. Енді бақа тілін толығымен жасырды - оны тартыңыз.* ***Дидактикалық ойын «Тастарды және жапырақтарды жайыңыз»*** *- Көлеңкелеріне тастарды және жапырақтарды жайыңыз, қажетті*

	салайық. Ал біз жидектерді мақта тампондарымен саламыз ***«Сылдырмақ» қысқыштар ойыны*** *Сылдырмақтардың таяқтары сынып қалды. Оларды киім қыстырғыштарынан жасаңыз. Балалар тапсырманы орындау барысында педагогты сылдырмақ таяқшаларды балалардың қандай түсті таңдайтыны қызықтырады.* ***«Ойыншықтар жұбын тап» дидактикалық ойыны*** *Балаларға ойыншықтар беріледі және оларды «дүкенге» баруға және дәл осындай ойыншықты сатып алуға шақырады.* *- Балалар, жалауларыңды таңдаңдар. Сіз қандай түсті ту таңдадыңыз? Сенше? Туың қандай түсті?* *Қарындашпен сурет салу «Туларға арналған таяқшалар» - Бұл әдемі түрлі-түсті жалаулар.* *Санау таяқшаларынан жалаушалар үшін таяқшаларды жасаңыз. Балалар*	*бөліңіз.* ***Бояулармен сурет салу*** ***Дид ойын: «Сусын»*** *Бегемоттардың жанында Олардың қарындарынан ұстап:Іші ауырады. Препарат іштің ауырсынуына көмектеседі. Құмыраны бояңыз және оны сусынмен толтырыңыз.* ***«Тіс щеткалары»*** *киім қыстырғыштарымен ойыны Және қасында еңкейіп қалды тісті акула,Күн астында жатыр.оның кішкентай бала акулалар екі күн болды Тістер ауырып жатыр. Тістеріңіз ауырмас үшін оларды тазалау керек. Акула мен оның балаларына тіс щеткаларымен тіс тазалайық. Айболит оларды емдеді. Мұндағы барлық ол науқастарды емдеді,* ***Сергіту сәті.*** ***«Айболиттің саяхаты»*** *Айболиттің жолымен жүрейік. Теңіздің арғы жағында:*	 ***Дид ойын: «Сәбізді» модельдеу*** *Қояндар не жегенді ұнатады? Шөп, қырыққабат, сәбіз. Қояндарға сәбіз жасайық. Пластилиннің бір бөлігінен қалың етіп тікелей улеңіз, содан кейін бір ұшын саусағыңызбен айналдырыңыз - сіз сәбіздің ұшын саласыз. сәбіз бөлігіне жасыл бұтақты жабыстырыңыз. Нағыз сәбіз болып шықты!* ***Саусақ гимнастикасы «Қырыққабатты тұздау»*** *Біз қырыққабатты кесеміз. (Қолдар қырыққабатты қалай турайтынымызды көрсетеді) - Біз үш-үш сәбіз. (Қолдар біз үш сәбізді көрсетеді) Біз қырыққабатты тұздаймыз. (Шымшымақ тұзы бар саусақтар)*	*ананасқа қанша жасыл жапырақ жапырағы жабыстыруға болады? Екі қыстырғыш.* ***Жылан*** ***Түйме ойыны «Жылан»*** *Балалар жыланның бейнесіне түрлі түсті және өлшемдегі түймелерді бірдей түсті және өлшемдегі желімделген шеңберлермен орналастырады.* ***Бегамот Балалар бегемоттың сопақ денесін фонда басын, аяқтарын және бұтасын жапсырады.*** ***арыстан*** ***«Арыстан жалы» киім қыстырғышымен ойыны*** *Балалар арыстанның басына киім қыстырғыштарын бекітіп, жал жасайды.* ***Құрылыс «Құс аулау»*** *Балалар жануарлардың мүсіні үшін торлардан құс үйін жасайды.* ***«Ненің көлеңкесі?» дидактикалық ойыны. Көлеңкені тауып, оның***	*мөлшердегі тастарды алыңыз.* ***«Бақаны» модельдеу*** *Жасыл пластилиннен балалар кішкентай домалақты бақа қалпына келтіреді және оларды бақаның бейнесіне қарай басады.* ***«Екі бақа» әнін сахналау*** ***Балалар бақа сияқты еңкейеді, содан кейін скрипкада ойнауға еліктейді, содан кейін би қимылдарын жасайды.*** ***Дид ойын: «Ұзын көпір» құрылысы*** *– Көлге көпір салуға осы бір жолақ жеткілікті ме? Жоқ, жолақ тым қысқа. Бірақ бірнеше барлардан көпірді қалай салу керек?* ***«Бақа» түйме ойыны*** *- Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастыру.* ***Дид ойын: «Көлдегі бақа»*** *Балалар көк тұзды қамырдан торт жасайды. Жиектеріне*

	жалаушаларға таяқтарды тігінен қояды. Таяқшаларыңызды қойып, қарындаштарыңызды алыңыз. Енді жалаушаларға таяқшаларды салайық. ***«Суреттегі геометриялық пішіндерді тап» дидактикалық ойыны.*** *Мына әдемі суретке қараңызшы, кейбір фигуралар қашып кетті.* *-Міне, сендерде үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш бар және осы фигураларды суреттегі орындарына қайтарыңдар.* ***«Терезенің сыртындағы түнді» модельдеу*** *-Түн келді. Аспанда ай пайда болды.* *-Ал жұлдыздарды өзіміз жасаймыз. Пластилин бөліктерін үзіп, түнгі аспанға жағып, саусағыңызбен басыңыз.* ***Дид ойын: «Жармадан***	*киттен китке секіру. Таулардың үстінде: орындықтың үстіне шығу. Батпақ арқылы: бұдырлардан өту. Үңгір арқылы: туннельге барыңыз.* ***Дид ойын: «Дәрілерді шкафқа сал»*** *– Науқастардың барлығы жазылып кетті, оларға енді дәрі қажет емес, дәрі-дәрмек салынған банкаларды алып тастайық. Неше банканы санаңыз?* *Үш банка. Банкілер бірдей деп айта аламыз ба? Жоқ, банкалар әртүрлі. Ең үлкен, орташа, ең кішкентай банканы көрсетіңіз.* *Сіз қалай ойлайсыз, көзге арналған дәрі қай банкада? Қалай болжадың?* *Банкіге көз тартылады. Бұл құмыраның өлшемі қандай? Ең кішкентай.* *Және құлаққа арналған дәрі қай банкада? Орташа банкада. Қандай бөтелке мұрынға арналған дәрі? Үлкен банкіде..* *Енді дәрі-дәрмектің банкаларын тиісті мөлшердегі шкафтарға орналастырыңыз.*	*Қырыққабатты еземіз. («Менікі» қырыққабатты ұстайды)* ***Қим ойын: «Қояндар мен түлкілер»*** ***Дидактикалық ойын «Қоянды түлкіден жасыр»*** *- Қоян келе жатыр еді, кенет түлкіні көрді. Не істеу керек, тез жасыру керек. Жақын жерде ағаштар өсіп тұр. Қандай ағаштың артына жасырыну керек. түлкі байқамай ма? Қоянға шыршаны таңдауға көмектесіңіз, оның артында ол көрінбейді.* ***Бояулармен сурет салу «Қоянды қасқырдан жасыру»*** *- Орманда қоянның жауы көп: үкі көктен шабуыл жасауға ұмтылады, жерде түлкі мен қасқыр қоянды қуады. Сондықтан бұл қояндар қасқырдан жасырынып жүр. қояндарға көмектесейік - қояндар оның артында көрінбеуі үшін қалың шөпті салайық, сонда қасқыр оларды байқамайды. Щеткаларды алып, алдымен суға батырыңыз, содан кейін су тамшыларын шайқаңыз және жасыл бояуға батырыңыз. Бояу щеткасымен жоғарыдан төменге шөп шашақтарын*	***үстіне түрлі-түсті суретті сал. Суретте қандай жануарлар бейнеленген?*** ***Біз хайуанаттар бағынана не көрдік?*** ***Сұрақ –жауап*** ***Балаларды мадақтау.***	*жасыл шөп жабыстырылған - ортаға қамыс, су лалагүлдері орналастырылған. Ішіне малтатас басылып, үстіне бақа отырғызылады.* ***«Ква-ква» музыкалық-ритмикалық жаттығуы*** ***Балалар музыка әуеніне билеу.*** ***Балаларды мадақтау.***

	ойыншықтарды тап» *Жарма толтырылған ыдыстан балалар кішкентай ойыншықтарды қазып алады.* ***Дидактикалық ойын «Текше мұнарасын тұрғызу»*** *- шаршы текшелерден мұнара тұрғызу. Әр текшенің түсін атаңыз.* ***«Ойыншықтарды орнына қой» эстафетасы*** *Балалар бөлменің бір шетінен екінші шетіне бірінен соң бірі жүгіреді, ойыншықты алып, оралып, сандыққа салады.* ***Балаларды мадақтау.***	 ***Түйме ойыны «Дәрумендер тарату»*** *- Витамин түймелерін сәйкес түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастыру. Дәрігер Айболит барлық балаларға көкөністер мен жемістерді жеуге кеңес береді, өйткені олар өте пайдалы. Оларда көптеген дәрумендер бар.* ***Дид ойын:«Көлеңкесін тап»*** *Балалар өздерінің қара көлеңкелерге (қызанақ, қияр, алма, алмұрт, сәбіз, қырыққабат, банан, апельсин) түрлі-түсті силуэт суреттерін салады.* ***Дидактикалық ойын «Ол қандай фигураға ұқсайды»*** *- Жемістер мен көкөністерді сәйкес пішіндегі ыдыстарға бөліңіз. (Қияр – сопақ, сәбіз – үшбұрыш, алма – шеңбер, тіктөртбұрыш – ананас)* ***«Маймылдарды тамақтандыру» дидактикалық ойыны*** *Маймылдардың табақшаларына қанша маймыл болса, сонша банан салыңыз.*	*салу* ***Дидактикалық ойын «Басқаларға ұқсамайтын қоянды тап»*** *- Мына қояндарға мұқият қарап, басқаларға ұқсамайтынын көрсет. Оның басқалардан айырмашылығы қандай? Барлық қояндар үлкен, бірақ ол кішкентай.* *Ал мына суретте қандай қоян басқалардан ерекшеленеді? Қояндардың бәрі сұр, біреуі ақ.* ***Саусақпен сурет салу: «Аяқ ізі»*** *Жарма қосылған науаларда балалар бір уақытта науаның бүкіл жазықтығы бойынша қозғала отырып, екі саусақтың іздерін қалдырады.* ***Балаларды мадақтау.***		

		Айбоитпен қоштасу. *Балаларды мадақтау.*			
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар	***Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру.*** ***Туған өлке*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.*	***Дид ойын: «Кім жылдам? »*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Жеміс-жидек жегенім,* *Балды жақсы көремін. (Аю)*	***Шығармашылық жұмыс.*** ***Дид ойын:*** ***«Бақаға дос сыйлаймыз»*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.***	***«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру.*** *Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою* *Балалар ойнап жүріп нені*	***Шығармашылық жұмыс.*** ***Дид ойын:*** ***«Ормандағы түлкі»*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.***

қарау және тағы басқа әрекеттер)	*Неткен сұлу,неткен көркем,* *Осы менің туған өлкем!* ***Ой қозғау.*** *-Балалар,өлең ұнады ма?* *Не туралы жазылған?* ***Табиғат туралы түсінік беру.****(жер,су,ауа,өсімдіктер,құстар,жануарлар т.б.)* *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* *Сурет бойынша әңгіме құрастыру.Слайд. Көрсету.*	 *1)Суретпен жұмыс.* ***Сұрақтар ілмегі:*** *-Аю не істеп жатыр?* *-Аюдың баласын баласын не дейміз* *-Не үшін аю қыста ұйқыға кетеді?* ***Ой дамыту.*** *Балалар білесіңдер ма,аюлар қысық ұйқы алдында, жақсылап қоректеніп, денесіне май жинап алады. Содан соң ұзақ ұйқыға кетеді!* ***2)«Қояндар мен көжектер»*** *суретпен жұмыс. балалармен бірге неліктен қояндардың тонының түсі жазда сұр, қыста ақ болатынын талқылау* ***3)Жауымнан мен қашқанда,*** *Ағаштарға самғап бағам.* *Ал қарным ашқанда,* *Отырып ап жаңғақ шағам .* *(Тиін)*	*Сулы жерді мекендеп,* *Құрлықта да секеңдеп,* *Шыбын-шіркей аңдиды,* *Жемге қашан жетем деп.* **(Бақа *)*** ***Суретпен жұмыс.*** *Бақа туралы түсінік беру.* ***2 топқа бөлу.*** *1-топ. Үшбұрыш пішіндерден бақаны құрастырады.* *2-топ.Дөңгелек пішінен бақаны құрастырады.* *Балалардың жұмыстарын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Бақа туралы өлеңді жаттау***	*көрді?* *Ұяда не бар екен?* *Балалар не істеді?* *Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды?* *Әкесінің сөзінен кейін балалар қайтті?* *Балалардың жасағаны дұрыс па?* *Балалар не істеу керек еді?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар , тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Оңға қарай иіліп,* *Солға қарай иіліп* *Бір отырып, бір тұрып,* ***Топқа бөлу.*** *1- ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жапсырады.* *2-ші топ қиылған бөлшектер-ден белгілі бір құстың суретін құрастырады.* *2 топқа жұлдызша беру.* ***Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр»*** *Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру.*	*Өзі қу,* *Жүрген жері айқай-шу.* *(Түлкі)* *Тосын сәт.* *Түлкі келеді.* *Балалармен амандасады.* *Көңілсіз.* *Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады.* *Балалар түлкіге көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.* ***2-топ*** *түлкіні гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады.* *Көрме ұйымдастыру.* *Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*

		 Сұрақтар ілмегі: *- Тиін не жинайды?* *-Тиін жаңғақтар мен шыршаның бүрін қайда алып барады?* *-Тиін мен оның балалары қайда тұрады?* ***Дид ойын.*** ***«Аңдардың қорегін табуға көмектес».*** *Карандашпен сызып көрсету.*			
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 20*** ***Дид ойын:*** ***Кеңістікті бағдарлау.*** ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.*	***Картотека №18*** ***Дид ойын:*** ***«Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.*	***Картотека № 16*** ***Дид ойын:*** ***«Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.*	***Картотека №17*** ***Дид ойын:*** ***«Төртінші артық»*** ***Ойын шарты:*** *Басқаларына сәйкес келмейтін заттыалып тастауды біледі.*	***Картотека №*** ***Дид ойын:*** ***«Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Бекітілді:
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МККҚ
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 11.11 – 15.11.2024ж.
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 11.11.24ж.	Сейсенбі 12.11.24ж.	Сәрсенбі 13.11.24ж.	Бейсенбі 14.11.24ж.	Жұма 15.11.24ж.
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз,* *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.* *Қайырлы таң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлы таң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары жанға да,* *Қайырлы таң алға ассын,* *Кешке дейін жалғассын!*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз,* *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.* *Қайырлы таң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлы таң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары жанға да,* *Қайырлы таң алға ассын,* *Кешке дейін жалғассын!*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Суреттер бұрышы, суреттер қарау.*** ***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады.Мен сендерді орманыма серуендеп келуге қонаққа шақырамын.* ***Шапалақ әдісі, қуану.*** ***Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады . Неге екенін білесіңдер ма?*** ***Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық.*** ***Ой дамыту.*** *Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді?* *«Орман дегеніміз неше түрлі ағаштар өсетін жер* *Бұл жерде әртүрлі жабайы аңдар мекендейді,* *саңырауқұлақтар мен жидектер өседі. Орманда күн сәулесі аз, өйткені онда көптеген ағаштар өседі .* ***Орман туралы мақал-мәтелдер білесіңдер ме?***	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45 (м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.* ***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететі сендерді қызықтырады ма?* *Балалар: Иә, бізді қатты*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Қоршаған орта*** ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Күзгі орманнан хабарлама. Құрметті балалар! Мен орманшы атаймын. Күз келіп орандағы барлық жануарлар қысқа дайындалып жатыр. Сол үшін аңдарға үлкен көмек керек боп тұр .Мен жалғыз өзім үлгере алмай жатырмын. Көмекке келесіңдер ме?* ***Балалар Күзгі орманға саяхатқа барамыз ба?*** *Ендеше мына әнді айтып саяхатқа барайық* ***Музыка.*** ***«Саңырауқұлақ теремiз»*** *(Г. Абдрахманова) әнiүйретiледi.* *Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов, М.Әлімбаев).* *Орманға келу.* ***Тиінге кездесу.Тиін ағаш басында өте көңілсіз.*** ***Тақпақ айту.*** ***Көркем әдебиет.*** ***Кәдірбек Құныпияұлы*** *Ақ тиін-ау, ақ тиін!* *Сауысқаннан сақ тиін,*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әні ойнайды.*** *Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?»* ***Балалар: Я.*** ***Таяқша айналып кетеді.*** *Аюдың дауысы.* ***Тосын сәт***. *Қонаққа үш аю шығады, амандасады.* ***Үш аю:*** *Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме?* *Балалар: Иә, көмектесеміз.* ***Ой қозғау.*** *Ертегі желісін сурет*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме?* *Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.* ***1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем»*** *Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау.* *Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде,қысқыда,көктемде киіледі.* *(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.* ***2-ші хат: Дид ойын:***

	«Орман-байлық пен сұлулық, ормандарыңды күт» *-«Табиғаттың жауы – орманды қорғамаған адам»* *-«Көп орманды құртпа, аз орманды күт»* *-Ал орманның иесі кім?* *- Орманшы.* ***Жарайсыңдар, бірақ орманға барар алдында нені есте сақтауымыз керек?*** *-Дұрыс, ормандағы тәртіп ережесі.* ***Орман ережесі*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар менің телефонымa Орманшы атай орманға кіретін сиқырлы сөздер жіберіпті* *Балалар сендер біздің орманға тек сиқырлы түрде кіре аласыңдар, мен оны сендерге жібердім.* ***Сиқырлы сөздерді айтайық :*** *Бір, екі, үш иілу* *Бір, екі, үш айналу* *Бір, екі, үш секіру* *Ал сен ормандасың.* ***Ғажайып сәт*** *Ой балалар мынау орманшы атайдың кофе ішетін үселі.*	*қызықтырады.* *Ендеше серуенге шығамыз.* ***Ауа райын бақылау*** *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.*** *Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы.* *Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?* *Бүгін жел соғып тұр ма?* *Оны қайдан білдік?* *Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан, сыртта салқын.* *Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі.* ***Тәрбиеші:*** *Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші?* ***Көк майсалы көрікті*** ***Алқаптағы көп егін*** ***Бұл күндері киіпті*** ***Сары жібек көйлегін.*** ***Жел тынымсыз гуілдеп,*** ***Болып кетті тым бұзық.*** ***Шуылдайды тал, терек,*** ***Жапырағын жұлғызып.*** *Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр?* *Күз мезгілі несімен ұнайды ?* *Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады?* *Балалар: ағаштардағы*	*Жылы ұяңда жат, тиін,* *Жаңғағыңды шақ, тиін.* *Тиін көңілденіп балаларға саңырауқұлақ жинап беруін өтінеді.* ***Дид ойын:*** ***«Саңырауқұлақтар әлемі»*** ***Саңырауқұлақ туралы түсіндіру.*** *Дайын салынған саңырауқұлақтарды бояу.Тиінмен қоштасу.* ***Денешынықтыру.*** *Балалар жолмен жүру.* ***«Орман аңдары»*** ***1. «Аю»*** *Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру.* ***2. «Түлкі»*** *Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.* ***3. «Көжек»*** *Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* ***4. «Қасқыр»*** *Баяу жүгіру , жылдам жүгіру.* ***Кірпіге кездесу.*** *Кірпі терісіне тығылып көңілсіз жатыр* *Қане тақпақ айтып берсек тиін секілді көңілденіп, басын шығаратын шығар.* ***Тақпақ.Көркем әдебиет*** ***Қадыр Мырза Әли*** *Жатқан кезде быртиып,* *Кірпіге сен көр тиіп.* *Тікірейтіп түрпісін* *Түрегелер үрпиіп.*	*арқылы түсіндіру.* *-Неліктен үш аю деген?* *Аюлар қандай?* *Олардың ыдыстарының көлемі қандай?* *-Олар қайда өмір сүреді?* *-Маша аюлардың үйіне қалай барды?* *-Ол үлкен ыдыстардан неліктен тамақ іше алмады?* *Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай?* ***Топпен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау:*** ***«Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды.*** ***Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?*	***«Түрлі –түсті қалпақ»*** *Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады.* *Оның достары қандай қалпақ сыйлады?* *Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды:* *Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б.* *Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.* ***Дид ойын:*** ***«Қалпақтарды жинаймыз»*** *Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау.* *«Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды»* *Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр.* *Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....* ***3-ші хатты ашу.*** ***Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»*** ***-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді.*** *Ол орман адамдарына киім тігуге*

	Көрдіңдер ме ыдыстарымен кофе тұр. Үстелін дастарханмен жауып қойған. Мына жерге 1,2,3 сандарымен жазылған үш конверт тастап кетіпті. *-Қай конвертті бірінші ашқанымыз дұрыс деп ойлайсыңдар?* ***Балалар:1 санымен*** *Тапсырма: ағаштарымыздың өсуі мен тіршілігіне не қажет?* ***АҚТ технол жұмыс.*** ***Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа.*** ***Күн – жарық көзі.*** *Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суреттші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді (қарағай, балқарағай, басқалары көлеңкеде өседі.Күзде күндізгі сағат қысқарған кезде, ағаштар сигнал алады - қысқа дайындалу керек.* ***Күн – жылу көзі.*** *Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты.*	*жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр.* *Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік.* ***«Жел» тыныс алу жаттығуы*** *Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф* *Жапырақты осылай шайқайды – ффф* *(тыныш, еркін дем шығару)* *Қатты жел соғып тұр ...* *Жапырақты осылай шайқайды - ффффф...* ***жапырақтың түсуі*** *Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет береу.* ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** *-Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз. Тәжірибе барысында не көрдік ?* *(Матада жасыл дақтар пайда болды)* *Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл*	*Кірпі басын шығарып балаларға алма жинауға көмек керек екенін айтады.* ***Дид ойын: «Кірпіге көмек»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** *Қызыл алма* *Сары алма* *Жасыл алма* ***1-топ:*** *Кірпіге қызыл алма жапсыру* ***2-топ:*** *Кірпіге сары алма мүсіндеу* ***3-топ:*** *Қиылған суреттерден кірпіге жасыл алма құрастырып жинау.* *Кірпімен қоштасу.* ***Сергіту сәті*** *Шарты: көкөніс атын естісе отырады, жеміс атын естісе қолдарын жоғары көтереді.* ***Математика*** ***Аңдарға кездесу. Аудио дыбыс.*** ***Табиғаттың дауысы*** ***Түлкіге кездесу.*** *Құрметті балалар біздің аңдарға Арыстан тапсырма беріпті соған көмек керек. Балалар көмектесеміз бе? Орманда үлкен жарыс болып, аң патшасы арыстан аңдарға бұйрық берді.* ***1-тапсырма:*** ***Дид ойын: «Оң, сол»*** *Алма ағашының оң жағына кірпі, сол жағына түлкі тұрсын депті.* *Оң жақ және сол жақты білмей тұрмыз.* ***2-тапсырма:***	***Ой дамыту.*** *-Ертегі құсы қандай болады?* *-Олардың түсі неге құбылып тұрады?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық* *Алақанды соғайық.* *Бір отырып, бір тұрып* *Біз тынығып алайық.* ***Үлгі көрсету түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс әдіс – тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу.* ***Дид ойын:«Біз суретшіміз»*** ***Топқа бөліну.*** ***1-топ:****Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу.* ***2-Топ:*** *Дайын картонға салынған құстың үстінене ермексазды жағу.* *Балалардың жұмысына бақылау жасау.* *Балаларды мадақтау* ***Ханшайымға суретке түсіріп жіберу.***	*шешім қабылдады.* *Кірпінің кімге қандай киім піккенін білгілерің келе ме?* *Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка піккен?* *Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру* ***4-ші хат Машадан келген.*** *Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..* *• Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады?* *• Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады?* *• Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады?* *• Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады?* *• Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады?* *• Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады?* ***Сергіту жаттығуы.*** *Таңертең ерте тұрамын,* *Беті қолды жуамын.* *Апам берген киімді,* *Өзім киіп аламын.* *Кешке үйге келгенде,* *Бәрін жинап қоямын.* ***Пакеттен шыққан тапсырма.*** *Аюдың кофтасын боя* *Тиіннің юбкасын жапсыру* *Білмесбектің қалпағын мүсіндеу*

	*-**Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді.** Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді .* *- **Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді.** Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың өзі ауаны тазартады .* *-**Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды**.Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады* *-**Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады .** Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді .* *-**Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер** гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады.* *-**жауын құрттары** топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы*	*түске бояйды.* *Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады?* *Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді.* *Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады?* *Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіңдер ме?* *Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.* *Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар?* *Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз .* *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды?* *Балалар: Өйткені олар құрғақ.* ***Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу.*** *Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.* ***№2-тәжірибе:*** *Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ?* *Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу*	***Дид ойын: «Алма жинау»*** *Арыстан алма ағашында тұрған алманы жинап әкелуге, керік пен қоянды жұмсады. Қайсысы алманы тез жинайды, неліктен? Алма қайда өсіп тұр?* ***Сөйлемді дамыту.*** ***Балалардың білімін нығайту**. Тақпақ оқу.* *Қарашы күз келді, күз келді* *Жапырақ жауыпты іздерді.* *Құс біткен керуен тізеді,* *Қара бұлт қабағын түйеді* ***Сұрақ жауап.*** *-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады?* *-Құстар қай жаққа ұшып кетеді?*		*Машаға тігін машинасын құрастыр.* ***Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балаларды мадақтау.*** **.**

	етеді. ***Дид ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:*** *Ағашқа ағып жатқан суды бояу.* ***4-топ:****Құс мүсіндеу.* ***Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз*** ***2-тапсырма*** ***Қайың мен көктеректің айырмашылығы неде?*** *- Олардың діңінің түсі әртүрлі. Қайыңның ақ діңі қара жолақтары бар, ал көктеректің сұр-жасыл діңі бар.* *– Қайыңның ақ діңін бір сөзбен қалай айта аласың?* ***- АК ҚАЙЫҢ.*** ***әлемде ақ қабығы бар жалғыз ағаш .*** *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, қайың ағаштарында неліктен қара сызықтар бар?* *- Қайың олар арқылы тыныс алады екен, жасымық деп атайды екен.* ***- Бұл ағаштардың тағы қандай айырмашылығы бар ?*** *- Жапырақтарға назар аудару. Олар бірдей ме?*	*үшін тәжірибе жүргізейік .* *Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз.* *Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды ,* *Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.* ***№ 3-тәжірибе.*** *Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз.* ***Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық.*** ***Музыка әуенімен*** *Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз.* *Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды.* *Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады:* *- Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы,*			

	- Әртүрлі. Көктерек жапырағы дөңгелек, жиектері толқынды, ал қайыңның тікенек жапырақтары бар. Бұтақтарды қарастырайық. Оларды ұстап, салыстыру. *- Көктерек бұтақтары күшті.* *Ал қайың бұтақтары жұқа, икемді, нәзік.* *– Қайыңның самал жел соққанда бұтақтары өріледі.* ***- Жарайды, бізде бір конверт қалды. Қандай нөмірмен? (үш) .** Қызық, бұл конвертте не жасырылған?* ***Тапсырма*** ***Қылқан жапырақты орманда қандай ағаштар өседі?*** *- Ары қарай жүру керекпіз.* ***Жолда бізді көңілді ету үшін достар туралы ән айтамыз .*** *Ал біздің жолымызда –* ***ҚЫЛҚАНДЫ ОРМАН.*** *Неліктен бұлай аталады,* *-Қылқан жапырақты орманда қарағай, шырша өседі.* *-Кім шырша мен қарағай туралы жұмбақ біледі?* ***Тікен, тікен тік пісте*** *Қыс пен жазда бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Дауылға да, аязға да,*** *Шыдап бағар мізбақпай.* *Тау етегі тұрағы,* *Жап-жасыл боп тұрады.* ***(Қарағай)*** ***Неліктен бұл ағаштар***	*Осылай тамшылаймын көпке,* *Мен қаласам барлық балаларды* *Барлық жапырақтарды сулаймын әсте* *Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады* *Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз,* *Біз сенен қорықпаймыз.* *Қалағаныңша тамшылат* *Тамшың бізді суландыра алмайды.* *Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге санын санайды.* *Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік.* *Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды.* *Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды..* ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** *Жұмбақ жасыру.* *Тіл алсаң тиме,* *Үсті толған ине.* *Бірде жүрсе собалақ,* *Бірде жүрер домалап.(Кірпі)* ***Шығармашылық жұмыс.***			

	жасыл ? *Басқа ағаштар сияқты жапырақтарын төкпейді .* *- Шыршалардың жоғарғы бұтақтары жас, қысқа, ал төменгі жағында ескі , ұзын. Қабығы қараңғы, кедір-бұдыр.* ***-Қарағайдың діңі қандай?*** *ашық-жасыл* *Қарағайдың ағашы мықтылығымен және қаттылығымен ерекшеленеді. Оны кеме құрылысында, авиацияда, теміржолда және құрылыста кеңінен қолданады.* *Қарағай шыршаға қарағанда биік түзу өседі. бұтақтары тек жоғарғы жағында болады.-* ***Қарағай ғана өсетін орманды ҚАРАҒАЙЛЫ ОРМАН деп атайды.*** *- Орманды аралаудан шаршадық па? Кәне, ашық жерге отырып, қарағай мен шыршаның бұтақтарына және олардың шыршаларына қарайық.* *-Олар қалай ұқсас?* *- Қарағайдың бұтағы жасыл, шыршаның бұтағы жасыл. Қарағайдың инелері бар, ал шыршаның да инелері бар.* *- Инелер әлі ұқсас емес екенін байқадыңдар ма?* *-Қарағайдың инелері қандай?* *- Ұзын, жұмсақ, жасыл.* *-Шырша ше?*	*Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Кірпіні қиып жапсыру* ***2-Топ:*** *Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру.* ***«Кірпі» саусақ жаттығуы*** *Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)* *Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).* *Кіріп кетсе қолыңа,* *Өкпелеме жарайма!* ***Кірпі:*** *Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .* ***«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек*** *Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді,* ***Нәтиже .*** *Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма? Сендерге не ұнады? (Балалардың жауаптары).* ***Ағаш макетін құрастыру.*** *Егер серуен ұнаса, онда*			

	- Қысқа, тікенді, қоңыр. *- Қарағай инелері жұп болып өседі, ал шырша инелер бір-бірден өседі.* ***Дид ойын: «Әр ағаштың өз жапырағы бар»*** *Мына карточкаларда – қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар .* *Осыған байланысты әр ағашқа өз жапыраған жапсыру керек.* *- Міне, біз барлық сұрақтарға жауап бердік. Біздің қайтуымыз керек.* ***Сиқырлы сөздерімізді еске түсірейік .*** ***Бір, екі, үш иілу*** ***Бір, екі, үш айналады*** ***Бір, екі, үш секіру*** ***Ал сен бақшадасың.*** ***Қортынды,сұрақ-жауап.*** ***Балаларды мадақтау.***	*ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.*			
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау*** ***Тосын сәт.*** *Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады* *Тәрбиеші:* *- Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық!* *Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады.* *Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.)* *Хатты оқу.* *«Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр.* *Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші.* *Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Адамның сәні,* *Онсыз жоқ мәні.*	***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Балалар конверт табады*** *Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар).* *конверттің тексеру.* ***Дид ойын: «Жамауды тап»*** *Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады.* *1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу.* *2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру* *3.Күздік киімдерді құрастыру* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші, тігін машинасы).* ***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.* ***Санамақ***	***Шығармашылық бұрыш.*** ***Тосын сәт*** *Күз ханшайымынан хат келу.* *Құрметті балалар, мен күз ханшайымын, маған күз мерекесіне арналған мерекелік көйлек керек, оны қайдан аламын* *Сұрақ-жауап.* *- Қандай киімдер ең әдемі?* *Мерекелік киімдер* *-Мерекелік киімдерді қашан киеді?* *Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек?* *Неге?* ***Дид ойын: «Ханшайымның көйлегі»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз ханшайымын көйлегін бояу.* ***2-топ:*** *Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру.* ***3-топ:*** *Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Күзгі орман құрастыру.*	***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар.* *киімді біріктіру - түйреуіштер* *кестелеуші – инелер мен жіптер* *саусағын шаншып алмас үшін – оймақ* *тігу, жазу - тігін машинасы* *киімді кигізіп қою - манекен* *кесу - қайшы* *Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш* *адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?*** *»Дөңгелек өзі,* *Төртеу көзі.* *Ұстайды мықтап,* *Тұрғанды сырттап.* ***Түйме*** *Киімдегі қуыс,* *Ұсақ-түйекке ыдыс.*	***Магниттік басқатырғыштар*** ***Дид ойын: «Қуыршақты киіндір»*** *- магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір қуыршаққа арналған киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты киіндіру.* ***Дид ойын: «Көршіңді тап»*** *Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек* *Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім дүкені».* ***Тақпақ жаттау.*** *Таза бала мұнтаздай,* *Сүйсінеді қараған.* *Ұқыпты деп дұл қандай* *Жақсы көрер бар адам.* *Ұқыпты осындай* *Болайықшы досым-ай.*

	Бұл не? (киім) *Бір нәрсе менен биік,* *Кейде менен аласа.* *Мұндай қызық дүниеде,* *Көріп пе едің тамаша.* ***(Бас киім)*** *- Ерте тұрдым,* *Екі айыр жолға түстім.* ***(Шалбар)*** *- Әр түрлі болып келемін,* *Қыз бен ұл деп бөлемін.* ***(Көйлек)*** ***«Жанды сөлемдер» ойыны.*** *Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау. Білмесбекке жіберу.*	*Бір дегенім –бөрік ,* *Бойға берер көрік.* *Екі дегенім - етік,* *Киер сәнді етіп.* *Үш дегенім- ішік,* *Теріден тігер пішіп.* *Төрт дегенім- тымақ,* *Қыста кисең жылы –ақ.*	***Дид ойын: «Керісінше айт».*** *Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар* *мысалы: жуу –кір,* *шешіну- киіну,* *аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу - сату, байлау- шешу,үтіктеу-умаждау, ілу-тастау, тігу-жырту.* ***Тіл дамыту жаттығулары:*** *То - то - то - тон* *Де - де - де - жейде* *Лек - лек - лек - көйлек* *Ім - ім - ім - киім* *Ғап - ғап - ғап - қолғап* *Тік - тік - тік - етік* *Шын - шын - шын - құлақшын.*	***Қалта*** *Қолы бар,* *Саусағы жоқ.* *Мойны бар,* *Басы жоқ.* ***(Көйлек)*** *Гүлдері бар құлпырған,* *Кең жазықтан аумайды.* *Оған әркім ұмтылған,* *Киім киер оңтайлы.* ***(Мата)*** *Адамдардың киімін,* *Ұстап тұрар иығым.* ***(Киім ілгіш)***	
Балалармен Жеке жұмыс	*Нұрға бөлеп өмірді,* *Жырға бөлеп көңілді,* *Жарқыраған сәулелі* *Күз әуені төгілді.*	*Келді міне күз,* *Айнала сары түс.* *Керемет, тамаша,* *Қандай әсем күз.*	*Думан толы асқарлы* *Күз мезгілі басталды.* *Күз әуені кеп жетті,* *Әнге бөлеп жастарды.*	*Жеміс - жидек пісті,* *Қамбаға астық түсті.* *Қызу жұмыс басталып,* *Жинап алды жан салып.*	*Көктен көзін бір алмай,* *Қызғылт тартты кәрі құз...* *Жер қызығын қия алмай,* *Маужырап тұр сары күз...*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				

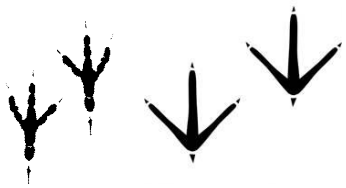
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кулжанова Б.Д.

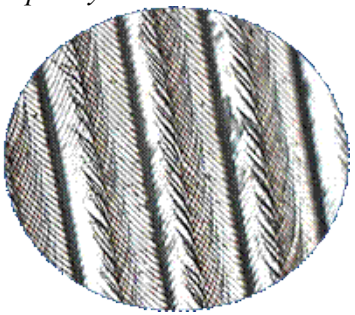
Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 18.11 – 22.11.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 18.11.24ж.	Сейсенбі 19.11.24ж.	Сәрсенбі 20.11.24ж.	Бейсенбі 21.11.24ж.	Жұма 22.11.24ж.
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.*	***Картотека №14*** ***«Дастархан мәзірі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды тағамдардың жалпы және жеке атауы, ажыратып атай білуге үйрету.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Мақсаты:*** *балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жарқырап күнде ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз!*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де. Қуанайық, достарым, Жарқыраған күнге!*	*Кел балалар күлейік Күлкі менен түлейік Күлкі көңіл ашады Күліп өмір сүрейік!*	*Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз*	*Армысың алтын күн, Армысың көк аспан. Жылуыма жылу қос, Міне менің қолым,*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, үстел үстінен хат көрдім. Бізге кім жібергенін білмеймін? Оған қол қойылмаған. Қолтаңбаның орнына жұмбақ жасырған. Бізге хатты кім жібергенін білгілерің келе ме? Олай болса жұмбақты бірге шешейік:* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *сәбіз мұрын,* *Қолында сыпырғыш* *Күннен және ыстықтан қорқады. (қар адам)* ***Хатты оқу:*** *«Сәлем менің кішкентай достарым!* *Қыс келіп қалды - жылдың ең суық мезгілі басталады. Аяз, боран болады. Су қоймалары қатып қалады.* *Жерді қар басып қалады. Менің ең үлкен уайымым – менің қанатты достарым.* *Бұл олардың өміріндегі ең қиын кезең. Менің қауырсынды достарыма қыстан аман шығуға көмектесіңізші!»* *Балалар, қар адам неге көмек сұрады? Қауырсындары кімдер?* ***Балалар: Бұл құстар.*** ***Ой қозғау.*** ***АҚТ технолгиясымен жұмыс.*** *Мына құстарды анықтайық? - Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен қапталған*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45 (м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Ғажайып сәт*** ***«Құстардың дауысы» аудиожазбасы*** *Із қалдырған не? (құстар)* *- Қалай болжадық? (аяқ іздері мен қауырсындардан кейін)* *Бізбен бірге қыстаған құстарды қалай атаймыз?* *Ал бізден ұшып кететін құстарды қалай ататймыз?* *Балалар, құстар неге жылы жаққа ұшады?* *- Бүгін қандай құстардың ізі мен қауырсыны қалды? Неліктен?* *Дәнмен қоректенетін жануарларды құс деп атауға бола ма? Жоқ, көптеген жануарлар астық жейді - кеміргіштер, жылқылар т.б Аңдарды, ұшатын жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (Қандай қанаттары бар?) (Жоқ. Құстардан басқа көбелектер, қоңыздар,*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, біздің топқа ауылдағы әжеден хат келіпті. Оның ішінде не бар екенін білгіңіз келе ме?* ***Балалар:*** *Иә.* ***«Сәлеметсіздер ме, құрметті балалар! Қиындыққа тап болдым. Менің жақсы көретін тауығымды қаршыға ұрлап, жасырып қалды. Маған тауықты табуға көмектес»*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар әжеге көмектесеміз бе? (Иә). Арина әже тұратын ауылға қалай жетеміз? (автобуспен, пойызбен) Мен поездға отыруды ұсынамын, ол үшін мына пішіндерден поезд құрастырып алайық. Поезд құрастыру.* ***Аудиодан поезд дыбысы.*** *Балалар, біз де келдік, бұл біздің аялдама. Бізді кім қарсы алып тұр.* ***Әже (АҚТ технологиясынан)*** *Әженің қолында конверт бар. Қызық, оның ішінде не бар? Мен конвертті ашайын. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған?* ***Балалар:*** *Құстарды қоректендіргіш.* ***Тәрбиеші:*** *Бәлкім, қаршыға тауықты*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Үстелде жұмыртқа үстінде тауық (ойыншық) отырады.* ***Шұбар тауық*** ***Ұлықбек Есдәулетов*** *Шұбар тауық мүлдем,* *Жолатпайды барса.* *Ұясында жүрген* *Балапаны қанша?* *Балапанын тауық* *Қызғанады жаман.* *Қанатымен жауып,* *Санатпайды маған.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, тауық деген не? Аң ба, құс па немесе жәндік пе?* ***Балалар:*** *құс* *Ал қандай құс? Үй құсы. Тағы да қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар, айтыңдаршы, үй құстары не жегенді ұнатады? Ал, тауығымызды тамақтандырайық, ол көптен бері отырып, аш болған шығар.* ***Дид ойын: «Дәндерді ажырат»*** ***Шарты:*** *Саусақ моторикасын дамыту мақсатында қалташалардағы дәндерді ажырата білу. Тауыққа тары дәнін тауып беру. Арпа, күріш, тары, фасоль дәндері)*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Ой дамыту.*** *Үй құстары туралы әңгімелесу* *- Құс қорасынан нені көріп тұрсыңдар?.* *-Оларды бір сөзбен атаңыз. (Құстар).* *-Бұл қандай құстар? (Бұл үй құстары). Неліктен олар үй деп аталады? (Өйткені олар адаммен бірге тұрады, адамдар оларды баяғыда қолға үйреткен, қазір оларға қамқорлық жасайды, тамақтандырады, емдейді).* *- Құс қай жерде мекендейді? (Құс ауласында, құс қорасында).* *- Үй құстары тағы қай жерде өмір сүре алады? (Құс фабрикасында). Құс бағумен айналысатын адамды қалай атайды? (Құс шаруашылығы, құс қорасы)* ***Ой қозғау.*** *- Тауық тұқымдасының барлық мүшелерін ата.* *- Суретке қарап, әтештің тауықтан айырмашылығы неде, олар несімен ұқсас екенін айт? (Тауық пен әтештің денесі қауырсынмен*

	-Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай? тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар -Неліктен құстың тұмсығы бар? Құсқа қанат не үшін қажет? **Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?** **Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік** **Тәжірибе №1** Құс қауырсындарын зерттеу: «Құстардың қауырсындары қалай орналасады» Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен) Жеңіл ме, ауыр ма? -Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды. **Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр.** Тасқа, сосын қауырсынға үрле. Не көріп тұрсыз? Тас қозғалмайды , ал қауырсын ұшып кетті.. Неліктен? Қауырсын жеңіл. Ал оны не жеңілдетеді? **Тәжірибе №2** - Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз? Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады Қауырсын бос, сондықтан жеңіл. Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды,	масалар, жарқанаттар ұшады.) Жұмыртқа салатын жануарлар мен жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (жоқ. Құстардан басқа барлық жәндіктер, құрттар, тасбақалар, жыландар жұмыртқа салады) Тұмсығы бар жануарларды құс деп атауға бола ма? (Жоқ, кейбір жануарлардың да тұмсығы болады, мысалы, платипус). Сонымен, құстарда басқа жануарларда жоқ не бар? Балалар біраз ойланып, өз бетінше аталған жануар түрлерінің қауырсындары жоқ деген қорытындыға келеді. - Дұрыс. Өйткені, Құстардың екінші аты бар: қауырсындылар. Құстардан басқа ештеңеде қауырсындар жоқ. Бұл оларды басқа жануарлар мен жәндіктерден ерекшелендіреді. Қауырсындар **Бірақ қай қауырсын қызықты, қайсысы әртүрлі, мен оларды зертханамызда зерттеуді ұсынамын.** **Негізгі бөлім.** **№1 тәжірибе.** **Қауырсынды лақтыру.** Сіз не көріп тұрсыз? Қауырсынды лақтырғанда не байқадыңыз? Қауырсын баяу құлайды, ақырын айналады. Өйткені	«қоректендіргішке» тығып қойған шығар? **Қарайық** Астық науасынан балалар суреттердің бөліктерін тауып, құрастыру. **Ой қозғау.** Балалар, суреттерде нелер бар? Балалар: Әтеш пен балапан, бірақ тауық жоқ. Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, науаның астында тағы бір конверт жатыр, көрейік ішінде не бар? **Тапсырма:** Жұмбақтарды шешіп, жауабын табыңдар. Орақ құйрық, тарақ бас, Көп үйқыны жаратпас. **(Әтеш)** Кеудесі қайқаңдап, Жүреді балпаңдап. **(Қаз)** Қық-қық етеді, Кезіп жүріп көшені. Жата қалса орнына, Ақ доп тастап кетеді. **(Тауық)** **Шығармашылық жұмыс** **Балаларды топқа бөлу** **1-топ:** Дайын әтеш суретін мақта таяқшасымен бояу **2-топ:** Дайын қаз суретін тіс щеткасымен бояу **3-топ:** Тауық суретін трафареттен губка арқылы бояу. **Тәрбиеші:** Жұмбақтарды таптық, енді қайда	**Тәрбиеші.** Балалар, қалай ойлайсыңдар, тауық неге жұмыртқаның үстінде отырады? Тауық – құс, ал барлық құстар жұмыртқадан пайда болады Бірақ кез келген жұмыртқадан емес, бұл белгілі бір шарттарды, жылуды қажет етеді. Біздің тауық жұмыртқаны инкубациялайды, оларға жылу береді, кейін ол балапан шығарады. Тауық балалары қалай аталады? **Шөже.** **Ой дамыту** Балалар, тауық жұмыртқасымен жақынырақ танысып, оның таңғажайып қасиеттері туралы білгіңіз келе ме? **Шығармашылық бұрыш.** **Балаларды топқа бөлу.** **1- Топ:** Тауықпен әтешті құрастыру **2-топ:** Балапандарды туықтың қасына жапсыру **3-топ:** Тауықтарға мақта таяқшасымен жем салу **4-топ:** Ермексаздан жұмыртқа мүсіндеу. Міне біз толық жұмысты бітірдік, енді жұмысымызды ары қарай жалғастырамыз. Біз тауықтың басып жатқан жұмыртқаларына қол тигізе алмаймыз, әйтпесе балапандар	жабылған, қанаттары, құйрығы, екі аяғы, басы тарақ және тұмсығы бар. Бірақ әтештің құйрығы үлкенірек және әдемірек, ол тауықтан гөрі керемет. ; оның тарағы тауыққа қарағанда үлкенірек және жарқыраған Әтештің табанында шұңқырлары бар) - Әтеш дауысы қалай не істейді? (Әтеш шақырады: "коо-ка-ре-ку.") Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.») - Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.) **Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру»** **Дид ойын: «Кім тапқыр»** Жұмбақты шешу: *Айдыннан шалқыған* *Телпек көрдім қалқыған.* *(Үйрек)* - Үйрек тұқымдасының барлық мүшелерін ата. Үйректер қалай қозғалады? Олар не істей алады? (Үйректер

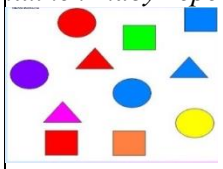
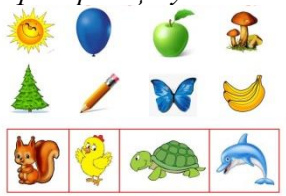
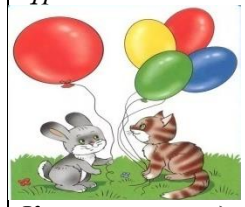
	бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді. ***Тәжірибе №3*** *Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық.* *Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар.* *Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады. Сіз қауырсындарын тұмсығымен тазартатын құсты көрдіңіз бе?* *Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады.* *Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша* *Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек?* *Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі.* ***Қорытынды:*** *Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл атқарады. Біріншіден,*	*ол өте жеңіл* ***Тәжірибе №2*** ***Қауырсынның іші неге бос?*** *Қауырсынның шетін кесіңіз - біз бос орынды көреміз, сіз түсті сымды салып, бос орынды тексеруіңізге болады.* *Қауырсын жеңіл, таяқшасы бос, іші қуыс.* ***Тәжірибе № 3.*** *Қауырсындар қайда орналасады?* *Қауырсынды тер, сен не сезесің? Ауа* *- Құс қанаттарын қаққанда, қауырсын жүндерін шешпей серпімді түрде серіппелі болады. Бұл қауырсындарды ұшу қауырсындары деп атайды.* *Микроскоппен қауырсындарды қарастырайық.* *- Көрдіңіз бе, микроскоптың астында біз таңғаларлық көрініс табамыз.* *Қауырсын бейнеленген суретті микроскоппен көрсету* *Бәрімізге белгілі, қауырсынның ортасында шыбық бар. Осы шыбықтың*	*барамыз?* *Сәл тынығып алайық* ***Сергіту сәті. Музыкамен «Шөжелерім»*** ***Тәрбиеші:*** *Біз демалдық, тауықты іздеуді жалғастыратын кез келді, бірақ қайда барамыз? Бәлкім қаршыға оны ұясына тығып қойған шығар? Ол ұясын қайда салады? Ағашта* *Олар ұя іздеп табады, ұяда тауықты тығып қойған.* ***Тәрбиеші:*** *Міне, балалар, тауықты таптық. Оны әжеге қайтарайық.* *Әжеге тауықты алып беру.* ***Әже балаларға рақмет айтады.*** ***Ой дамыту.*** *Әже тауықты неге жақсы көрді, неге іздеді?* *-Үй құстарының қандай пайдасы бар? (Ет пен жұмыртқа береді)* *-Оларға қалай қамқорлық жасауға болады? (Оларды тамақтандырады және суарады)* *Әженің тауығына дән жасап берейік* ***Дид ойын: «Тауыққа дән»*** ***Шарты:*** *Сары ермексаздан дән жасау.* ***Тақпақ*** *Үйімізде тауық көп.*	*шықпайды.* ***Тауықтың балапаны*** ***Ертай Ашықбаев*** ***Бұл балапан қандай мықты,*** ***Жұмыртқаны жарып шықты.*** ***Шыға салып ерінбеді,*** ***Жемін өзі теріп жеді.*** *Бірақ бізде тауықтар шықпайтын басқа тауық жұмыртқалары бар, бірақ біз олармен нақты ғалымдар сияқты әртүрлі эксперименттер жасай аламыз. Ол үшін арнайы форманы киіп, зертханаға баруымыз керек.* ***Балалар алжапқыш киеді,*** ***Педагог*** *қоржынынан тауық жұмыртқаларын таратады.* ***№1 тәжірибе*** ***«Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»*** *Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай?* *-жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша).* *-жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па?* *Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз. Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме?* ***Тәжірибе №2*** ***«Шикі жұмыртқаның құрамы»***	*жүре алады, жүзе алады, сүңгиді, ұша алады.) Үйректердің ұшуына не көмектеседі. Үйректердің дене бөлігін атаңыз. (Қанат үйректерге ұшуға көмектеседі.) Ал үйректердің жүзуіне не көмектеседі? (Үйректер жүзуге көмектесу үшін табандарын пайдаланады: олардың саусақтарын байланыстыратын арнайы жүзу қабықшалары бар, соның арқасында үйректер суды табандарымен қайтарады, кішкентай ескектермен ескек есу сияқты).* ***Тәжірибе алаңы*** *қолыңызды жайылған саусақтарыңызбен су ыдысына салып, қолыңызды суға батырыңыз. Содан кейін дәл солай жасаңыз, бірақ саусақтарыңызды қолыңызбен басыңыз. Қандай жағдайда қол суды күштірек қайтарады? Саусақтарыңызды*

	мамықтар мен қауырсындар жылуды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды. Екіншіден, қауырсын құстарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылуды жоғалтпайды. *Қазір терезеге қарасақ, қандай құстарды көреміз?* *Қыстайтын құстарды* ***Дид ойын: «Қыстайтын құстармен пен қоныс аударушылар»*** *Шарты: Қыс және көктем ағаштарының орналасуы: Ойында педагог әдейі қате жібереді. Балалар қатені байқап, оны дәлелдеу керек.* ***Балаларды 2-топқа бөлу.*** ***1-топ: Қысқы ағаштарды құрастыру*** ***2-топ: Көктем ағаштарын құрастыру.*** *Сендердің үстелдеріңде құстардың суреттері бар. Біреуін алып, құстың атын есте сақтаңыз.* ***Ойланып, оның қай ағашқа ұшып, қонатынын тауып жапсыр.*** *(балалар тапсырманы орындайды).* *Жұмысты тексеру:* *Жапырақтары бар көктемгі ағашты көрейік.* *Үстінде қандай құстар отырады? (көшіп-қон)* *Қазір қоныс аударатын құстар қайда? Неге біз оларды қысқы серуенде көрмейміз?* *-Олар неге кетіп қалды?*	*әр бүйірінен көптеген ұсақ жүндер шығады. Әртүрлі жұмсақтық пен өлшемдегі жүндерді көруге болады. Сонымен қатар микроскоппен ғана көруге болатын көптеген кішкентай, кішкентай мамықтар бекітілген. Бұл таяқшалар ілмектер арқылы бір-бірімен байланысқан. Ілмектер оңай қосылады, қауырсынның бетін бекітеді, ал егер олар ілмексіз болса, онда құс оларды тұмсығымен байланыстырады. Микроскоппен қауырсындарды қайта қарау, суретте көргендерін микроскоптағы суретпен салыстыру.* *Бір кездері өте мұқият адамдар мұны көріп, найзағай ойлап тапты.* ***Тәжірибе №4*** ***Шыбын қауырсынымен салыстыру.*** *Тағы қандай қауырсындар бар?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері байланыспаған, таяқшасы жіңішке* *Қауырсынды салыстыру* *Мамық қауырсынды шыбын қауырсынына салып, көлемі бойынша салыстырамыз. Қайсысы артық?* *Содан кейін біз қолдың бойымен мамық қауырсынды жүргіземіз - жұмсақ.* *-Қалай ойлайсыңдар, құсқа*	*Үйрек, Қаз да жетеді. Жұмыртқа олар тауып көп,* *Бізді қарық етеді.* *Бәрін жинап аламыз,* *Аралап шөп, қораны.* *Ыдысқа әкеп саламыз,* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, әже сендерден тағы да көмектесулеріңді сұрайды. Ол жұмыртқаны қайнатып, бір себетке, шикі жұмыртқаны екіншісіне салды, бірақ себеттерді ұмытып қалды.* ***Ой қозғау.*** ***Біз Тәжірибе арқылы қайнатылған және шикі жұмыртқаның қай жерде екенін анықтайық.*** ***Тәжірибе*** *Жұмыртқаны айналдыру керек, егер ол пңскен болса айналады, ал егер ол шикі болса, онда ол айналмайды.* ***Сөздік жұмыс: айналады, сарыуыз, ақуыз.*** *-Балалар тәжірибе жасап, пісірілген жұмыртқаны тауып, әжесінің себетіне салады.* ***Тәрбиеші:*** *Ал, балалар, біз әжеге көмектестік пе? (Иә). Ал енді біздің балабақшаға қайтатын кез келді.* *Поездағы орындарыңа отырыңдар* ***Поездың аудио дыбысы.*** ***Балабақшаға келу.*** ***Нәтиже.*** *Балалар, біз*	*Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды. Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай? Оны сындырып көрейік.* *Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бірақ мен таңғажайып қасиеттері туралы айтып беруге беремін. Ол үшін бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық боламын.* *Сергіту сәті (денешын) «Менің балапандарым» (музыкалық сүйемелдеумен)* ***№3 тәжірибе*** ***«Шикі немесе қайнатылған жұмыртқа»*** *Тәрбиеші: Балалар, менің тарелгіме қараңдаршы жұмыртқа жатыр. Нешеу? (екі) Бір жұмыртқа шикі, екіншісі қайнатылған. Айтыңызшы, олар қалай ұқсас? Және олар қалай ерекшеленеді? Сыртқы*	*түйгенде қолыңызды қандай құстың табанына ұқсаттыңыз?* *- Енді үйректердің табанында неліктен қабықша бар екенін түсіндің бе?* *- Тағы қандай құстардың жүзетін қабықшалары бар? (Қаздарда.)* *Суда жүзе алатын құс, ол қандай құс? (Бұл суда жүзетін құс)* *-Үйректер қалай қоректенеді, қандай тамақпен қоректенеді? (Үйректер неше түрлі азықпен қоректенеді: астық, шөп, құрт, ұлулар, жәндіктер; сүңгіп жүргенде олар судан әр түрлі қорек алады .Бұлар қоректі құстар.) Тауықтар, қаздар, күркетауықтар да қоректілер.* ***Дид ойын:*** ***«Тауықтарды 5-ке дейін санау»*** *Құйрығы – желпілдек, тұмсық – ілмектей, Бұл құсты күркетауық деп атайды.* *Ол өрескел, күшті, маңызды,* *Онымен бәрі бірдей дос бола бермейді.* ***- Күркетауық қалай суреттелген?*** *Күркетауықтың сыртқы түрін*

	Ал енді қысқы ағашта отырған. құстарды қарастырайық Оның үстінде қандай құстар бар? ***Тәрбиеші:*** *Неліктен қыстайтын құстар қоныс аударатын құстар сияқты бізден жылы жаққа ұшып кетпеді? (балалардың жауаптарын тыңдау) Қыстайтын құстар жидектермен, тұқымдармен, шишкалармен қоректенеді, тіпті қыста қорек таба алады. Сондықтан олар қыста бізбен бірге қалады!* *Жарайсыңдар! Қысқы құстарды жақсы білесіңдер.* ***Ой қозғау.*** *Қыста құстардың өмірі туралы көбірек білу үшін мен олар туралы фильм көруді ұсынамын.* *Қандай құстар туралы фильм көрдіңдер?* *Фильмде көрген құстарды ата.* *Қыста құстар қалай өмір сүреді? (таңертеңнен кешке дейін қыстайтын құстар бір маңызды іспен айналысады). Қалай ойлайсыңдар, немен айналысады?* *Балалар - (Олар тамақ іздейді) Иә, қыста құстардың негізгі әрекеті қорек іздеу болып*	*неге мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Денесінде, басында, қанаттарында, табанында орналасқан* *Дид ойын: «Қай қауырсын жеңіл» Алақанға салып, қауырсынды үрлеу. Балалар үрлейді - қайсысы алысырақ ұшады - мамық па, қауырсынба ?* ***Қортынды: Мамық үлпілдеп тез ұшады.*** ***Ой қозғау.*** *Суда жүзетін құстардың қауырсындары неге суланбайды деп ойлайсыңдар?* *Өйткені, олардың арнайы май безі бар және құстардың өздері тұмсығымен қауырсындарды майлайды.* ***Эксперимент жасау.*** ***Тәжірибе № 5*** *-Сенде шыбын қауырсыны бар, үстіне су құй. Құстардың қауырсындарына осылайша су ағызады. Сондықтан қауырсындар суланбайды!* ***Біз бүгін зертханада не білдік?*** *- Құс қауырсындарының қалай орналасатыны және олардың мақсаты туралы білдік. Біздің зертханада қауырсындарды зерттей отырып, біз қорытынды жасай аламыз - құстарға қауырсын не үшін қажет?*	*балабақшаға қайтып келдік, саяхаттан қандай жаңа және қызықты нәрселерді білдіңіз?* ***Тауықтың балапаны*** ***Ертай Ашықбаев*** *Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты. Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді. Қондырып ап алақанға, Жем беремін балапанға.* ***Балаларды мадақтау.***	*белгілері бойынша пісірілген жұмыртқаны шикіден ажырату мүмкін емес екен. Қалай анықтауға болады деп ойлайсыңдар?* ***Тәрбиеші.*** *Балалар, тыңдаңдар, есте сақтаңдар! Жұмыртқа қайнатылған кезде, ол жақсы айналады, өйткені жұмыртқаның барлық мазмұны пісірілген және қатты күйде. Жұмыртқаны қайнатпаған кезде, ол айналдырмайды, өйткені жұмыртқаның мазмұны сұйық күйде болады және жұмыртқаны босатуға мүмкіндік бермейді. Тексерейік? Мен жұмыртқаны табаққа айналдырамын, ал сендер оның піскен, піспегенін екенін айтасыңдар. Тәрбиеші: тәрелкедегі жұмыртқаларды бір-бірден бұрады. Балалар өз болжамдарын айтады.* ***Тәрбиеші.*** *Дұрыс істегенімізді тексерейік. пісірілген жұмыртқаны алып, оны тазарту. Тазалау кезінде жұмыртқаның қабығы қалай ашылады . Ашу оңай болса қандай болады? (нәзік).* ***Қортынды.*** *Қайнатылған жұмыртқаның құрамы қандай? Қатты. Жұмыртқаның ішінде не бар? Белок, ортасында не бар? сарусы Сарысы қандай? (дөңгелек,*	*сипаттау. Күркетауықтың басы, денесі , аяғы, құйрығы, қанаттары қандай екенін айтыңыз.* *(Күркетауықтың басы кішкентай, қызыл терісімен жабылған, тұмсығы иілген, үлкен қызыл сақалды, күшті ұзын аяқтары бар (табан), қауырсыннан жасалған үлкен әдемі құйрық, күркетауық қанаттары үлкен желпуіш сияқты ашылады) Күркетауық ұшпайтын, суда жүзбейтін, әр жерден қоректенетін құс. шөпті, жапырақтарды, көк пиязды жақсы көреді, сонымен қатар бақша зиянкестерін жейді.* ***- Қаздар тұқымдасының барлық мүшелерін ата.*** *Қаздар қандай дыбыстар шығара алады? Олар не істеп жатыр? (Қаздар: ғұқ-ғұқ деп айқайлайды; олар: «ш-ш-ш» деп*

	табылады. Қыста күн қысқа, тез қараңғы болады, қараңғыда тамақ табылмайды. Сондықтан құстар күнмен бірге тұрып, күні бойы тамақ іздейді. ***Тақпақ айту*** *Жылы жаққа ұшпайтын,* *Біздің жақта қыстайтын,.* *Құстар жүрсе жуықта,* *Жем шашуды ұмытпа!* *-Естеріңде ме, хатта қар адам құстардың қыстан аман шығуына көмектесуімізді өтінді?* *Бұл үшін не істеуіміз керек?* ***Шығармашылық жұмыс.*** *Құстарға жемсауыт жасап беруіміз керек.* ***Үлгіні талдай отырып, жемсауыттың суретін салу.*** *Осындай жемсауытқа күн сайын жем салып отыруымыз керек. Қалада азық көп, сондықтан құстар бізге суықта, жылу мен тамаққа жақындайды. Адамдар құстардың аман қалуына көмектесу үшін тамақтандырады.* ***Дид ойын: «Құсқа жем беру»*** *Қауырсынды достарымызға дәм дайындайтын кез келді. Құстарға тәттілер жасау. Ермексаздың әр түрлі түстерінен құстарға тәттілер*	*Құстың ұшып кетуіне, ауада қалуына, ылғалдан қорғауға, жылытуға көмектеседі.* *- Құстар күнде қауырсындарына күтім жасайды, қауырсындарын мұқият тазартады, кірден тазартады.* ***Шығармашылық орталық*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдістер арқылы трафаретпен құс бейнесін салып, губкамен бояу.* ***2-топ:*** *Құстарға жемсауыт құрастыру* ***3- топ:*** *Құстарды жемсауытқа жапсыру.* ***4-топ:*** *Құстарға ермексаздан жем жасап, жемсауытқа салу.* ***Қорытынды:*** *Біз бүгін қауырсындарға көп тәжірибе жасадық. Құстар туралы көп мағлұмат алдық. Біз серуенде құс қоректендіргішінде кездесіп, бізбен бірге қыстап қалатын құстардың нені көбірек жегенді жақсы көретінін білеміз.*		*тұтас, сары).* *Тәрбиеші. Балалар, сендер нағыз ғалымдар сияқты көптеген эксперименттер жасадыңдар.*	*ысқырады.) Қалай ойлайсыңдар , қаз қай кезде ысқырады? (Ол ашуланғанда, қауіп төнген жағдайда өзіне немесе балапандарына қауіп төндіргенде.)* ***- Қаз тағы қалай қорғана алады?*** *Қаз аяқтарын қысып, қылмыскерді қанаттарымен ұрып-соғуы мүмкін. Басқа құстар, мысалы, әтеш немесе үйрек өзін қалай қорғайды? Әтеш айбат шегеді, үйрек шымшып алады.* ***«Қаз ашулы» психогимнастика*** *Қаз қалай қозғалады? (Қаз жүреді, жүгіреді, жүзеді.) Демек, қаз ... суда жүзетін құс. Қаздардың қандай пайдасы бар? Қаздар өте қоректік ет, жұмыртқа, май, мамық және қауырсын береді.* ***Шығармашылық бұрыш*** *Өз еркімен жұмыс.* ***4. Рефлексия*** ***-Бүгін не туралы әңгімелестік?*** ***- Ең көп есіңде не***

	жасау. *Педагог құстарға арналған тәттілерді кезең-кезеңімен дайындауды көрсетеді* *Тәрбиеші: Сонымен құстарға арналған тәттілер дайын.* *Біз құстарға тәттілерді беру үшін серуенге шығамыз. Олар біздің тәттілерден дәм татып, ұшып, басқа құстарға балабақшада қандай мейірімді балалар өсіп жатқанын айтып береді.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***				***қалды?***
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *Күз көрінісін бақылау*	***Картотека №19*** *Жаңбырды бақылау.*
Серуеннен оралу	*Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі,* *Сабынмен қол жуамыз,* *Таза болды мұнтаздай,* *Тағамға қол созамыз.* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***Ойын- жаттығу :*** *Ас ішер кезде,* *Сөйлемейміз, күлмейміз* *Астан басқа өзгені Ойламаймыз білмейміз.* ***Сиқырлы сөз: "Астарыңыз дәмді болсын!"***				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықты ояту .*** ***Үкіден хат келу.*** *Құрметті балалар мен күндіз ұша алмаймын, ал сендер түнде ұйқыда жатасыңдар, сондықтан хат жіберіп білімдеріңді тексергім келеді.* ***1- тапсырма:*** ***Дид ойын: «Барлығы нешеу?»*** *Тиінда неше саңырауқұлақ бар?* ***1*** *Кіріпде неше саңырауқұлақ бар?* *Сұрақ жауап: Қайсысы көп? Кірпінің саңырауқұлағымен тиіннің саңырауқұлағын қоссақ барлығы нешеу болады?* ***2-тапсырма:*** ***Қоянның қолында неше сәбіз бар?.*** *Барлығы неше сәбіз?* *Дұрыс 2 сәбіз* *Балаларды мадақтау.* ***3-тапсырма: «Сиқырлы пішіндер»*** *Пішіндерден әр түрлі*	***Дид ойын:*** ***«Пішіндерді ажырату»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерді сипаттау, салыстыру, үшбұрыш пішінді, басқада пішіндердің ішінен табу керек.* ***Дид ойын: «Алмаларды санаймыз»*** *- Алма қандай пішінге ұқсайды?* *- Тақтада қанша алма бар?* *Бір алма бар.* *(Осыдан кейін тағы бір алманың суретін алып, бір алманы қоссақ қанша алма болады?* *- Балалар, бір алмаға және бір алма қостық. Содан неше алма шықты.*	***Логикалық тапсырмалар орындау.*** ***1.****Торғайларды санайық* *Ағашта 2 торғай қонып тұр еді,* *Ала мысықты көріп* *1 торғай ұшып кетті* *Ағашта қанша торғай қалды?* ***2 .****Мирастың өзінде 1 алма болды,* *әжесі оған базардан 1 алма сатып әперді* *Мираста қанша алма болды?* ***3.****Кірпі орманда өзіне 2 саңырауқұлақты теріп алды.* *1 саңырауқұлақты тиінге сыйлайды* *Кірпіде қанша саңырауқұлақ қалды?* ***4.****Адамда неше көз бар?(2)*	***Дид ойын: « Биік ,аласа»*** *Шарты: Қай ағаш биік , ал ағаш аласа?* ***Дид ойын: «Заттарды түсімен топтастыр»*** *Шарты: Сызық арқылы түстерді қосу.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар»*** *Мақсаты:* *Балалар жүру мен жүгіру және секіруге дағдыланады* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар әр түрлі бағытта және әртүрлі секірудің түрлерін үйренеді.*	***Дид ойын: «Не артық»*** ***Суретпен жұмыс:*** *-Ненің суретін көріп тұрмыз?* *-Қоянның қолында неше шар?* *-Мысықтың қолында неше шар бар?* *-Шардың түстері қандай?* *-Шардың пішіндері қандай?* ***Логикалық есептер*** *- Дүкеннен анам 2 доп алып келді, оның біреуін ініме бердім. менде неше доп қалды? (1)* *- Қоянда неше құлақ бар?(қоянның суретін көрсету)* *- Қолда қанша саусақ бар?* ***Бәріміз біргеміз.*** *Оңға бір қадам, солға бір қадам* *Шапалақ ұрамыз.* *Алға бір қадам, артқа бір қадам* *Шапалақ ұрамыз.*

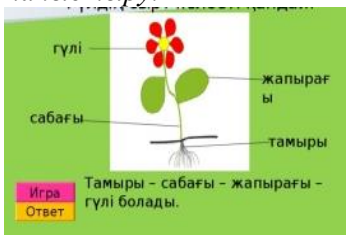
	құрастыру жұмысын жасаңдар				
Балалармен жеке жұмыс	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.*	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	***АҚТ технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балаларға тазалық туралы үйрету.* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.*	***Отан туралы мақал-мәтелдер.*** *Отан — елдің анасы* *Ел - ердің анасы* *Туған жердей жерболмас,* *Туғанелдей елболмас.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *Күз көрінісін бақылау*	***Картотека №19*** *Жаңбырды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

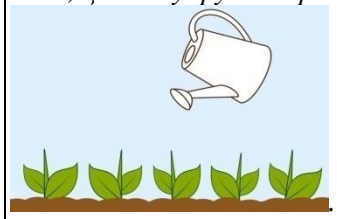
Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 25.11 – 29.11.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 25.11.24ж.	Сейсенбі 26.11.24ж.	Сәрсенбі 27.11.24ж.	Бейсенбі 28.11.24ж.	Жұма 29.11.24ж.
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12*** ***«Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19*** ***«Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	*Армысың, шапағатты,* *Күн ана* *Армысың қайырымды,* *Аспан ана* *Армысың мейірімді,* *Жер ана* *Армысың менің достарым.*	*Бақшамызға барғанда* *Жолыққан бар жандарға.* *Ертемен ақ пейілмен,* *«Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым* *Арайлап атқан күнге.*	*«Арайлап таң атты»* *Арайлап таң атты,* *Күн шуағын шашты.* *Сәлем күн, сәлем жер* *Сәлем достар* *Бәріміз бірге болайық.*
Білім беру	***Қызығушылықты ояту***	***Табиғат бұрышына саяхат***	***Қызығушылықты ояту.***	***Қызығушылықты ояту.***	***Ой қозғау***

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Дид ойын: "Гүлдерді түстеріне қарай ажырат"*** ***Шарты:*** *Тақтадағы гүлдердің сыңарын стол үстінен тауып қасына жапсыру. .* *Гүлдің құрлысымен таныстыру.* ***Дид ойын: «Гүлдерді топта»*** *Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну.* ***Сергіту сәті:*** *Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді)* *Су құямын гүлге(қолмен су құяды)* *Гүл күткенді біледі(тербеледі)* *Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды)* *Күнде гүлін ашады* *Жұпарын маған шашады(қолын желпейді)* ***Тәжірибелік алаң*** ***Тәжірибе №1*** ***Сумен және сусыз*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті*	***Табиғат бұрышына саяхат*** ***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45 (м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Бөлме өсімдіктерін қарау.*** *- Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді. Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады.* *Гүлдердің түсіне, жапырақтарының пішініне назар аударылады. Герань жапырақтары бұзылып, иіс сезінуі мүмкін, содан кейін өсімдіктің осылай қорғалғанын түсіндірді.* ***Дид ойын: «Горшоктегі гүл» дизайны*** *- Геометриялық фигураларды орындарына қойып, құмырадағы гүлді құрастыру* ***«Гүлдерді ретке келтір» дидактикалық жаттығуы*** *- Әр қазанға сан жазылады. Гүлдерді әр құмырада қанша гүл гүлдейтіндей етіп*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** *Балалар, біз бүгін таңғажайып, сиқырлы бөлме гүлдерінің еліне – Мақтаныш еліне саяхатқа шығамыз. Біз оған жету үшін: гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бұл сұраққа бөлме гүлдер елінің ханшайымының бізге жіберген анықтамалық карталары көмектеседі. Өзіңе бір карта алып жауап беру.* *Карточкідегі суретте не дейді, гүлдердің өсуі үшін не қажет?* *Бала: Менің суреттерімде тамшылар бар - бұл гүлдер кеуіп қалмас үшін су қажет дегенді білдіреді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, жарайсыңдар.* *Руслан, сурет саған не дейді?* *Руслан: Суретте өсімдіктердің өсуі үшін жер қажет екендігі айтылған. Жарайсыңдар. Келесі сенің суретің не дейді?* *Суретте гүлдерге тыныс алу үшін ауа керек, ал гүл жапырақтар арқылы тыныс алады.* *Иә, дұрыс, барлық өсімдіктер жапырақтар арқылы тыныс алады. Келесі сурет: гүлдердің өсуі үшін тағы не қажет, сіздің картаңыз не ұсынады? Менің картам гүлдердің өсуі үшін күн сәулесі қажет*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Ертегілер еліне саяхат. Аудио дыбыс, ертегілер әні.*** ***Сұрақ- жауап.*** *Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар? Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған.* *С. Оспановтың* ***«Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық*** ***АҚТ технолгиясымен.*** *Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош иісі ауылды алып кетеді. Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Хан қандай әмір берді?* *-Тек не өссін деді?* *-Неліктен бидайды таңдады?* *Адамдар гүлдердің бәрін тапап, жұла бастайды.*	***Ой қозғау*** ***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** *Мнемокесте арқылы гүлдердің өсу жолдарын таныстыру.* ***Практикалық әрекет:*** *Гүл отырғызу.* *Гүл отырғызу үшін ең әуелі бізге ыдыс қажет. Ыдысты алып, ішіне жай даладағы топырақ емес, құнарлы топырақ саламыз, жақсы өсу үшін. Содан соң, топырақ ортасына құдықша жасап, гүл өсіндісін отырғызамыз (тамырын көрсету). Енді, осы гүлімізді табиғат бұрышына қояйық. Балаларға сұрақ: Балалар, гүл отырғызып, тек осылай қоямыз ба екен? Дұрыс,су құйып, күтіп,баптап тұру қажет екен.* ***Сергіту сәті.*** *Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам, Қанатты бір қағып, Гүлдей болып жайқалам.* ***Ой қозғау.*** ***Күту ережелері: Әр бала көрсету.*** ***Дид ойын: «Гүлдерді***

	сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей өсімдік (бальзам), су.* ***Тәжірибе барысы:*** *Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)?* *Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз.* ***Қорытындылаймыз*** *Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.* ***Тәжірибе №2*** ***Көп - аз*** ***Мақсаты:*** *буланған сұйықтық мөлшерінің жапырақтардың мөлшеріне тәуелділігін ашу.* ***Құрал-жабдықтар:*** *үш өсімдік: біреуі үлкен жапырақты, екіншісі қарапайым жапырақты, үшіншісі кактусты; целлофан пакеттер, жіптер.* ***Тәжірибе:*** *Неліктен үлкен жапырақтары бар өсімдіктерді кішкентайларға қарағанда жиі суару керек?*	*орналастырыңыз. «1» саны бар құмырада неше гүл гүлдейді? Бір гүл. Ал «2» және «3» сандары бар қазанда?* ***Ой қозғау.*** *Ыдыс қандай геометриялық пішіндерден тұрады? Шаршыдан. Неше шаршы? Бір. Гүл қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Шеңбер және сопақшалар. Қанша шеңбер? Бір шеңбер. Қанша сопақша? Үш сопақша. Сабақ қандай геометриялық пішіннен жасалған? Тіктөртбұрышта Неше тіктөртбұрыш? Бір тіктөртбұрыш. Жапырақтар қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Үшбұрыштардан. Неше үшбұрыш? Екі үшбұрыш.* ***Дидактикалық ойын «Жапырақ қай өсімдіктен?»*** *- Мына жапырақтар мен өсімдіктерге қарап, әр жапырақ қай өсімдіктен түскенін анықтап көр.* 	*екенін айтады. дұрыс!* *Ал келесі карта не дейді? Менің карточкамда гүлдердің өсуі үшін жылу керек екендігі айтылған. Дұрыс, жарайсыңдар, олардың өсуіне жылулық та керек.* *Алмына суретінде не бейнеленген?* *Бұл суретте гүл құмыра бар - онда бөлме гүлдері өседі. Ал мына карточкіде не дейді? Менің картам гүлдердің өсуі үшін біздің сүйіспеншілігімізді қажет ететінін айтады. (карталарды жинау)* *Дұрыс, жарайсыңдар. Гүлдің жақсы өсуі үшін жер, су, ауа, күн сәулесі, жылу, құмыра және күтім қажет екенін сіз бен біз еске түсірдік.* ***Енді Мақтаныш еліне баруға дайынбыз. Бірақ біз гүлге айналуымыз керек.*** ***Дид ойын: «Гүл құрастыр»*** *Құрастырған гүлге ұқсас масканы киіп алу.* *Солға, оңға бұрылып, гүлге айналады.* *Тәрбиеші: Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық, жолға шығамыз.* *Біз жолдармен жүреміз, жолдармен жүреміз.* *Біз бәріміз өте ақылды, сүйкімді, әдеміміз.* *Біз өте татумыз гүлдер еліне келеміз.* *Тәрбиеші: Балалар, міне біз*	*Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ.* *Сұрақ-жауап* *Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен?* *Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді.* ***Ой қозғау.*** *-Балды неден аламыз?* *-Ара балды қайдан жинайды?* *Балды не үшін ідеді?* *Бүр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді.* *Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады.* *Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты.* ***Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,*** ***Гүл десе ел күлімдейді.*** ***Сансыз гүлден шырын жинап,*** ***Бал аралар гүілдейді.*** ***Гүлді әрқашан ел іздейді –*** ***деп жырға қосыпты.*** ***Сұрақ:*** *Хан ауруынан қалай*	***күтеміз»*** *Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады.* *Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды.* ***Дид ойын: «Сынған қазан»*** *- Бөлшектерді жинап, орындарына қою.* *Фрагменттер қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды?* ***Дидактикалық ойын «Су құйғышты ал»*** *- Әрбір өсімдік үшін дұрыс суару ыдысын таңдаңыз.* *Қарындашпен сурет салу* ***Дид ойын: «Біз суарғыштан құйамыз»*** *- Су құятын ыдысқа суды салу.* *- су құйғыштың ішіндегі бетін көк түсті қарындашпен бояу.* *Ал енді су құйғыштан судың қалай ағып жатқанын суарғыштың*

	Жапырақтары әртүрлі үш өсімдікті таңдаңыз. Эксперимент жасайық. Жапырақтарға сөмкелерді салыңыз, бекітіңіз, күн ішінде өзгерістерді қадағалаңыз; буланатын сұйықтық мөлшерін салыстырыңыз. Қорытынды жасаңыз (жапырақтар неғұрлым үлкен болса, соғұрлым олар ылғалды буландырады және жиі суару керек). ***Шығармашылық бұрыш*** ***Дидактикалық ойын «Гүл құмыраларына арналған табақшаларды ал»*** *- Әр кастрюльге бірдей түсті табақшаны таңдап бояу..* ***Дид ойын: «Бөлме гүлі гүлдеді» барельефті модельдеу*** *- Мына бөлме өсімдігінің гүлдейтін уақыты келді. Оған пластилинді және осы гүлдерді жіптен пайдаланып өзіміз гүл жасайық. Пластилиннен шарларды жайып, бөлме гүлімен суретке басып, пластилиннің үстіне гүл қойып, алақанмен басыңыз. Гүлді алып тастап, не болғанын көріңіз. Осы бөлме гүліне осылайша көбірек гүлдер жасау.* ***«Терезедегі гүл» қолданбасы*** *- Терезе алдына құмыраны, жапырақтарды, гүлді құрастырып қою.*	***Дид ойын:«Әдемі Кливия»*** *бояулармен сурет салу* *Кливияның ұзын жіңішке жапырақтары бар. Дәстүрден тыс әдіс арқылы жасыл бояумен щеткамен өсімдікке осындай жапырақтарды салыңыз.* ***Сергіту сәті*** *Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер,* *Қызыл гүлдер, көк гүлдер.* *Өсе берші нұрланып,* *Өсе берші ырғалып.* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе №1*** ***Ыстық пен суықта не болады?*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау.* ***Құрал-жабдықтар:*** *қысқы немесе көктемгі ағаш бұтақтары, топырақтың бір бөлігі бар тамырсабақтар, топырақтың бір бөлігімен гүлзардан гүлдер (күзде); өсімдіктердің жылуға тәуелділігінің моделі.* ***Эксперимент барысы:*** *Неліктен көшедегі бұтақтарда жапырақтар жоқ? (Сыртта суық, ағаштар «ұйықтап жатыр»)* *Бөлмеге бұтақтарды әкелу.* *Бүршіктердің өзгеруін*	*гүлдер еліне келдік. Қараңдаршы қандай тамаша шалғын. Гүлдер, отырыңыз. (Балалар еңкейеді)* *Қып-қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын ашады (саусақтарды тегіс ашу* *Жел аздап дем алады, жапырақшалар тербеледі (алдыңда қол бұлғау)* *Біздің қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын жауып тұрады.(саусақтарды қысу)* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар менің гүлдерім, сендер өте әдемісіңдер. Гүлге жақындайық! Бұл гүлдің қалай аталатынын білесіз бе?* ***Балалар: фикус.*** *Фикус ағашқа ұқсайды. Оның діңі және үлкен тығыз жапырақтары бар. Және олардың түсі қандай? маған фикустың діңі қайда екенін көрсетші, жарайсың. жапырақтарды көрсет. Жақсы. Енді фикус жапырақтарын ұстаңыз, бірақ жапырақтары өте нәзік екенін ұмытпаңыз, оларға зақым келтірмеу үшін мұқият болу керек (балалар жапырақты ұстайды). Фикус жапырақтары тегіс және жылтыр. Фикустың тыныс алуы үшін жапырақтарды сүрту керек. Ал бүгін біз фикус жапырақтарын дымқыл шүберекпен сүртуді үйренеміз. Мен оң қолымдағы*	*жазылды? Ол балды қайдан тапты? Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді?* ***Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»*** ***Балаларды ара және гүл тобына бөлу.*** *Гүл тобы ермексаздан гүл мүсіндеу.* *Ара тобы арларды қию, қиылған араны гүлге жапсыру.* ***Дид ойын: «Бал салынған банкі»*** ***Шарты:*** *Трафареттің көмегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу.* ***Дид ойын: «Гүлді алқап»*** ***Шарты:*** *Гүлді алқап құрастыру* *Балаларды мадақтау.*	*шүмегінен түзу сызықтар арқылы сызу..* ***Ой қозғау.*** *-Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз?* *-Гүлдер әдемі өсу үшін не керек?* *-Қандай күтім жасауымыз керек?* *-Шаңбасқан гүл қандай болады?* *-Гүлдер неде өсіп тұр?* *-Неліктен жасыл,өз қалпын сақтап тұр?* *-Кімдер күтім жасайды?* *-Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар?* *Балаларды мадақтау.*

	  Гүл ***Болат Үсенбаев*** *Көркі болған үйімнің,* *Гүлді көрсем сүйіндім.* *Қызыл, аппақ гүлдерім* *Күнменен мың құбылдың.* *Балаларды мадақтау.*	*(бүршіктердің ұлғаюын, жарылуын), жапырақтардың пайда болуын, олардың өсуін байқаймыз, оларды көшедегі бұтақтармен (жапырақсыз бұтақтар) салыстырамыз,* ***Қорытынды:*** *Өсімдіктердің өмір сүруі және өсуі үшін жылу қажет.* ***Дид ойын: «Әдемі құмырадағы гүл»*** *Түрлі-түсті шеңберлерге, ермексаздан орналастыру.* ***Дид ойын:*** ***«Біз гүл отырғыздық»*** *- Алдымен горшокты дайындау, Енді гаршокты жермен толтырамыз (клей жағып жарманы себу)* *Гүлді горшокқа жапсырамыз - гүл отырғыздық.. Енді суару керек. Суару ыдыстарын алып, қалай суаруды көрсету* *Судан басқа, өсімдікке күн қажет. Күнді горшоктың үстіне жапсыру.Сонымен гүлдер өсті.*	*дымқыл шүберекті аламын,сол қолыммен фикус жапырағын төменнен мұқият ұстап тұрамын және оны зақымдамау үшін оны шүберекпен сүртемін. Міне, таза жапырақ Ал енді суаруымыз керек. Мен суарғыштың ұшын кастрөлдің шетіне қойып, оны суарамын. Суды мұқият аздап құю керек.* *Олар неге сонша таза болды?* *Өйткені біз оларды жудық.Тәрбиеші: Иә, біз бүгін гүлдерді күтіп, суарып, жудық.* ***Дид ойын: «Фикус гүлі»*** ***Бұл жерде қандай гүлмен таныстық, гүл ханшайымы білсін Фикус гүлін жапсырып кетейік.*** ***Тәжірибе алаңы.*** *Біз енді кішкентай зерттеушілер болайық* ***«Өсімдіктер үшін артық жарық».*** *Үстел шамын бөлме гүліне бағыттадық. Алдымен өсімдіктің жапырақтары шамға бұрылып, оған қол соза бастады. Екі аптадан кейін біз жапырақтардың шеттері сарғайғанын байқадық. Жапырақтары түсіп қалды.* *Бір айдан кейін жапырақтардың ұштары қарайып, төменгі жапырақтары қоңырланып, солып қалды.*		

		Балаларды мадақтау.	***Тәжірибе мынадай қорытынды жасауға мүмкіндік берді:*** *артық жарықпен өсімдіктің өсуі баяулайды. Артық жарық өсімдіктерге зиянды. Кейбір өсімдіктер жарықтың көптігінен өсуі мен дамуын тоқтатады, ал басқалары аз жарықтан дамымайды.* ***Бірақ тәжірибе нәтижелері бойынша: «Егер өсімдік қажетті мөлшерде жарық алса, онда ол жақсы өсіп, дамиды» деп айта аламыз.*** *Біз бүгін жақсы жұмыс жасадық. Біздің күш-жігеріңізге алғыс ретінде, гүлдер ханшайымы бұл қорапты сыйға берді.Бірақ біз сізбен бірге тобымызға оралмайынша ол ашылмайды. Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық. Тәрбиеші: Міне, келдік. Гүлдер, енді балаларға қайта оралыңдар.* *Солға, оңға бұрылып, балаларға айналдырыңыз. Керемет, енді қорапта не бар екенін көрейік. (Мұғалім кәмпиттің қақпағын ашады, ішінен балаларға таратады). Тәрбиеші: Ханшайым сендерге жақсы тосын сый дайындапты. Рахмет айтайық.*		
Серуенге дайындық	***Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.***				
Серуен	***Картотека №1***	***Картотека №5***	***Картотека №9***	***Картотека №11***	***Картотека №13***

	Күзгі жаңбырды бақылау.	*Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	*Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	*Күнді бақылау.*	*Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидактикалық ойын:*** ***«Сөйлемді аяқта» ойыны*** *Шарты: мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар.* *- Құстар ұша алады, өйткені* *- Құстар қоректенеді ...* *- Көктемде қайтқан құстар ..* *- Аяздан қорықпайды ...* *- Үй құстары ...* *- Құстар қорғайды ...* *- Құстар бір–біріне ұқсайды, ...несімен?* ***Фонетикалық жаттығу:*** *Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен)* *Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен)* *Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)*	***«Кубизм» әдісі*** *Кубиктер арқылы тапсырма орындау.* *1-тапсырма* *Жаңылтпашты қайталау, жаттау* *Көк тырна* *Көп тырна* *Тыраулап тек* *Көп тұрма* ***Сергіту жаттығуы*** ***«Болады-болмайды»*** ***Шарты:*** *Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер айтылады.Дұрыс ,әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс сөйлем айтылғанда келіспесе, аягын топылдатады.* *Құстардытаспенатуғаболады.* *Құстардытамақтандыруғаб*	***Ой дамыту. Суретпен жұмыс*** ***Өлең жолдарын мәнерлеп оқу, сұрақ –жауап.*** ***Қ. Мырза Әли*** *— Екі көзің не үшін керек?* *— Жақсыларды көру үшін!* *— Екі қолың не үшін керек?* *— Елге көмек беру үшін!* *— Құлақ деген не үшін керек?* *— Ақыл-кеңес тыңдау үшін!* *— Жүрек деген не үшін керек?* *— Жауларымнан қыңбау үшін!* *— Тіл мен жағың не үшін керек?* *— Ақиқатты айту үшін!* *— Ал аяғың?..* *— Шетте жүрсем,* *Туған жерге қайту үшін!*	***Аралар әлемі*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Гүлдерге қонады* *Шырынын сорады* *Түр – түсі сары – ала* *Бұл не?* *Балалардың жауаптары.* ***Тосын сәт.*** *Ара ұшып келеді.* *Балалардан көмек сұрайды.* *Достарым жоқ,маған достар керек дейді.* *балалар көмектесеміз ба?* ***2-топқа бөлу.*** *1-топ дайын үлгідегі араны қиып жапсырады.* *2-топ.дөңгелек картоннан ара жапсырады.*	***Ормандағы түлкі*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өзі құ,* *Жүрген жері айқай-шу.* *(Түлкі)* *Тосын сәт.* *Түлкі келеді.* *Балалармен амандасады.* *Көңілсіз.* *Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады.* *Балалар түлкіге көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.* ***2-топ*** *түлкіні*

		олады . Құстыңұясынанжұмыртқаалып, жаруғаболады. Құстардыңұясынбұзуғаболады. Құстарғақамқорлықжасауғаболады		 ***Қорытынды.*** *Балалардың жасаған жұмыстарын қорытындылау. Галерия шарлау әдісі. Екі топ бі-бірінің жұмыстарына баға береді.. Ара қуанып балаларға рахмет айтып коштасады.*	*гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады.* *Көрме ұйымдастыру. Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады. Балаларды мадақтау.*
Балалармен Жеке жұмыс	***Әңгімелесу: «Иіс сезу мүшесі -мұрын»*** *-мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді.*	***Дидактикалық ойын: «Есімдер»*** *(доппен ойын) Балалар допты бір – біріне лақтыру арқылы есімдерін айтады.*	***Дидактикалық ойын: «Пайдалы азық - түліктер»*** ***Мақсаты:*** *балаларға денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біле жүруге үйрету*	***Тіл ұстарту жаттығуы:*** *Баудағы кім? Ара болсаң ызыңда З-з-з,ж-ж-ж,з-з-з,ж-ж-ж Жұмыс істе тығылма, -Ара қалай дыбыстайды? (з-з-з) - Қатты / жай*	***Сюжетті-рөлдік ойындар: «Жүргізуші»*** *Мақсаты: Балалардың көңіл-күйлерін көтеріп, қиялын дамыту.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК

Топ: №10 «Қарлығаш» ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 02.12 – 06.12.2024ж

Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 02.12.24ж	Сейсенбі 03.12.24ж	Сәрсенбі 04.12.24ж	Бейсенбі 05.12.24ж	Жұма 06.12.24ж
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6*** ***«Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12*** ***«Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19*** ***«Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз*	*Қуан, шаттан алақай! Қуанатын күн бүгін Күліп шықты күніміз, Қайырлы таң! Қайырлы күн!*	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Тосын сәт*** *- Сәлем балалар! Менің кім екенімді білесіңдер ме? (қыс) Сендер менің сиқырлы шеберханама барғыларың келе ме? Онда кеттік!* ***1,2,3 саяхат жолына түс.*** *-Сонымен біз қысқа қонаққа келдік. Айналаңа қара , аппақ әдемі!Көп қар , айнала қар үйінділері. Бірақ біз менің шеберханама жетуіміз керекпіз. Менің шеберханама жету үшін біз үлкен қар үйінділерін басып өтіп, мен сендерге дайындаған барлық тапсырмаларды орындауымыз керексіңдер. Жолда мұқият болыңыз. Ал, кеттік!* *Міне менің сендерге бірінші тапсырмам , (Тапсырмасы бар қар ұшқынын алып шығады) Айтыңдаршы достар, мен қандай қыспын? Қазір қай мезгіл ?* ***(қыс)*** *Қыстың келгенін қайдан білдің ?* ***(Себебі қар жауып жатыр, сыртта суық, аяз)*** *Қыстың үш ұлы бар, үш қыс айы. Сіз олардың қалай аталатынын білесіз бе ? (желтоқсан қаңтар ақпан). Қазір қай ай? (желтоқсан). Қыста не болады? Қандай табиғат құбылыстары?*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Таңғажайып сәт.*** *Қар Ханшайымының сәлемдемесі.* ***Сиқырлы сандықша.*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***Жұмбақтың шешуі арқылы*** *Сандықшаның ашылуы Тапсырмаларды орындау.* ***Ой дамыту*** ***1 тапсырма*** ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** *Мнемо кестемен жұмыс* *Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Қыс мезгілі.* *Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады?* *- Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады.* *Қыс мезгілінде қалай киінеміз?* *- Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз.* *Сөздік жұмыс жүргізу.* ***2 тапсырма.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам?»***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ой қозғау. «Қыс»*** *Сыртта боран зулайды, Қарды үйіріп қуалап. Әлсін - әлсін тыңдайды, Терезеден сығалап* ***Сұрақ –жауап.*** *Өлең не туралы айтылған?* *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? Жұмбақтың шешуімен байланыстыру.* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Ой дамыту.*** ***Мнемотехника әдісімен жұмыс.*** ***Мнемо кесте.****-Суреттке өз ойынан әңгіме құрау.* *-Сұрақтарға жауап беру.* ***Б.Жақып «Сырғанақ»*** ***-Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.*** ***-Өлең мазмұнын ашу.*** ***-Жаттауға үйрету.*** *Біз тебеміз сырғанақ Таудан төмен сырғанап Бір шанада екеуміз Құламайды екенбіз.....* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.***	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Тосын сәт.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар? балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз?* *-Дұрыс, кемені таңдаймыз.* ***Ендеше кеме құрастырып алайық.*** *-Балықшы атайға келу* *-Сәлеметсіңдер ме балалар?* *Балалар балықшы атайдың қолында не бар? Бұл қармақпен не істейді?* *-Дұрыс балалар, балық аулайды.* *Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?* *-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін.* ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді?*** ***2-сұрақ. Балық табиғат-тың қай бөлігіне жатады? Су ше?*** ***Сергіту сәті***	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Топқа шар ұшып келу. Шарды бір-біріне беріп көңілді сөздер айту.* ***Дид ойын:*** ***«Көңілді сөз»*** ***Ой қозғау*** *Сұрақ – жауап.* *Мнемо кестемен жұмыс.* *Қыс мезгілі туралы түсіндіру.* *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстар ы болады?* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлері н білесіңдер?* ***Сергіту сәті.*** ***«Боран»*** ***Сергіту сәті.*** *Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан,* *Қар лақтырып ойнасақ,* *Су өтеді қолғаптан.* ***Ой дамыту.*** ***Көңілді қыс.*** ***Ш. Мұхамеджанов.***

	(Аяз, аяз, қарлы боран, боран, қар жауады, суық). *Жел қандай?* ***(Күшті, жылдам, суық, екпінді, аязды).*** *Қыста суда не болады?* ***(олар мұзбен жабылған)*** *Тек қыста не болады?* ***(Қар).*** *Қар қандай?* ***(Жеңіл, жарқыраған, ақ, суық, үлпілдек, бос).*** *Жарайсыңдар! Әрі қарай жүрейік. Сақ және мұқият болыңыз, егер қар үйінділері өте үлкен болса, аяқтарыңды жоғары көтеріп басыңдар. -Балалар, мына аппақ қарға, аздап ойнайық. Мен ойнағанды қатты жақсы көремін, әсіресе қар лақтыру, сендерге ұнай ма?* ***Дид ойын: «Мені жалға»*** *Мен сендерге бір сөзді айтып, қар кесегін лақтырамын, ал сендер оны маған қайта лақтырып , бұл сөзді басқаша атайсыңдар, мысалы: қыс - аппақ.* ***Аяз - аязды Қар - қарлы Мұз – сырғанақ шана- зулайды тон қалың Келесі тапсырма : (келесі қар ұшқынын шығарады) Дид ойын: «Жақсы» - «Жаман» тапсырмасы .*** *Екі командаға бөлінеміз. Сіздің*	*Қысқы киімдерді құрастыру.* ***Сергіту сәті. «Боран» дауыс*** *Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар?Боранның. Боранды қимылмен көрсетеміз (қолдарын жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гуілдейді.) Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарын құсырып,аяқтарын топылдатады). -Ал,күн шыққанда не істейсіңдер? («алақай» деп қолдарын шапалақтайды). қайталау.* ***3 тапсырма. Ой қозғау*** *Сұрақ- жауап. Қардың артынан тапсырма орындау. -Қоян қыста қандай түске енеді? -Неліктен? Аю қыста не істейді? -Неге? Түлкі мен қасқыр не істейді? Қоян қыста ақ түске киімін ауыстырады, өйткені ол киім оны қыста жауларынан қорғануға көмектеседі. Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенді ұнатады. Аю ұйық-тайды,*	*Аспаннан ақ ұлпа борады, Даланы сейсепке орады.****(Қар)*** *Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? Сөздік жұмыс жүргізу. (сейсеп, ұлпа, құбылыс)* ***Дәстүрден тыс сурет салу әдісімен*** *щетканы пайдаланып, шашырату әдісімен сурет салу. Сурет салу техникасын түсіндіру. Ұжымдық жұмыс жасауды және дәстүрден тыс әдіспен жұмыс жасауды үйрету.* ***Балаларды қар, мұз, аяз, атауларымен топқа бөлу.*** ***1-топ*** *Шаңғының суретін құрастыру. Сипаттама беру* ***2-топ*** *Шананың суретін жапсыру Сипаттама беру.* ***3-топ*** *Аққаланы мүсіндеу.* ***Тақпақ Қысқы күн Жапалақтап ала қар Жауды күнде қайталап, Қырға шықты балалар, Шаңғыларын арқалап. Қортынды балаларды***	*Біз жүземіз оң жаққа, Біз жүземіз сол жаққа, Шоршимыз көл астында, Ыршимыз көл бетінде Тұңғиыққа батамыз, Тәтті ұйқыға жатамыз* ***Балықшы атай:*** *Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі тыңдау. Бұл ертегі “Мұз астындағы ұйқы” деп аталады.*** *Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр: Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мүлде қараңғылық орнайды. Міне балалар қазір балық-тар мұз астында ұйықтап жатыр. Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін Күн жылып, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер.*	*Өлең жолдарын мәнер -леп оқу мағынасын ашу.* ***Көңілді қыс.*** *Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қар ал ап, Іздерінен қар ұшып. Сұрақ – жауап. -Өлең жолдарында не туралы айтылған? -Қыс мезгілін қалай суреттеген?* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Шана құрастыру,* ***2-топ:*** *Аққала жапсыру* ***3-Топ:****Қысқы ағаштарға мақта таяқшасымен қар салу.* ***4-топ:*** *Құстарға ермексаздан жем жасау* ***Қорытынды*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Қолымен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк*

	ойыңызша қыс жақсы ма, жаман ба? Бірінші топ маған қыстың неге жаман екенін , ал екінші топ қыстың жақсы екенін дәлелдейді. Қажетті суреттерді таңдап, оларды өз орнына орналастыру. Жарайсыңдар! Ендеше, ары қарай қозғалатын кез келді. Бірақ қозғалмас бұрын көзімізді жұмамыз , алақаныңызды соғамыз (осы уақытта Қыс барлығына қар ұшқынын береді,). *- Ой, қараңдаршы, алақандарыңда не бар ? (қар бүршіктері)* *-Балалар, көп қар сықырлы сөздерден, қар жауа бастады қандай қар түйіршіктері екенін айта аласыңдар ма? (Әдемі, жеңіл, ақ, өрнекті, алты қырлы, сымбатты...)* *- Шынында да, қар түйіршіктері жеңіл. Енді тыныс алу жаттығуларын жасайық:* *(ерніңізді «түтікке» бүктеп, 3 қысқа дем шығарып, қар ұшқынына үрлеңіз.)* *Жарайсыңдар! Әрі қарай жүрейік. Біз қар үйінділерінің үстінен өтеміз. Ой , бұл кім (қар адамы) Бірақ неге екені белгісіз, өте көңілсіз. Неліктен деп ойлайсың?(Оның досы жоқ,*	*ол бал жейді.* *Қу түлкі, тышқан, құс аулайды.* ***4-тапсырма: Дид ойын: «Қыс келбеті»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Майшам арқылы мұзды бейнелеу.*** ***Шарты:*** *Ақ қағазға майшаммен шимай бейне салу.Үстін көк су бояқпен бояу.* ***2-топ: Ағаштарға қар үлпаларын жапсыру.*** ***3-топ: Құстарға ұя жасау.*** ***Жасаған жұмыстарды суретке түсіріп, Қар ханшайымына жіберу.*** ***Қортынды*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** ***Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап ала отырып, ұоқ аяқтау***	***мадақтау.*** ***Дене шынықтыру*** ***Жарайсыңдар балалар!*** ***- Сендер бәрін дұрыс жасадыңдар, менің шеберханамның есігі сендерге ашық.*** ***Кіріңіздер , құрметті қонақтар. Үстелдерге отырыңыз .*** ***Қараңдаршы, үстелдеріңде не бар?***	*Балықшы атаймен қоштасу.* ***Сау болыңдар*** ***Саяхаттан қайту.*** *Топқа келу.* *Балалар ертегі ұнады ма?* ***Онда көл, балық, қармақ сөздеріне сөйлем құрайық*** ***Біз өзімізге естелік болу үшін мына заттарды жасап алайық.*** ***Дид ойын: «Сөздер тізбегі»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:****Көлді бояймыз****.*** ***2-топ:*** *Балықты көлге жапсырамыз* *3-топ: Қармақты мүсіндейміз* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.*	*әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап ала отырып, үіә аяқтау*

	ол жалғыз) Оған көмектесе аламыз ба? *Ендеше оған көптеген достар жасап берейік.* ***Топқа бөлініп, 1-топ:*** *Қар адамның достарын мына парақтарға ретімен жапсырамыз.* ***2-топ:*** *Мына пішіндерден қар адам құрастыру.* *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден құралған?* *Түсі қандай?* *Оның бөліктерінде тағы не бар?* ***Ой қозғау*** *- Біздің Ақшақарға кім тақпақ айтқысы келеді?(2-3 бала тақпақ айтып береді)* *Ой қарашы , қар адамы көңілді болып кетті, тақпақ айтқаның қатты ұнады.* *- Ой, балалар, қараңдаршы, міне, біз сендермен менің қысқы шеберханама келдік, бірақ оған кіру үшін қар туралы сиқырлы сөздер айту керек , бірақ айту оңай емес, сонымен қатар қимылдарды орындау керек.*				
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 7*** ***Қыстап қалатын құстарды бақылау.***	***Картотека № 8*** ***Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Картотека № 10*** ***Мұзды бақылау.***	***Картотека № 12*** ***Бұлтты бақылау.***	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*				

	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын: Сан жаттығу:*** *Шарты: Кыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау* ***«Деньеш блогтары»*** *Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауға дағдыланады.*	***Дид ойын: ойын: «Көлеңкесін тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	***Дид ойын: ойын «Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып ерекшеліктерін айтады.*	***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.*	***Дид ойын: «Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады.* *Қазір күз мезгілі?* *Көктемде қар ериді?* *Көктемнің бірінші айы-наурыз* *Қыста жапырақтар сарғаяды?* *Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *Жаз ең суық жыл*

					мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?
Балалармен жеке жұмыс	***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету,саусақ моторикасын дамыту*	***«Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***«Үй жануарлары»*** *Ойын мақсаты: Үй жануарларын айта білу олардың дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету.*	***«Мамандықтың бәрі жақсы»*** *Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.*	***Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 7*** ***Қыстап қалатын құстарды бақылау.***	***Картотека № 8*** ***Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Картотека № 10*** ***Мұзды бақылау.***	***Картотека № 12*** ***Бұлтты бақылау.***	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Бекітілді:
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК

Топ: №10 «Қарлығаш» ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 09.12 – 13.12.2024ж

Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 09.12.24ж	Сейсенбі 10.12.24ж	Сәрсенбі 11.12.24ж	Бейсенбі 12.12.24ж	Жұма 13.12.24ж
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз*	*Куан, шаттан алақай! Куанатын күн бүгін Күліп шықты күніміз, Қайырлы таң! Қайырлы күн!*	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Табиғат ол анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз*	*Қуан, шаттан алақай!* *Қуанатын күн бүгін* *Күліп шықты күніміз,* *Қайырлы таң!* *Қайырлы күн!*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру(м.ж.б)*** ***11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар мен топқа келгенде стол үстінде мынандай сиқырлы сандықшаны көрдім. Бұл сандықшаны сендермен бірге ашайын деп алып келдім.* ***Сыртында мынындай жазу бар екен: 1,2,3, сандықша ашыл, ішінен маржан шашыл. Бірге қайталау.*** ***Ой қозғау.*** *Қараңдаршы сандықтың ішінде асықтар бар қане санайық.* *1 ден – 5ке дейін сану.* *Түстерін атайық.* *Мұнда әр асықтың өз тапсырмасы бар.* ***Ойынның аты бес тас деп аталады екен.*** *Балалар, егерде сендер осы асықтың тапсырмасын дұрыс орындасаңдар, бізді ойын күтіп тұр. Тапсырманы орындауға дайынсыңдар ма?* ***Дид ойын: «Бес тас»*** ***1.Асық. Түсі «ақ»*** ***Тапсырма:*** *Қазақстан Республикасының әнұранын*	***Музыка (м.ж.б)*** ***09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б)*** ***11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б)*** ***15.40-16.05*** ***Ой қозғау*** *Бүгінгі бүгін біз ұлттық оюлар жинау арқылы тапсырма орындап бал жинаймыз.* *Ендеше сұрақтар аялдамасына барамыз.* *Балалар кішкене паравоз құрастырып алайық.* ***Дид ойын: «Сиқырлы пішіндер»*** ***Шарты:*** *Пішіндерден паровоз құрастыру.* *Түсін пішінін атау.* ***1 аялдама:*** *Суретпен жұмыс* ***АКТ технологиясы.*** *Менің Қазақстаным* *Балалар суретке қарап әңгімелеп береді.* ***«Астанам»*** *Болашаққа бастаған,* *Шарықтайды асқақ ән.* *Елордасы Отанның,*	***Қазақ тілі (м.ж.б)*** ***11.05-11.35*** ***Қызығушылықты ояту.*** *- Балалар сендер саяхатқа шыққанды ұнатасыңдарма?* *Балалар біз бүгін Астана қаласына саяхатқа барамыз.* *- Астана қаласына қандай көлікпен барғанды ұнатасыңдар?* ***Ұшақпен*** ***Дид ойын: «Ұшақ»*** ***Шарты:*** *Ұшақты А3 форматқа жапсыру, қанатын көкпен бояу.* *Міне ұшағымыз дайын. Олай болса балалар көзімізді жұмып, екі қолымызды жайып, өзімізді ұшақта отырғандай сезінейік.* ***Әуен қойылады.*** *Астана арман қала* *Бағы бір жанған қала* *Тұрады ол жап-жас болып* *Мен үлкен болғанда да.* *Ал балалар көздерімізді ашамыз міне арман қала Астанаға да келіп*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б)*** ***11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балаларға саяхат туралы хабарлау. Сұрақ-жауап* *Саяхатқа немен шыққан ұнайды? Автобус* ***Дид ойын: «Бөліктерін біріктір»*** ***Шығармашылық бұрыш.*** ***1-топ:*** *Автобустың қаңқасын құрастыру.* ***2-топ:*** *Автобусты сары түске бояу.* ***3-топ:*** *Автобустың дөңгелегін жапсыру.* ***1-аялдама:«Достық аялдамасы»*** *-Балалар сендерге жалғыз ойнаған немесе көппен ойнаған ұнай ма?-* *Неліктен дос керек деп ойлайсыңдар?- Біз білетін достық ережесі қандай еді?* *- жолдастарыңа көмектес.* *-қолыңнан келген істі*	***Қазақ тілі (м.ж.б)*** ***10.00-10.25.*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көгілдір экраннан саяхатшы шығады.*** *Мен саяхат жетекшісімін* *Мен сендердің туған жер , ауыл қала туралы не білетіндеріңді білгім келеді. Мен осылай барлық жерде саяхат жасап балалардың білімін тексеремін.* *Менің тапсырмамады орындайтын болсаңдар үш рет қол соғыңдар.* *Тапсырмаларды топқа бөліп орындау.* *Түрлі түсті шарлар арқылы топқа бөлу.* ***Ой қозғау.*** ***«Топтастыру»*** ***1-ші топ. тапсырма*** ***Қызыл шар. Шарды жару***

	айт. ***2.Асық. түсі «көк»*** ***Тапсырма:*** *сұрақ-жауап* *-Біздің Отанымыз қалай аталады?* *Ж: Біздің Отанымыз Қазақстан.* ***-Отан дегенді қалай түсінесіңдер?*** *Жауап: Отан –ол біздің жеріміз.* *Ж: Отан –ол біздің туымыз.* *Ж: Отан- ол біздің табиғатымыз, айналадағы қоршаған ортамыз.* ***-Мемлекеттің рәміздерді атаңдар?*** *Әли: Тудың ортасында күн бейнеленген, астында қалықтаған қыран құстың суреті бар, ал сол жақ шетінде ұлттық ою –өрнек бейнеленген.* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1- топ:*** *Тудың бояу.* ***2-топ:*** *Туға бүркітті құрастырып жапсыру.* ***3-топ:*** *Туға күнді жапсыру.* *Ой дамыту:* ***Елтаңба:*** *Қазақстан Республикасының елтаңбасында көгілдір түс аясында шаңырақ бейнеленген, шаңырақты айнала күн сәулесінде тарап уықтар шаншылған, оны пырақтар қанаты көмкеріп тұр. Елтаңбаның жоғары*	*Мақтанышым – Астанам.* ***2-аялдама:*** *Балаларды топқа бөлу. Елтаңба тобы, Ту тобы.* ***1- топ: Елтаңба.*** ***Дид ойын: «Хан шатыр»*** ***Шарты:*** *Хан шатырды қиынды суреттерден құрастыру.* ***2-Топ Ту*** ***Дид ойын: «Зәулім Бәйтерек»*** ***Шарты:*** *Бәйтеректі қағаз бетіне ретімен жапсыру.* ***3-аялдама.*** ***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Шарты:*** *бастаушы бала біреуінің артына білдірмей тақияны тастау қажет. Тақия тастаған бала қуады. Жетіп алса, ойынды бастайды.* ***4-аялдама.*** ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** *Лау лау лау, желбірейді жалау* *Лау, лау, лау биікте тұр жалау* ***Дид ойын: «Жалаушалар»*** ***Шарты:*** *әр түрлі жалаушаларды салып бояу.* *Жарайсыңдар* *Біздің қайтатын уақытымыз болды, пароозымызға мініп қайтайық.*	*жеттік. Ендеше Астана қаласының көрікті жерлерімен танысайық.* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Астана қаласындағы көрікті жерлермен таныстыру.* ***Бәйтерек*** *-Қазақстан мемлекетінің символы. Дүние жүзінде теңдесі жоқ,бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көру залына понарамалық лифт арқылы көтеріледі.* ***Тосын сәт.*** *Осы кезде жетекшінің қалта телефонына хабарламакеледі. Жетекші ашып оқиды. Балалар қараңдаршы бізге асқа топтың балалары хабарлама жіберіпті:* *«Амансыңдарма? Астанаға жеттіңіздерме? Біз Бәйтеректі көргіміз келеді деген. Ендеше балалар біз Бәйтерек макетін құрастырып сыйлыққа апарайық* ***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Бәйтерек»***	*өзгеге үйрет.* ***2-аялдама: «Отбасы аялдамасы»*** ***Ой дамыту*** ***Суретпен жұмыс.*** *- Балалар отбасы деген не?* *- Ең алдымен отбасында не болуы керек?* *Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек* *-Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек.* ***3-аялдама: «Бақыт аялдамасы»*** *Міне, балалар соңғы аялдамаға да келіп жеттік. Яғни, біз бақыт аялдамасында тұрмыз. Біздің ата-анамыз жанымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз.* ***4-аялдама: Дид ойын: «Сиқырлы қорап»*** ***Ой балалар мына қорапты қарайықшы*** *ғажайып қорап неге жарқырайды. Қане бәріміз шапалақтайық, оның ішінде не бар екен ашылсын.* ***Дид ойын:*** *«Күннің шуағы»* ***Ойын шарты:*** *тақтаға шуа-ғын шашқан күн суреті ілінеді. Күннің*	***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** *Қыс мезгілінің көрінісін мнемокесте арқылы айту* *Сөздік жұмыс жүргізу.* ***2-топ. тапсырма.*** ***Жасыл шарды жару.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *А3 форматта ауыл суреттерін құрастыру.* *Үй жануарларын жапсыру* *Ағаш суреттерін салу.* ***Ашық сұрақтар*** *-Суретте не көріп тұрсың?* *-Балалар не істеп жүр?* *-Қандай малдарды көріп тұрсыңдар?* ***Сергіту сәті:*** *Төскейден жел еседі,* *Төбемнен бұлт көшеді,* *Туған жерім мен үшін,* *Көк майсасын төседі.* *(қимылмен көрсету)* ***3 –топ тапсырма.*** ***Көк шарды жару.*** *Ойлау қабілеттерін арттыру* ***Дид ойын: «Сипатта»*** ***Шарты:*** *Туған жер туралы суретке*

	жағында бес бұрышты жұлдыз, ал төменгі жағында «Қазақстан» деген жазу бар. ***Тақпақ*** *Қазақстан әнұраны,* *Қалықтасын көгінде* *Қазақстан әнұраны* *Жүрегімнің түбінде.* ***Ту*** *Айнымайды аспаннан* *Біздің тудың жалауы* *Оны халық қашанда* *Биікке іліп қояды.* *Тәуелсіздік жолында* *Талай-талай тер тамған* *Билігім өз қолымда* *Еркіндігім –Елтаңбам* *-Елордамыз қай қала?* *Біздің елордамыз Нұр-Сұлтан қаласы.* ***3. Асық. түсі «қоңыр»*** ***Тапсырма: сөздік ойын» Мен бастаймын, сен аяқта»*** *-Менің Отаным- .... (Қазақстан)* *-Мен Отанымды – ... (жақсы көремін).*	***Топқа келу*** ***Сұрақ-жауап.*** ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Дайындалған карта бетіне гүлдер, жүрек суреттерін жақсы сөздер айтып жапсыру.* *Балаларды мадақтау.*	*Бәйтерек те қандай пішіндер бар?* *Төбесі неге ұқсайды?* *Балалардың суретті құрастыру жолдарын бақылау.* *Құрастыру жұмысын бағалау.* ***Сергіту сәті:*** *Біз кішкентай баламыз* *Өсіп-өніп толамыз* *Күнге қарай талпынып* *Көкке қолды созамыз* *Қанат қағып ұшамыз* *Орнымызды табамыз* *- Балалар сендер Астана туралы тақпақ білесіңдерме?* ***Тақпақ: Астанам*** *Ардақталды **Астанам**,* *Мәртебелі бас қалам.* *Көркейе бер күн сайын,* *Алға қарай, бас қадам.* *Ендеше балалар туған жерге ораламызба?*	*шуақтарында сұрақтар жазылған.* ***1.****Сендер тұратын қала қалай аталады?* ***2.****Біздің бақшамыз қалай аталады?* ***3.****Елордамыз қай қала?* ***4.****Елбасымыз кім?* ***5.****Астана қандай ғимарат бар?* *Мінекей балалар, сұрақтарға жақсы жауап бердіңдер, топқа күннің жылуын таратып, одан қуат, жігер алайық.* ***Психологиялық жаттығу.*** ***Музыкамен.*** ***Дид ойын:«Кім тапқыр?»*** ***Шарты.*** *Әр түрлі жалаушалардың ішінен Қазақстан жалауын таба білу* ***Бекіту кезеңі:*** *(алдын ала жүргізілген жұмыс)* ***Бәрі бірге*** *Бейбіт елдің ұланы,* *Оттай лаулап жанамыз.* *Бұл бақытты ұраны,* *Біз бақытты баламыз.* ***Балаларды мадақтау.***	*әңгіме құрау.* ***4-топ тапсырма.*** ***Сары шарды жару.*** ***Туған жер туралы тақпақ*** *<u>Өтебай Тұрманжанов</u>* *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Дид ойын:*** ***«Сылдырмақ үні»*** *Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жауап беру.* ***Шеңберге жиналу.*** ***Ой қозғау*** *-Туған жер деген не?* *-Біздің туған жеріміз қандай?* *Жақсы сөздер айтқанда шапалақтау.* *Саяхатшы мадақтау, қоштасу.* ***Рефлекция*** *Балаларды мадақтау.* *Смайлктер беру.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16*** ***Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17*** ***Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан				

Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп шілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***сюжетті-рөлді ойын«Дәрігер»*** ***Мақсаты:*** *берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу бөлігін қалыптастыра алады.*	***Құрылысшылар» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *сюжетке сәйкес конструктор, құрылыс материалдарын қолданып келісіммен берілген жұмысты жасай алады.*	***«Жол полициясы» сюжетті рөлді*** ***Мақсаты:*** *Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.*	***«Аспазшы» сюжетті-рөлдік ойын*** ***Мақсаты:*** *Азық-түлік өнеркәсібінің қызметкерлерінің еңбегі туралы біледі.*	***«Пошта» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *Ойын кезінде балалар ауыспалы заттарды қолдануды және өз қиялынан туған жағдаятты түсініп соған сәйкес әрекет*

					ете алады.
Балалармен жеке жұмыс	***«Жаңылтпаштар»*** *Мақсаты: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға үйрету.*	***ТҮЛКІШЕК (қызықтама)*** *Түлкі, түлкі, түлкішек,* *- Түнде қайда барасың?* *- Апам үйіне барамын,* *- Апаң саған не берер?* *- Ешкі сауып сүт берер,* *- Оны қайда қоясың?* *- Жалпақ тасқа қоямын.* *- Ит ішіп кетсе қайтесің?* *- Бақан ала қуамын.* *- Былғанып қалса қайтесің?* *- Ағын суға жуамын.* *- Ағып кетсе қайтесің?* *- Қайықпенен қуамын.* *- Жеткізбесе қайтесің? – Жылай, жылай қаламын.*	***Дид ойын: Кімде не бар?»*** *Шарты: Суретте бейнеленген жануарлардың немесе ойыншықтардың қолында қандай зат бар екенін атайды және сол затты сипаттайды.*	***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** *Шарты: Балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлінділерден сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну.*	***«Пішінді құрастыр»*** ***Шарты:*** *Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16*** ***Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17*** ***Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 17.12 – 20.12.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі		*Сейсенбі 17.12.24ж*	*Сәрсенбі 18.12.24ж*	*Бейсенбі 19.12.24ж*	*Жұма 20.12.24ж*
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Мақсаты:*** *балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		*Қуан, шаттан алақай!* *Қуанатын күн бүгін* *Күліп шықты күніміз,*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,*	*Қол ұстасып,* *дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Балалар, суреттерге қарайық. Қай жыл мезгілі көрсетілген? Көп қар мен айналаның бәрі қарлы ертегіге айналды! Қыс – жылдың тамаша мезгілі. Қыста бәрі қармен жабылады: үйлердің шатыры, жер, ағаштар, бәрі аппақ киім киген.* *- Қыста ауа райы қалай өзгерді (суық болды)* *- Қар туралы не айта аласыңдар (суық, үлпілдек, жұмсақ)* *- Өсімдіктер, жәндіктер, жануарлар қалай қыстайды (қыста ұйқыға кетеді)* *- Сендер қыстың қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер* ***(боран, қар жауады, аяз)*** *- Балалар, қыста қандай Ойындарды ұнатасың дар?* ***(шанамен сырғанау, аққала жасау, қарда ойнау).*** *Осы ойын түрлерін жасап*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Қызығушылықты ояту.*** *- Бүгін бізде ерекше күн болады, мен сендерді осы күнді ертегідегі қысқы орманда өткізуге шақырамын.* *-Олай болса, біз қысқы орманға барамыз, бірақ өздеріңді ертегіде шынайы сезіну үшін сиқырлы қабілеттеріңді пайдалануларың керек, өйткені сендердің әрқайсысың кішкентай сиқыршысыңдар. Сіз бұл сиқырлы күштердің не екенін білесіз бе? Бұл сіздің қиялыңыз. Қане, көзімізді жұмып, қиялдайық, бара жатырсың ба?* ***Музыкалық дыбыстар.*** ***Тосын сәт*** ***1- перде*** *Перде ашылып, барлығы дамыту орталығына келеді.* *Көрініс қысқы орман түрінде рамкаға салынған.* *- Міне, біз қысқы орманға келдік. Қысқы орманда не көріп тұрсыңдар?* ***Дид ойын: «Қар»*** ***Шарты:*** *Қар сөзіне анықтамаларды таңдау.*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар қараңдаршы бізге бір пакет келді. Онда не бар екенін көрейік.* *Балалар: Сурет!* *Тәрбиеші: Иә, қандай әдемі! Мұнда не көрсетілген?* *Балалар: Қыс, ағаштар, қар үйінділері!* *Тәрбиеші: Алыстан үйлер, ақ дала көрінеді. Суретте тағы нені көріп тұрсыңдар?* *Балалар: Қоян отыр.* *Тәрбиеші: Иә, ол түлкінің бір жерде жүгіріп келе жатқанын, ал қоянның қасында бұтақтарда құстар отыр ма екенін білу үшін отырады және мұқият тыңдайды.* *Тәрбиеші: Сонымен қатар өлең де бар! Ал оны бізге қыстың өзі жіберді. Оны тыңдағыларың келе ме?* ***Өлең «Қыс мезгілі»*** *Далада қар борайды,*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Қараңдаршы, менің қолымда 3 түсті лента бар. ҰІӘ бастамас бұрын «Көңіл-күй» ұсынамын. Неліктен ленталардың түсі әртүрлі деп ойлайсыңдар? Сонымен, бұл түстер: қызыл (көңілді, қызықты, ойын-сауық), қоңыр (қиын, қызықты), ақ (немқұрайлылық, зерігу, шаршау). Қай лента ұнайды , сол ленталардан жинап тобымыздың көңіл-күйін анықтаймыз.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең маған ерекше хат келді. Оны ашып оқып көрейік.* ***«Сәлеметсіздер ме, балалар!*** *Сізге бір таңғажайып орман тұрғындарының бірі хат жазып отыр. Сіздер бізге көптен бері келмеген едіңіз. Мұнда қазір өте әдемі. Сондықтан мен сендерді қысқы орманға қонаққа шақырамын. Ал менің кім екенімді саяхаттың соңында білесіңдер.Әр далада менің бір досым сені күтіп тұрады. Дұрыс орындалған*

		көрейік. ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Менің сүйікті ойындарым»*** ***1-топ:*** *Аққала жапсыру.* ***2-топ:*** *Шана құрастыру.* ***Ой қозғау.*** *– Білесіңдер ма, кеше бәрің үйге қайтып кеткенде, бізідң топтағы кірпі қатты ренжіді. Ол маған баладардың күн сайын жылдың осындай қызықты және тамаша мезгілі - қыс туралы еститінін, бірақ ол қысты ешқашан көрмегенін, кірпі сіздің қыстың әдемі ағаштары туралы айтқаныңызды бірнеше рет естігенін және кірпі мен де оларға қарағым келеді диді.* *-Балалар, қалай ойлайсыңдар, кірпіге көмектесеміз бе? Кірпі мұңаймауы үшін және оның арманы орындалу үшін не істей аламыз? Қысқы ағаштардың суретін салып, кірпіге бере аламыз.* *- Жұмысты бастамас бұрын ағаштың қандай бөліктерден тұратынын айтайық, ағашты қандай түспен саламыз, қандай*	*Қарды тексеру (ақ, суық, таза, үлпілдек, жарқыраған, күміс, кристалды, жабысқақ, ұсақталған, ылғалды).* ***«Қар» сөзіне етістіктерді таңдау (барады, жатады, айналады, сықырлайды, ұшқындайды)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Қар үйіндісі»*** ***Шарты:*** *Қиылған суреттен құрастырып қар үйіндісін шығару.* ***Ой қозғау.*** *- Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақпақтар тыңдау.* ***Уақыт мол бөлеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,*** ***Шымыр болар денеміз.*** *Балаларды мадақтау* ***2- перде: Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)***	*Ақ мамыққа орайды* *Мұз болады, қатады* *Жып жылтыр боп жатады.* *Аралайды бақшаны,* *Үзілмейді жақсы әні.* *Гүлденеді бақшалар,* *Жауса жаусын ақша қар.* *Өлеңдегі қар бүршіктері қалай аталады?* *Балалар: Ақ мамықтар!* ***Шығармашылық орталық.*** *Мына ақ мамықтар бөлініп қалыпты, қане оны бірінші құрастырып алайық, сосын бір-біріне жапсырайық.* ***Дид ойын: «Ақ мамық, ақ ұлпалар»*** ***Шарты:*** *Қиылып, бөлініп қалған ұлпа қарларды өрнегімен келтіріп құрастыру, бір-біріне жапсыру.* *Тәрбиеші: Енді сендер балалар емес, қар ұлпалары екендеріңді елестетіңдер.* ***Қим ойын: «Қар ұлпалары ұшады»*** *Ұшайық. Қалай ұшамыз?* *Балалар: Тыныш, жай, ақырын!* ***Қызығушылықты***	*тапсырма үшін менің достарым сендерге жалпы суреттің бір бөлігін береді.* *Саяхаттың соңында бөліктерден сурет құрастырып, менің кім екенімді білесіңдер?* ***Тәрбиеші: Ал, шынында да, балалар, біз достарымызды мүлде ұмыттық. Ал қазір қысқы орманға барамыз ба?.*** *- Қысқы орман деген не?* *- Орманнан нелерді табуға болады?* *-Орманға немен баруға болады?* *-Бірақ орманға бармас бұрын орманда өзімізді қалай ұстау керектігін еске түсірейік.* ***Дид ойын: «Орман ережелері»*** *Балалар: Орманда айқайлауға болмайды, қатты музыканы қосуға болмайды, ағаштарды, шыршаларды сындырма, орман жануарларын ренжітпе.* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Енді мен сендердің орманға саяхатқа дайын екендеріңе сенімдімін. Шаңғымызды киіп, орманға барайық. Жолда ернініз қатып қалмас*

		сурет салу әдістерін білетінімізді еске түсіріп, ***Практикалық бөлім*** *Дәстүрден тыс мақта таяқшасы арқылы сурет салу. Енді кірпінің көңіл-күйі көтеріледі, ол біздің сыйлықтарымызға өте риза болады.* *Енді кірпіге осы ағаштардың қасында бірге ойнайтын достарын салып берейік.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Кірпіге дос сыйлаймыз»*** ***Шарты:*** *Ермексадан кірпі пішінін жасап, тіс шұқитын арқылы тікенегін жапсыру. Кірпі қуанып рақмет айтып ,достарымен бірге тұру.* ***Қортынды.*** *Тағы да қыс түсті де,* *Тон жамылды қырқалар.* *Қайың, терек үстіне* *Қона қалды ұлпа қар.* ***Балаларды мадақтау.***	*Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады.* ***(Қар)*** *Жерді тырнап, бұтаны ырғап,* *Шөпті сыйпап, ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап.* ***(Боран)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Трафарет арқылы шыршаны бояу.* ***2-топ:*** *Ермексаздан шыршаға ойыншықтар мүсіндеу, саусақ арқылы ермексазды жапсыру* ***3- топ:*** *Шыршаның қасына аяз атаны жапсыру* *-Шыршаның түсі қандай? Шыршаның бойлары бірдей ме?* ***(Жасыл. Бойлары аласа-биік)*** *- Орманда тағы нелер бар екен?* *Қоян шыршаның түбінен секіріп шығады.* ***Қоян:*** *- Ой, саламатсыздар ма, балалар? Орманда не істеп жүрсіңдер?* *(Қоянмен амандасады)* *Саяхатқа келдік!* *- Балалар, біздер аңдар туралы өлеңдер білеміз*	***ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар біз ағаштарға қар суретін салсақ, қыс бұдан да қызық бола ма? Бұтақтарға ақ қар салуды білеміз бе?* *Балалар: жоқ!* *Қылқаламдар болмаған кезде, саусақтарыңмен қарды салуға болады, енді мен сендерге қалай сурет салатынын көрсетемін: біз саусақты гуашьға батырамыз, бірақ барлығы емес, осылай қар ұлпасын саламыз.* *Ал қар бүршіктері бұтақ пен жерге түсті. Ал енді үлкен қар үйінділерін салайық. Айтшы, қар үйінділерін қайда саламыз? Жерде. Мен қалай сурет салатынымды қараңыз: саусақ жоғары, содан кейін төмен жүгірді, саусақ біркелкі жоғары және төмен сырғиды.* *Сурет салу кезінде тыныш музыка ойнайды.* ***Рефлексия:*** *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, қазір біздің ағаштар қандай күйде?* *Балалар: олар жылы,*	*үшін жаттығу жасайық* ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** ***ЫС-ЫС-ЫС*** ***КЕЛДІ МІНЕ ҚЫС*** ***АР-АР –АР*** ***ҚАЛЫҢ ЕКЕН ҚАР*** ***АН-АН –АН*** ***ШАҚЫРАДЫ ОРМАН.*** *Сонымен біз қысқы орманға келдік* *Қане амандасайық.* *Сәлем орман,* *Қалың орман,* *Ертегілер мен ғажайыптарға толы орман!* ***Ой дамыту.*** *-Балалар, бізге орман не үшін керек? (Орман бізге таза ауа береді. Орман – аңдар мен құстардың мекені).* *- Қараңдаршы, орманда не көріп тұрмыз? Орманда қар көп. Ағаштарда, бұталарда, жерде қар бар. Неге бізді қарсы алмайды? Ах, мен оны түсіндім деп ойлаймын! Орман тұрғындары бізбен ойнауды ұйғарып, жасырынып қалды. Бірінші аялдамаға барайық. Бізді кім қарсы алады?* ***1-ші Аялдама*** ***Тосын сәт***

			бе? Кәне, кім айтады? ***Тақпақ*** *Қайшы құлақ қоянмен,* *Ақшыл түске боялдым.* ***Қоян:*** *- Ой, қандай керемет!* ***Қоян:*** *Менімен ойнайсыңдар ма балалар? Ендеше қимылдық ойын ойнайық.* *Аяз десем- секіреміз,* *Шуақ десем- тоқтаймыз (2 рет ойналады)* ***Тәрбиеші:*** *- Балалар біздің балабақшаға қайтатын уақытымыз болды.* ***Қоянмен қоштасайық!***	*ыңғайлы, одан да әдемі болып кетті. Тәрбиеші: сендердің көмектеріңе Рақет айтып жатыр. Балаларды мадақтау.*	***Бізді бір құс күтіп тұр.*** *-Қараңдар! Ол себетті күзетіп тұр. Себетте не бар екенін көрейік. Иә, міне, тапсырма: «Бүгін таңертең мен барлық суреттерді кездейсоқ шашыратып жібердім. Бірақ мен оларды жинай алмаймын. Сіздер командаңызбен бірге осы суреттерді құрастырып, шағын әңгіме құрау керексіздер »* ***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** *Балалар кілемге суреттерді жинап, құрастырады. Орманшы суретінің бірінші бөлігін табады. Оған сөйлем құрайды*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен		***Картотека № 7*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				

Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары		***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		***Дьеныштың блоктарымен Дид ойын: «Шыршалар»*** ***Шарты:*** *Шыршаны үлкен-кіші үш бұрыш арқылы құрастыру.* ***жолдарын көрсету, түсіндіру.*** *Балаларға қиылған фетр материалынан шыршаны қалай құрастыруды көрсету.* *Балалардың өз бетінше жұмысы.* *Жеке көмек*	***Ой қозғау.*** ***Логикалық сұрақтар.*** *Аспанда қанша күн бар?* *Үшбұрыштың неше бұрышы бар?* *Бір жылда неше мезгіл бар?* *Қолғапта қанша саусақ бар?* *Төртбұрыштың неше бұрышы бар?* *Адамда неше көз бар?* *Жұлдыздың неше бұрышы бар?*	*Балалар,мен сендерге бір қызық ертегіні оқып беремін. Бұл ертегі осы сыйқырлы пішіндерге байланысты. Мен қандай пішіндерді айттым . Сол пішіндерді көрсетесіңдер. Мұқият тындаймыз. Ерте,ерте, ертеде қызыл түсті төрт бұрыш өмір сүріпті.Оның достары болмапты.Ол бір күні ойнап жүргенде сары үш бұрышпен танысады,екеуі бірге көк дөнгелеке қонаққа барады.Олар үшеуі қызыл төрт бұрыш,сары үш бұрыш,көк дөнгелек дос болады.Сонымен бұл ертегіде қандай пішіндер дос болыпты?*	***Дид ойын: "Күн мен түн»*** *"күн"- дегенде қолдарымыз бен шапалақтаймыз,"түн"- дегенде ұйықтап қаламыз.* ***тапсырма.*** *Балалар сендердің алдарыңда конверт бар, сол конвертті ашып ішіндегі құндіз жасалынатын жұмыстарды бөлек, түнде жасалынатын жұмысты бөлек орналастырамыз.*
Балалармен жеке жұмыс		***Тышқан мен мысық*** *Ойын мақсаты:балаларды шапшаң әрі шыдамды,ұйымшылдықққ*	***«Табиғат құбылыстарын ажырат»*** *Мақсаты: Қасиетіне*	***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату*	***«Суреттерді орналастыр»*** *Ойынның мақсаты: заттарды*

		а үйрету.	*қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	*арқылы сөздік қорларын молайтып,ауыз екі сөйлеуге баулу.*	*топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен		***Серуен №14 Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16 Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру*				
Балалардың үйге қайтуы		*Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Балалармен үйлерінде ата-анасына қалай көмектеседі туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін айту.*	*Ата-аналарға кеңес: Балаларға берілген өлең жолдарын жаттатуға көмектесуін айту.*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 23.12 – 27.12.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 23.12.24ж	Сейсенбі 24.12.24ж	Сәрсенбі 25.12.24ж	Бейсенбі 26.12.24ж	Жұма 27.12.24ж
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6*** ***Дид ойын:*** ***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.*	***Картотека №7*** ***Дид ойын:*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»Мақсаты:*** *Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.*	***Картотека №14*** ***Дид ойын:*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	*Армысың, шапағатты,* *Күн ана* *Армысың қайырымды,* *Аспан ана* *Армысың мейірімді,* *Жер ана* *Армысың менің достарым.*	*Бақшамызға барғанда* *Жолыққан бар жандарға.* *Ертемен ақ пейілмен,* *«Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым* *Арайлап атқан күнге.*	*«Арайлап таң атты»* *Арайлап таң атты,* *Күн шуағын шашты.* *Сәлем күн, сәлем жер* *Сәлем достар* *Бәріміз бірге болайық.*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Ой дамыту*** *Жыл мезгілі туралы әңгімелесу* *-Терезеден қарап, қазір жылдың қай мезгілі екенін айту? (қыс)* *- Қалай болжадық? (қар жауды, күн суыды, жел соғады, адамдар жылы киіммен жүреді)* ***Қызығушылықты ояту*** *Бүгін мен сендерді қысқы орманға шақырамын. Сурет пайда болады* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Қысқы орманда тыныш. Жалаңаш ағаштардың діңі мен бұтақтары қарайып кетеді. Шыршалардың жасыл табанында қардың ісінген ұлпалары жатыр. Сыбыр да, дыбыс та жоқ және бүкіл орманда ешкім жоқ сияқты.* ***(Құстардың ән салған дыбыстарының жазбасы)*** *- Айтыңдаршы, нені дауысын естідік? **(құс)*** *Неліктен қысқы орманда құстардың дауысы естіледі? (себебі кейбір құстар жылы жаққа ұшпайды, бірақ қыста бізбен бірге болды)* *-Мына құстар қалай аталады? (қыстайтын*	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, қарасам, біздің аулада жемдер ілулі тұр, , бірақ қоректендіргіште ештеңе жоқ, мен құстарды тамақтандырғым келді, сосын ойладым, қандай құстарды тамақтандыратынымды білмедім Ал мен жемшөпті топқа апарамын деп шештім, өйткені менің балаларым ақылды, олар маған қыстайтын құстар қайсысы қоныс аударатынын және оларды қалай тамақтандыру керектігін анықтауға көмектеседі деп ойладым. Сендер маған көмектесуге дайынсыз ба? Балалар жауабы.* *Балалар, қоректендіргіш жасаймыз ба?* ***Дид ойын: «Құстарға көмек»*** ***Шарты: Құстарға қоректендіргіш жапсыру.*** *қоректендіргішті терезеге*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 11.05-11.35*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізге хат келіпті. Тындайық. Аудио дыбыс. «Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткені, құстар үшін сіздер таптырмайтын жақсы достарсыңдар. Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын өшіріңдерші!»* *Хат қайдан келді? Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайшы қарғадан келді* *Құстардың ұшуына көмектесеміз бе?* *Біздің біліміміз бен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын.* *Хатты тағы оқу. «Кар-Карр! Зұлым сиқыршы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды орындасаңыз, сиқыршылық жойылып, құстар ұша алады.*	***Музыка (м.ж.б) 10.25-10.50*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Топтан хат тауып алу.*** *Сұрақ –жауап. Балалар мына хатты біздің топқа кім әкелген?* *Балалардың жауабы.* *Құстардың аудио дыбысы.* *Сонда хатты кім жазды? (Құстар.)* ***Хатты оқу.*** *Тәрбиеші. Ал олар не жазды? Не туралы? Құстар не сұрайды?* *Құстар табандарымен ақ қарда із қалдырады.* ***Дид ойын: «Ақ қардағы құстар ізі»*** ***Шарты: Ақ параққа мақта таяқшасымен із салу.*** *Қоректендіргіштер жасау үшін көмек сұрайды.* *Тәрбиеші. Балалар, айтыңдаршы, қазір жылдың қай мезгілі? Неліктен құстар көмек сұрап жатыр?* ***Ой дамыту.*** *Олай болса бүгін біз*	***Қазақ тілі (м.ж.б) 10.00-10.25.*** ***Тосын сәт.*** *Қоян жүгіріп келеді. Сәлем қоян. Не болды? Сен қайдан келе жатырсың? Мен қысқы орманнан келдім, біздің орманда, неге екені белгісіз, тып-тыныш болды, құстардың әні естілмейді. Ал орманда құстар болмаса көңілсіз.* ***Ой қозғау.*** ***Балалар, неліктен орманда тыныштық орнады деп ойлайсыңдар?*** *Дұрыс, қазір қыс мезгілі, құстарға жем жоқ, олар адамдарға жақынырақ ұшады.* ***Балалар, сендер қыстап қалатын қандай құстарды білесіңдер? Неліктен қыстайтын құстар деп атаймыз?** Бұл құстар бізбен бірге қыстайды және аяздан қорықпайды, олар тіпті ең суық қыста да өз қорегін таба алады. Мұндай құстарды қыстайтын құстар дейміз.* ***Қыста құстарға көмек керек пе? Бұл үшін не істеу керек?*** ***Дид ойын: «Қай құстың дауысы»*** ***- Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр*

	құстар) *Қандай қысқы құстарды білесіңдер? (сауысқан, қарға, торғай, көгершін, тоқылдақ)* *Қыста қалмайтын құстар қалай аталады? Олар қайда ұшып кетеді? (көші-қон)* *Қандай қоныс аударатын құстарды білесіңдер? (бұлбұл, қарлығаш, жұлдызқұрт)* ***Дид ойын: «Құстар тобы»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Қысқы орман суретін құрастырады, суретке қыстап қалатын құстарды жапсырады.* ***2-топ: «Ыстық елдер»*** *балалар жаз мезгілін құрастырады, суретке ұшып келетін құстарды жапсырады.* ***Сергіту сәті. «Құстар»*** *(балалар сәйкес қимылдарды орындайды)* ***Модельдік жұмыс.*** *Балалар, енді құс үлгісіне сүйеніп айтыңдаршы, барлық құстарға ортақ не бар? (бас, көз, дене, аяқ, қанаттар, құйрық)* *-Айырмашылығы неде? (көлемі, түсі)* ***Дид ойын: «Не жетіспейді?»*** *Дайын құс мүсініне көз, тұмсық, қанат мүсіндейді.* ***Дид ойын: «Құстар қалай***	*қоямыз, ал біз бүгін қандай құстарды тамақтандырамыз?* ***Дид ойын: «Құстарды ажырат»*** ***Шарты**: Құстар деген конверт алып ашу.* *Барлығымызға көрінуі үшін біз оларды қалай қараймыз? (үстелге жайып, әрқайсысын бөлек көрсету, суреттерді мольбертке қою).* *Тәрбиеші: Суреттердің бәрі шатасыпты, қыстайтындары қайсы , көшіп-қонып жүргендер қайда? Не істейміз?* *Балалар, менде екі тәрелке бар, біреуі көк, екіншісі сары, соларды пайдалана аламыз ба? Қалай ойлайсыңдар, қыстап қалатын құстарды қандай түсті табақпен, ал қоныс аударатын құстарды қандай түсті табақпен жинаймыз?* *Балалар: Қыстайтын құстар көк табаққа, ал қоныс аударатын құстар сары түске жинаймыз* ***Ой қозғау.*** *Неліктен? Сендер көк түсті немен байланыстырасыңдар? Ал сарыны ше?* ***(Көк түс – қыс, қар, суық,***	***Бірінші конвертті қандай санмен іздейміз?*** *Құстарды үркітпеу үшін біз тыныш, аяқтың ұшымен барамыз* ***№1 конверт*** ***Дид ойын: «Қыстап қалатын құстарды тап»*** *Магниттік тақтаға әртүрлі құстардың суреттері ілінеді. Балаларға тек қана қыстап қалатын құстарды таңдап, оларды ағаштарға жапсыру.* *Жапсырған құстарды атау.* *Неліктен бұл құстар қыстап қалатын құстар деп аталады?* ***Конвертті қандай санмен іздейміз?*** *«Қаздар болып ұшайық»* *Балалар сапқа тұрып, әуен бойынша залды айналып ұшады.* ***№2 конверт*** ***Дид ойын: «Қоныс аударатын құстар»*** *Конверттен қиынды суреттерді алып қоныс аударатын құстарды құрастыру.* *Неліктен бұл құстар қоныс аударатын деп аталады? Күзде олар жылы климатқа ұшып кетеді, ал көктемде олар оралады.*	*қыстап қалатын құстармен танысамыз. Қыстап қалатын құстар туралы тақпақтар оқимыз, дауыстарын тыңдаймыз, не жейтінін еске аламыз, олардың тіршілігін туралы айтамыз.* ***Алдымен біз сендермен құстар көрмесіне барамыз.*** *Бізді қандай құс қарсы алды?* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** *Ол үшін мына суреттің жетіспеген бөлігін жапсыруымыз керек.* *Суреттен не шықты?* ***(Торғай)*** ***Торғай, торғай, тоқылдақ,*** ***Жерден тары шоқып ап*** ***Бөтекесі бұлтиып*** ***Шық, шық етіп ортырмақ.*** *Торғай – көңілді, епті, кішкентай. . Бұл өте қарапайым құстар.* ***2-суретті құрастыру.*** *Жаураған кептерге.* *Жем берер тек мен бе?* *Енді сәл шыдаса,* *Аз қалды көктемге.*	*- Сауысқан не істеп жатыр?**(Сауысқан шықылықтайды)*** *- Торғай не істеп жатыр?**(Торғай шиқылдайды)*** *-Тоқылдақ не істеп жатыр?**(Тоқылдақ тоқылдатады)*** ***Дид ойын: «Құстарды жина»** Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:** Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***Қоянмен қимылды ойын: «Менің кім екенімді тап?».*** *(Балаларға қыстап қалатын құстардың маскаларын тарату)* *Шарты: Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады. Секіргенді, ұшқанды ұнатады* *Нан мен дәнді дақылдар қорегі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шық-шық торғаймын..* ***Ағаш қабының астынан тамақ іздеп,*** ***Тоқылдатар күн-түні.*** ***(Тоқылдақ)*** *Q. Сіз кімсіз? Тоқ-тоқ тоқылдақпын.* ***Күндіз-түні тынымсыз***

	қозғалады» *Құстардың неше аяғы бар? (екі)* *Неліктен құстарға аяқ қажет? (жерде жүру, бұтақтан бұтаққа секіру)* *-бір жерден екінші жерге секіретін қандай құстарды көрдіңдер (торғай, шымшық, снегирь)* *Ал ненің жүруі маңызды? (қарға, көгершін)* ***Сергіту*** *-Балалар, қарға, көгершін сияқты маңызды серуендеп, торғай сияқты бұтақтан бұтаққа секірейік.* ***Дид ойын: «Құсты ая»*** *- Балалар, айтыңдаршы, құстар қыста қалай тіршілік етеді? (суық, аш)* *- Суықта құстарға қалай көмектесеміз? (жем береміз , қамқорлық жасаймыз)* *-Ал енді мен сендерге қыста құстарға жем болатын тұқымдарды көрсетемін.* *- Бұл асқабақ тұқымы, күнбағыс тұқымы. Тары. Біз серуендеуге барамыз, тамақ береміз.* ***Ой қозғау.*** ***Психологиялық сәт.*** *-Сенің қолыңда кішкентай дәрменсіз құс бар деп елестет. Ол сондай суық, оны жылытайық, ақырын,*	***сары түс – күн, жылу)*** *Құстарды өз тәрелкелеріне орналастырамыз.* ***Неліктен қоныс аударатын құстар жылы жаққа ұшады, ал қыстайтын құстар жыл бойы бізбен бірге өмір сүреді?*** *Балалар: қоныс аударатын құстардың жейтін ештеңесі жоқ .* ***Құстар қалай ұқсас?*** *Балалар: ұшады, шұқылайды, қанаты бар, құйрығы бар.* ***Олардың айырмашылығы неде?*** *Көлемі, қауырсыны, тұмсық өлшемі, табандары.* *Балалар, бізде мольберттің артына құстар тығылған , олардың қандай құс екенін білгілерің келе ме?* ***Дид ойын: «Бір сөзбен айт»*** *Мен сендерге құстың ерекшеліктерін айтамын, ал сендер маған жаңадан бір сөз құрап, құстың атын айтасыңдар. Содан кейін құс пайда болады.* *Бұл құстың төсі сары ---- сары төсті шымшық.* *Бұл құстың қара қанаттары бар ---- қара қанатты қарға* *Бұл құстың қызыл төсі бар*	***Ой дамыту.*** *Кейбір құстар түнде, басқалары күндіз ұшып кетеді екен. Бірақ ұшу алдында олар сынақтық рейстерді жасайды, әдеттегіден көп тамақтанады, май жинайды - ұшу кезінде тамақ ішетін жер жоқ. Ұшу кезінде оларды жұлдыздар басқарады, ал егер аспанды бұлт басып, жұлдыздар көрінбесе, онда олар Жердің магниттік тербелістерін басқарады.* ***«Құстар неге көңіл бөледі?» ойын жаттығуы.*** ***№3 конверт*** *Көктемде құстардың атқаратын істері көп, Көктемде құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.)* *Иә, құстар балапандарға қамқорлық жасайды.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды?* ***(Құстар адамға пайдалы)*** *Олар табиғатқа қандай пайда әкеледі?* ***(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қорғайды)*** *Балалар фонограммамен*	***(Кептер)*** ***Тәрбиеші.*** ***Көгершіндер – ұшатын, сенгіш құстар. Олар адамдардың үйлерінің жанында тұрады.*** ***Дид ойын: «Қандай құстар жасырынып тұр?»*** ***Шарты:*** *Суретті құрастырып, жасырынып тұрған суреттегі құсты табу.* ***Қарға мен сауысқан жасырынған.*** ***Дид ойын: «Ең кішкентай құсты тап»*** *Бейнеленген құстардың қайсысы ең кішкентай?* ***Қарға, сауысқан, торғай, көгершін*** *- Неше құс бар?* *- Қарғалар мен сауысқандар қалай ұқсайды? Қандай айырмашылық бар? сауысқан – ұзын құйрықты, ала-құла; Қарғаға сипаттама беріңдер)* ***Ой қозғау.*** *- Құстардың қыста аш болатынын білесіңдер: бұталар, құрттар жоқ. Ал біз оларға қыста*	***Қар-қар-қар! - деп ән салады (қарға).*** *(Шеңберге қарға ұшады)* *Сен кімсің?Мен қарғамын* ***Көркем сөз. Алдын ала дайындықтан.*** *Қарға, қарға, қарғалар,* *Қар үстінде жорғалар.* *Боран соқса қар болар,* *Бұтаға қонар қарғалар.* ***Үйге кірші торғайым*** *Мен аяздан қорғайын.* *Жем шашамын, жегейсің* *Үйшік жасап берейін.* ***Сауысқан деген сақ болар,*** *Құйрық жүні ақ болар.* *Жер бетіндегі жаңалықты,* *Бізге келіп хабарлар.* ***Жаңылтпаштар.*** ***Торғай тоғайды ұнатады,*** *Тоғай торғайды ұнатады.* ***Шымшық шымшықты шымшылады,*** *Шымшықтар тыныштықта тыншылады.* ***Қарға, қарға, қарғалар,*** *Қар үстінде жорғалар.* ***Ала қарға қарға қонады,*** *Қара қарға жарға қонады.* *-Оларды қыстап қалатын құстар - дейді.* *-Қыстайтын құстар суықтан, аяздан қорықпайды.* ***Сергіту сәті.*** ***«Құстар».Музыка ойнайды.*** ***Ой дамыту.***

	бір саусақпен, алақандарыңызды бүгіңіз, балапанды ішіне тығыңыз, оған дем алыңыз, деміңізбен жылытыңыз, алақаныңызды кеудеңізге қойыңыз, балапанға жүрегіңнен. жылу беріңіз. Ал енді алақандарыңызды ашыңыз, сонда сіз балапанның қуанышпен ұшып кеткенін көресіз, оған күліңіз және мұңаймаңыз, ол бәрібір бізге ұшып келеді.! ***Практикалық бөлім*** *-Енді мен сендерге алақандарымыздың көмегімен қысқы орманды, ол әрқашан әдемі болатындай етіп, күн шуағындай етіп, ол әрқашан барлығына жарқырап, барлығына жылы болатындай етіп, құстарды әрқашан ұшатындай етіп бейнелеуді ұсынғым келеді.* *Құстар әндерімен бізді қуантатындай етіп..*	*---- қызыл төсті суықторғай* *Бұл құстың ала қанаттары бар..... бұл ала қанат сауысқан.* *Жарайсыңдар .* ***Тәрбиеші: Ой, балалар, менде құстар көп болған сияқты, олар шынымен ұшып кетті ме? Ал енді топтан оларды көзімізбен іздеп көрейік.*** *(Топтың әр жеріне құстардың суреттері қойылады)* *Тәрбиеші: Біз барлық құстарды таптық. Жарайсың!* ***Сергіту сәті.*** *Балалар, мен сендерге үзіліс жасап, аздап ойнауды ұсынамын. Өзіңнің құс екеніңді елестетіп , музыкаға мәтінге сәйкес қимылдар жасаңдар.*	*әуенге залды айналып ұшад. Біз 4 ші конвертке ұшамыз.* ***№4 конверт*** ***Дид ойын: «Төртіншісі артық»*** ***АҚТ технологиясы.*** *Слайдта әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдап, өз таңдауын ауызша негіздейді.* *Көгершін, қарлығаш, жұлдызқұрт, көкек.* *Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс.* *-Жұлдызша, қарға, ләйлек, тырна.* *-қаршыға, қарақұйрық, тоқылдақ, бұлбұл.* ***Шығармашылық жұмыс. Осы құстардың ішінен қыстап қалатын құстарды трафарет арқылы бояу.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Тақылдатып, Мазаны ап, Ағаштарды тазалап,*	*көмектесе аламыз. Біз азық-түлікті жолдар бойымен шашырата аламыз немесе азықтандырғыштар жасай аламыз. Сондықтан мен сендерге құстарға азықтандырғыш жасауды ұсынамын. Балалар әртүрлі материалдардан азықтандырғыш жасайды және серуендеу кезінде оларды аулаға іліп қояды.* ***Дид ойын: «Құстарға жем береміз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан азықтандырғышқа дән жасау.* ***Балаларды мадақтау.***	*Балалар, сендер қыстың қандай болатынын білесіңдер ме? Қыс қатты, боран, аязды. Ормандағы қыста құстарға оңай ма? Неліктен? (Құстарға қар астынан қорек табу қиынға соғады. Адамдардан көмек сұрап жақынырақ ұшады, үлкендер қоректендіргіш жасап, оларға тамақ құяды.)* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Қысқы ағаш»*** ***Шарты:*** *Құс қауырсыны мен қырау басқан ағашты салу.* *Ұжымдық жұмысқа баулу. Дәстүрден тыс сурет салуға дағдыландыру. Суретті қоянға беру. Қоян міне көрдің бе орманда құстар неге жоқ, олар жем іздеп адамдарға жақын жерде жүреді екен.* ***Қортынды .*** *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен №14*** *Транспортты бақылау.*	***Серуен № 15*** *Қысқы ауа-райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Серуен № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Серуен № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Қысқы серуен картотекасынан				

Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 11*** *Майтабанның алдын алу.* *Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру,жүру орнымызға қарай жүгіру.* *Гимнастикалық жолдан жүру* *Жүрейік біз журейік* *Аяқты біз емдейік* *Аяқ қолым мықты болып* *Көпірлерден өтейік.*	***№ 12*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шығып бір алайық.* *Созылу*	***№13*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шығып бір алайық.*	***№ 14*** *Балапандар.* *Ояту* *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№15*** *Тыныс алу жаттығуы:* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.* *Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку.* *Табанды шынықтыру массаждары:*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын:*** ***«Құлыншақты дұрыс қой»*** *Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ).* *Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер.* *Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну* *– Бір құлыншақ тұрған*	***Дид ойын:*** ***«Жол картасын бейнеле»*** *(үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата)* ***Шарты:*** *Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу.* *Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде.....* ***Санамақ*** *Бір дегенім-бөрік* *Екі дегенім-етік* *Үш дегенім-ішік*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,* *Дөңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім*	***Ой дамыту.*** *Оң, сол, астында, үстінде ұғымдары туралы түсінік беру.* *Мысалдар келтіру.* ***Балаларды түстер бойынша топқа бөлу.*** *1-топ қызыл түс* *2- топ көк түс* *3-топ жасыл түс.* *Әр топқа тапсырма беру.* *Тапсырма шарты: шашылып жатырған ойыншықтарды*	***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Шарты: Ұзын –қысқа ұғымы туралы түсінік беру.* ***1-тапсырма:*** *Балалардың суреті.* *Кімнің бойы ұзын .* ***2-тапсырма*** ***Ұзындығына қарай салыстыру*** *«Жылан және жұлдызқұрт* ***Өз беттерінше жұмыс.*** *1-топ. Лего ойыншықтарынан*

	жолақ қысқа ма, ұзын ба? - Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма?	*Төрт дегенім-тымақ Бес дегенім-байпақ*	*шешеді?* ***(Үшбұрыш)***	*түстеріне қарай сөрелерге орналастыру (жоғарыға қызыл ойыншықтар, ортасына жасыл ойыншықтар, астына көк түсті ойыншықтар)*	*бір қабатты үй құрастыру 2-топ. құрылыс материал-дарынан 2 қабатты үй құрастыру.*
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады.*	***Дид ойын: «Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата алады.*	***Дид ойын: «Затты сипаттау»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттай алады.*	***Дид ойын: «Не артық?»*** *Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруды, суретте тұрған артық затты тауып, сипаттама бере алады*	***Дид ойын: «Сән ательесі»*** *Мақсаты: балаларды суреттен көрген киімдердің аттарын атап, киімдермен ұлттық киімдерді ажыратып топтастыра алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен №14*** *Транспортты бақылау.*	***Серуен № 15*** *Қысқы ауа-райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Серуен № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Серуен № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Бекітілді: _____
Әдіскер: Кульжанова Б.Д.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№56 «Жұлдыз» бөбекжайы» ЖБҚ МККҚ
Топ: №10 «Қарлығаш» ересек
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 30.11 – 31.11.2024ж
Тәрбиеші: Тасеменова Венера Сансызбаевна

Күн тәртібі	***Дүйсенбі 30.11.2024ж.***	***Сейсенбі 31.11.2024ж***	
Балалардықабылдау	*Балаларды қабылдау, **дене қызуын өлшеп,** көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.* *Ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*		
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*		
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №6*** ***«Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №19*** ***«Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*	
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан		
Таңертенгі жаттығу	***Мақсаты.*** *Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету* *Салауатты өмір салтын сақтаймыз,* *Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз*		
Таңғы ас	***Ойын- жаттығу : Сылдырлайды мөлдір су,*** *Мөлдір суға қолыңды жу.* *Жуынсаңсаң сен әрдайым,* *Таза бетің, маңдайың.* *«Ас дәмді болсын!»* *Ас құрамымен таныстыру Бала үні.*		

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	
Білімберуұйымының қкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру(м.ж.б) 11.00-11.25*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз* *Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын.* *Орманға саяхатқа барамыз ба?* *Қазір қандай мезгіл?* *Ол үшін қалың киініп алуымыз керек* ***Дид ойын: «Санамақтар сыры»*** ***1-дегенім бөрік*** *Кисең бойға көрік.* ***2-дегенім етік*** *Киер сәнді етіп.* ***3-Дегенім ішік*** *Теріден тігер пішіп.* ***4-Дегенім тымақ*** *Қыста кисең жылы-ақ.* ***5-Дегенім байпақ*** *Іші жылы тайпақ.* *Орманға кіру, Орман ауасымен тыныс алу.* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме*** *(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?*** *(Иә.)* *Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дид ойын: «Ретімен жаса»***	***Музыка (м.ж.б)09.30-09.55*** ***Хореография (м.ж.б) 11.00-11.25.*** ***Сурет 15.15-15.45(м.ж.б)*** ***Дене шынықтыру(м.ж.б) 15.40-16.05*** ***Табиғат бұрышына саяхат*** ***Бөлме өсімдіктерін қарау.*** *- Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді.* *Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады.* *Гүлдердің түсіне, жапырақтарының пішініне назар аударылады. Герань жапырақтары бұзылып, иіс сезінуі мүмкін, содан кейін өсімдіктің осылай қорғалғанын түсіндірді.* ***Дид ойын: «Горшоктегі гүл» дизайны*** *- Геометриялық фигураларды орындарына қойып, құмырадағы гүлді құрастыру* ***Тәжірибелік алаң*** ***Тәжірибе №1*** ***Сумен және сусыз*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей өсімдік (бальзам), су.* ***Тәжірибе барысы:*** *Өсімдіктердің неліктен*	

	Үстелде ***ағаш бөліктерінің*** *(тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.*** *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету.* *(біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар* ***ағаш тәжін құрайды)*** *Қазір қандай мезгіл?* *Ағашта жапырақтар бар ма?* *Неліктен?* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(тұлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?*** *(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуеніміз естелік болып қалу үшін үшін біз оның суретін саламыз.*** ***Сергіту сәті.*** *Тербеледі ағаштар,*	*сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)?* *Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз.* ***Қорытындылаймыз*** *Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.* ***Тәжірибе №2 Көп - аз*** ***Мақсаты:*** *буланған сұйықтық мөлшерінің жапырақтардың мөлшеріне тәуелділігін ашу.* ***Құрал-жабдықтар:*** *үш өсімдік: біреуі үлкен жапырақты, екіншісі қарапайым жапырақты, үшіншісі кактусты; целлофан пакеттер, жіптер.* ***Тәжірибе:*** *Неліктен үлкен жапырақтары бар өсімдіктерді кішкентайларға қарағанда жиі суару керек? Жапырақтары әртүрлі үш өсімдікті таңдаңыз. Эксперимент жасайық. Жапырақтарға сөмкелерді салыңыз, бекітіңіз, күн ішінде өзгерістерді қадағалаңыз; буланатын сұйықтық мөлшерін салыстырыңыз.* ***Қорытынды:*** ***Жапырақтар негұрлым үлкен болса, соғұрлым олар ылғалды буландырады және жиі суару керек*** ***Сұрақ –жауап.*** *Сендерге ғалым болған ұнады ма?* *Нені зерттедік?* *Балаларды мадақтау.*	

	Алдымен жел еседі. *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз!* ***Дид ойын: «Қысқы орман келбеті»*** *Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар? Қар ұлпалары. Қиылған қар ұлпаларын ағашқа жапсыру. Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақта***		
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру*		
Серуен:	***Картотека № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен № 15*** ***Қысқы ауа-райын бақылау***	
	Қысқы серуен картотекасынан . Картотека қосымша тіркелген.		
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*		
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.* ***Тәтті***		

	тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз		
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***		
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шын-ықтыру шаралары	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	
	Ұйқыдан оқту жаттығу картотекасынан. Картотека қосымша тігілген		
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*		
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Ой дамыту.*** ***Сұрақ-жауап*** *Балалар осы күн бізге не үшін керек?* *Егер күн болмаса мына гүлдер, шөптер өсеме?* *Күн маған да саған да керек екен.* *Олай болса күн туралы ертегі еліне саяхат жасайық.* *-Ертеде аспанда Күн сәулесі өмір сүріпті. Күн сәулесі аспанда жалығып, жер бетіне түсуді ойлайды. Жерге түсіп, жылаған гүлді көріп, оған жылуын сыйлайды. Гүл қуанып, күлімсіреп, рақметін айтады.* *Ұшып бара жатып, қанатын сулап алып ұша ламай жүрген аарны көреді, шуағымен қанатын кептіріп, араның ұшуына көмектеседі. Ара да оған ризашылығын білдіреді.* *Тағы ұшып келе жатып, солып қалған гүлдердің арасынан шыға ламай жатқан көбелекті көреді. Гүлдерге сәулесін түсіреді. Олар бастарың көтергенде олардың арасынан көбелек ұшып шығады. Көбелек күн сәулесіне рақметін айтады.* *Күн сәулесі қиын сәтте басқаларға көмектескеніне өзі риза болады.* *Күн сәулесі табиғат пен адамзатқа өз шуағы мен жылуы қажет екенін түсініп, аспанға*	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек?* *Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек?* *Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	

	орнына барады. *Сендерге ертегі ұнады ма?*		
Жеке баламен жұмыс	***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.*	***«Жануарларды орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды тақтада және қағаз бетінде бағытты таба білуге үйрету. 5 бала кезекпен тақтадағы тапсырманы, ал қалғандары үстелдің үстіндегі парақ қағазда фишкамен орындайды.*	
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*		
Серуен	***Картотека № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен № 15*** ***Қысқы ауа-райын бақылау***	
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. Картотека қосымша тіркелген		
Кешкі ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру*		
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	